

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI KORISNIKA FINANSIJSKIH USLUGA

Član 1.

U Zakonu o zaštiti korisnika finansijskih usluga („Službeni glasnik RS”, br. 36/11), u članu 2. tačka 2) reči: „ugovora o otvaranju i vođenju računa, ugovora o izdavanju i korišćenju platnih kartica” zamenjuju se rečima: „ugovora o izdavanju i korišćenju kreditnih kartica”.

Tačka 9) menja se i glasi:

„9) **korisnik finansijske usluge** (u daljem tekstu: korisnik) jeste fizičko lice koje koristi ili je koristilo finansijske usluge ili se davaocu finansijskih usluga obratilo radi korišćenja finansijskih usluga, i to:

- 1) fizičko lice koje ove usluge koristi, koristilo je ili namerava da koristi u svrhe koje nisu namenjene njegovoj poslovnoj ili drugoj komercijalnoj delatnosti,
- 2) preduzetnik, u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva,
- 3) poljoprivrednik, kao nosilac ili član porodičnog poljoprivrednog gazdinstva u smislu zakona kojim se uređuju poljoprivreda i ruralni razvoj;”.

Tačka 12) briše se.

Tačka 13) menja se i glasi:

„13) **ugovor o revolving kreditu** je ugovor o kreditu koji korisniku omogućava da jednom odobreni iznos kredita, u određenom periodu, koristi više puta u visini neiskorišćenih ili vraćenih sredstava, s tim što se neiskorišćeni deo kredita povećava za visinu otplate tog kredita;”.

Tač. 14) i 16) brišu se.

U tački 18) reči: „**neugovoreno prekoračenje računa**” zamenjuju se rečima: „**nedozvoljeno prekoračenje računa**”.

Član 2.

Član 4. menja se i glasi:

„Član 4.

Na pitanja zaštite korisnika koja nisu uređena ovim zakonom primenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje poslovanje banaka, finansijski lizing i zaštita podataka o ličnosti, kao i odredbe zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Na zaštitu korisnika platnih usluga i imalaca elektronskog novca primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju platne usluge, a na zaštitu korisnika kredita i dozvoljenog prekoračenja računa koje daju pružaoci platnih usluga i izdavaoci elektronskog novca, kao i korisnika kreditne kartice – primenjuju se i odredbe ovog zakona koje se odnose na kredite i dozvoljeno prekoračenje računa, odnosno kreditnu karticu.

Odredbe ovog zakona kojima se uređuju prava i obaveze banke kao davaoca kredita i dozvoljenog prekoračenja računa i izdavaoca kreditne kartice odnose se i na

druge pružaocce platnih usluga i izdavaocce elektronskog novca kad uslugu davanja kredita ili dozvoljenog prekoračenja računa, odnosno izdavanja kreditnih kartica pružaju u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, na postupak ostvarivanja zaštite prava i interesa korisnika platnih usluga i imalaca elektronskog novca, uključujući i korisnika kredita i dozvoljenog prekoračenja računa koje daju pružaoci platnih usluga i izdavaoci elektronskog novca i korisnika kreditne kartice, primenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na ostvarivanje zaštite prava i interesa korisnika.”.

Član 3.

U članu 6. posle stava 1. dodaje se stav 2, koji glasi:

„Narodna banka Srbije može propisati bliže uslove oglašavanja finansijskih usluga.”.

Član 4.

U članu 7. posle stava 3. dodaje se stav 4, koji glasi:

„Davalac finansijske usluge je dužan da u dosijeu korisnika čuva ugovor i ugovornu dokumentaciju koji se odnose na tog korisnika (ponuda, nacrt ugovora, pregled obaveznih elementa, plan otplate/isplate, aneks ugovora s novim planom otplate, obaveštenja, opomene i dr.).”.

Član 5.

U članu 8. posle stava 4. dodaje se novi stav 5, koji glasi:

„Banka, odnosno davalac lizinga dužni su da u poslovnim prostorijama u kojima nude usluge korisnicima i na Internet stranici drže istaknuto obaveštenje o vrednosti ugovorenih promenljivih elemenata iz stava 2. ovog člana na dnevnom nivou.”.

Dosadašnji st. 5. i 6. postaju st. 6. i 7.

U dosadašnjem stavu 5, koji postaje stav 6, posle reči: „poslovnju politiku” dodaju se reči: „i druge akte davaoca finansijskih usluga”.

Član 6.

U članu 9. posle stava 2. dodaje se stav 3, koji glasi:

„Opšti uslovi poslovanja obuhvataju i akte kojima se utvrđuju naknade i drugi troškovi koje davalac finansijskih usluga naplaćuje korisnicima (npr. tarifa naknade).”.

Član 7.

Član 10. menja se i glasi:

„Član 10.

Davalac finansijske usluge dužan je da na vidnom mestu u poslovnim prostorijama u kojima nudi usluge korisnicima i na Internet stranici obezbedi da se korisnik upozna sa opštim uslovima poslovanja na srpskom jeziku, i to najkasnije 15 dana pre dana početka njihove primene.

Davalac finansijske usluge dužan je da korisniku pruži odgovarajuća objašnjenja i instrukcije koji se odnose na primenu opštih uslova poslovanja u vezi sa određenom finansijskom uslugom, kao i da mu, na njegov zahtev, u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka, dostavi te uslove bez odlaganja.”.

Član 8.

U članu 16. stav 1. reči: „ugovora o kreditu, odnosno lizingu” zamenjuju se rečima: „ugovora o kreditu, ugovora o dozvoljenom prekoračenju, ugovora o izdavanju i korišćenju kreditne kartice ili ugovora o lizingu”.

St. 2. i 3. menjaju se i glase:

„Ako se oglašavaju kredit, dozvoljeno prekoračenje računa, kreditna kartica ili lizing čija je nominalna kamatna stopa 0%, naznačavaju se i svi uslovi pod kojima se odobravaju taj kredit/dozvoljeno prekoračenje računa/kreditna kartica/lizing.

Pri oglašavanju zabranjeno je koristiti izraze kojima se kredit, dozvoljeno prekoračenje računa, kreditna kartica ili lizing označavaju besplatnim ili slične izraze ako je odobrenje tog kredita/dozvoljenog prekoračenja računa/kreditne kartice/lizinga uslovljeno zaključenjem drugog ugovora ili je uslovljeno bilo čim što predstavlja trošak za korisnika ili stvara drugu obavezu.”.

Član 9.

U članu 17. st. 1. do 3. menjaju se i glase:

„Banka i davalac lizinga su dužni da korisniku pruže informacije i odgovarajuća objašnjenja o uslovima koji se odnose na ugovor o depozitu, kreditu ili lizingu, ugovor o dozvoljenom prekoračenju računa, odnosno ugovor o izdavanju i korišćenju kreditne kartice za koje je pokazao interesovanje (u daljem tekstu: ponuda), na način koji će korisniku omogućiti da uporedi ponude različitih davalaca istih usluga i proceni da li ovi uslovi odgovaraju njegovim potrebama i finansijskoj situaciji, ali koji korisnika nijednog trenutka neće dovesti u zabludu.

Banka i davalac lizinga su dužni da korisniku uslugu ponude u dinarima, osim ako korisnik ne zahteva da mu se usluga ponudi u dinarskoj protivvrednosti strane valute, odnosno u stranoj valuti, u skladu s propisima kojima se uređuje devizno poslovanje. Banka i davalac lizinga su dužni da korisniku u pismenoj formi ukažu na rizike koje preuzima kad se usluga pruža u dinarskoj protivvrednosti strane valute, odnosno u stranoj valuti.

Narodna banka Srbije propisuje u kojoj stranoj valuti banka, odnosno davalac lizinga mogu korisniku ponuditi i odobriti, odnosno indeksirati kredit, lizing i kreditnu karticu – ako korisnik zahteva da mu se usluga ponudi u dinarskoj protivvrednosti strane valute, odnosno u stranoj valuti u skladu sa stavom 2. ovog člana.”.

U stavu 4. tačka 11) briše se.

Posle tačke 13) dodaje se tačka 13a), koja glasi:

„13a) uslove i postupak raskida ugovora, naročito kod ponuda ugovora koji se zaključuju na neodređeno vreme;”.

Posle stava 7. dodaju se novi st. 8. i 9, koji glase:

„Izuzetno od stava 4. ovog člana, informacije koje se kod zaključenja ugovora o izdavanju i korišćenju kreditne kartice dostavljaju u predugovornoj fazi obuhvataju informacije, odnosno elemente iz člana 22. ovog zakona, a uz njih se korisniku dostavljaju i sve informacije koje je pružalac platnih usluga dužan da mu dostavi u toj fazi u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge.

Pre zaključenja ugovora o kreditu ili ugovora o izdavanju i korišćenju kreditne kartice, banka je dužna da ponudu, odnosno informacije i nacrt ovog ugovora dostavi licu koje namerava da pruži sredstvo obezbeđenja (jemstvo, menica, administrativna zabrana i sl.), osim kod kredita kod kojih je korisnik tog kredita istovremeno i vlasnik stvari koja je predmet založnog prava, odnosno hipoteke ili će postati vlasnik te stvari

na osnovu kupoprodajnog posla za čiju realizaciju bi se odobrila sredstva tog kredita.”.

Dosadašnji st. 8. i 9. postaju st. 10. i 11.

U dosadašnjem stavu 9, koji postaje stav 11, tačka na kraju stava zamenjuje se zapetom i dodaju reči: „a može i bliže propisati način na koji su banka i davalac lizinga dužni da korisniku u pismenoj formi ukažu na rizike koje preuzima kad se usluga pruža u dinarskoj protivvrednosti strane valute, odnosno u stranoj valuti, kao i sadržinu tog ukazivanja.”.

Član 10.

U članu 18. stav 1. menja se i glasi:

„Pre zaključenja ugovora o kreditu, ugovora o dozvoljenom prekoračenju računa, ugovora o izdavanju i korišćenju kreditne kartice ili ugovora o lizingu – banka, odnosno davalac lizinga dužni su da kreditnu sposobnost korisnika procene na osnovu podataka koje im je on dostavio i uvida u bazu podataka o zaduženosti korisnika na osnovu njegove potpisane saglasnosti.”.

U stavu 3. reči: „kredit, odnosno lizing” zamenjuju se rečima: „kredit, dozvoljeno prekoračenje računa, izdavanje kreditne kartice ili lizing”.

Posle stava 3. dodaju se st. 4. i 5, koji glase:

„Baza podataka iz stava 1. ovog člana sadrži podatke za čiju je obradu korisnik prethodno dao pismenu saglasnost, i to naročito podatke o njegovoj zaduženosti kod finansijskih institucija i urednosti izmirivanja obaveza po osnovu korišćenja finansijskih usluga.

Banka i davalac lizinga su dužni da, radi obezbeđivanja pouzdanosti baze podataka iz stava 1. ovog člana, redovno dostavljaju i ažuriraju podatke koji se vode u toj bazi, a odgovaraju i za tačnost tih podataka.”.

Član 11.

U članu 19. stav 1. tačka 5) menja se i glasi:

„5) kod kredita indeksiranog u stranoj valuti – valutu indeksacije, naznaku da se pri odobravanju i otplati kredita primenjuje zvanični srednji kurs i datum obračuna;”.

U stavu 3. reč: „kamata” zamenjuje se rečima: „kamatna stopa”.

U stavu 4. zapeta posle reči: „osnovne podatke o kreditu” zamenjuje se tačkom, a preostali tekst do kraja rečenice briše se.

Posle stava 4. dodaje se stav 5, koji glasi:

„Posle zaključenja ugovora o kreditu, banka je dužna da i licu koje je dalo sredstvo obezbeđenja (u daljem tekstu: davalac sredstva obezbeđenja) dostavi kopiju tog ugovora s planom otplate i pregledom obaveznih elemenata, osim ako je korisnik tog kredita istovremeno i davalac obezbeđenja ili će postati vlasnik stvari koja je predmet hipoteke ili drugog založnog prava na osnovu kupoprodajnog posla za čiju realizaciju su odobrena sredstva tog kredita.”.

Član 12.

U članu 20. stav 1. menja se i glasi:

„Ugovor o dozvoljenom prekoračenju računa sadrži elemente iz člana 19. stav 1. ovog zakona, osim elemenata iz tač. 5) i 8) tog stava, kao i podatke o tome u kojim

se slučajevima od korisnika može zahtevati potpuna otplata ovog prekoračenja i naznaku o pravu korisnika da to prekoračenje u svakom trenutku može prevremeno otplatiti bez naknade.”.

U stavu 2. reč: „kamata” zamenjuje se rečima: „kamatna stopa”.

U stavu 3. reči: „i smatra se sastavnim delom ugovora” brišu se.

Posle stava 3. dodaje se stav 4, koji glasi:

„Posle zaključenja ugovora o dozvoljenom prekoračenju računa, banka je dužna da i davaocu sredstva obezbeđenja dostavi kopiju tog ugovora s pregledom obaveznih elemenata dozvoljenog prekoračenja računa, osim ako je korisnik istovremeno i davalac sredstva obezbeđenja.”.

Član 13.

U članu 21. stav 1. tačka 6) menja se i glasi:

„6) kod lizinga indeksiranog u stranoj valuti – valutu indeksacije, naznaku da se pri odobravanju i otplati lizinga primenjuje zvanični srednji kurs i datum obračuna;”.

U stavu 2. reč: „kamata” zamenjuje se rečima: „kamatna stopa”.

U stavu 3. zapeta posle reči: „osnovne podatke o lizingu” zamenjuje se tačkom, a preostali tekst do kraja rečenice briše se.

Član 14.

Naslov iznad člana 22. i član 22. menjaju se i glase:

„4. Ugovor o izdavanju i korišćenju kreditne kartice

Član 22.

Ugovor o izdavanju i korišćenju kreditne kartice, pored elemenata okvirnog ugovora utvrđenih zakonom kojim se uređuju platne usluge, sadrži i sledeće obavezne elemente:

- 1) iznos odobrenih sredstava koja korisnik može koristiti u određenom periodu (kreditni limit);
- 2) ako se kreditni limit odobrava i obračunava u stranoj valuti – naznaku valute;
- 3) rok dospeća i procenat minimalne mesečne obaveze za plaćanje;
- 4) visinu nominalne kamatne stope uz određenje da li je fiksna ili promenljiva, a, ako je promenljiva – elemente na osnovu kojih se određuje (referentna kamatna stopa, indeks potrošačkih cena i dr.), njihovu visinu u vreme zaključenja ugovora, periode u kojima će se menjati, kao i fiksni element ako je ugovoren;
- 5) efektivnu kamatnu stopu;
- 6) metod koji se primenjuje kod obračuna kamate (konformni, proporcionalni i dr.);
- 7) obaveštenje o kamatnoj stopi koja se primenjuje u slučaju docnje u skladu sa ovim zakonom;

8) vrste sredstava obezbeđenja, mogućnost za njihovu zamenu tokom perioda otplate kredita, kao i uslove aktiviranja tih sredstava u slučaju neizmirivanja obaveza;

9) pravo korisnika na odustanak od ugovora, kao i uslove i način odustanka, u skladu s članom 12. ovog zakona;

10) pravo na prevremenu otplatu obaveza po kreditnoj kartici, bez naknade;

11) eventualnu obavezu zaključivanja ugovora o sporednim uslugama koje su u vezi sa ugovorom o izdavanju i korišćenju kreditne kartice (npr. ugovor o osiguranju).

Posle zaključenja ugovora o izdavanju i korišćenju kreditne kartice, banka je dužna da davaocu sredstva obezbeđenja dostavi kopiju tog ugovora s pregledom obaveznih elemenata, osim ako je korisnik kreditne kartice istovremeno i davalac sredstva obezbeđenja.”.

Član 15.

U članu 23. stav 1. posle tačke 13) dodaje se tačka 13a), koja glasi:

„13a) uslove i način raskida ugovora koji su zaključeni na neodređeno vreme;”.

U stavu 3. zapeta posle reči: „osnovne podatke o depozitu” zamenjuje se tačkom, a preostali tekst do kraja rečenice briše se.

Član 16.

Naslov iznad člana 24. i član 24. brišu se.

Član 17.

Iznad člana 25. dodaje se naslov, koji glasi:

„6. Obrazac plana otplate i pregleda obaveznih elemenata kredita/lizinga/isplate depozita”.

Član 18.

U članu 26. stav 4. briše se.

Član 19.

U članu 28. posle stava 1. dodaju se st. 2. do 4, koji glase:

„Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako se visina fiksne kamatne stope ili fiksnog elementa promenljive kamatne stope, odnosno visina naknada i drugih troškova menjaju u korist korisnika – te izmene se mogu primenjivati odmah i bez njegove prethodne saglasnosti.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, banka, odnosno davalac lizinga dužni su da o izmenama iz tog stava bez odlaganja obaveste korisnika u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka i da u tom obaveštenju navedu datum od kada se primenjuju ove izmene.

Ako je u korist korisnika promenjena visina fiksne kamatne stope ili fiksnog elementa promenljive kamatne stope, uz obaveštenje iz stava 3. ovog člana korisniku se dostavlja i izmenjeni plan otplate kredita ili lizinga, odnosno plan isplate depozita.”.

Član 20.

Član 31. menja se i glasi:

„Član 31.

Banka, odnosno davalac lizinga dužni su da korisniku šestomesečno bez naknade dostavljaju obaveštenje o stanju njegovog duga po ugovoru o kreditu, odnosno lizingu.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana sadrži podatke o visini glavnice, kamata, naknada i dr., izraženih pojedinačno, kao i podatke o ukupnom stanju duga na određeni dan.

U slučaju dozvoljenog prekoračenja računa, banka je dužna da najmanje jedanput mesečno dostavi korisniku bez naknade, u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka, obaveštenje – izvod o svim promenama na njegovom računu, a dužna je da to obaveštenje dostavi bez odlaganja na zahtev korisnika, uz pravo na naknadu u skladu sa aktima banke.

Obaveštenje iz stava 3. ovog člana obavezno sadrži sledeće podatke:

- 1) broj računa;
- 2) period na koji se odnosi izvod;
- 3) datum promene, opis promene, kao i iznos i vrstu promene (odobrenje ili zaduženje računa);
- 4) prethodno i novo stanje računa, kao i datum slanja izvoda;
- 5) primenjenu nominalnu kamatnu stopu;
- 6) sve zaračunate naknade i troškove.

U slučaju znatnog nedozvoljenog prekoračenja računa koje traje duže od jednog meseca – banka je dužna da bez odlaganja, u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka, obavesti klijenta o:

- 1) iznosu prekoračenja;
- 2) kamatnoj stopi koja će se primeniti na iznos prekoračenja;
- 3) drugim eventualnim naknadama, troškovima i ugovornim kaznama.”.

Član 21.

U članu 36. stav 5, alineja druga, posle reči: „prekoračenja računa” dodaju se reči: „ili kreditne kartice”.

Član 22.

Naslov iznad člana 37. i član 37. brišu se.

Član 23.

Posle člana 37. dodaju se član 37a i naslov iznad tog člana, koji glase:

„5a Pravo na povraćaj sredstava obezbeđenja

Član 37a

Korisnik, odnosno davalac sredstva obezbeđenja ima pravo da, nakon potpunog izmirenja obaveza korisnika prema banci po određenom ugovoru, preuzme

neiskorišćena sredstva obezbeđenja data po tom ugovoru, uključujući i sredstva obezbeđenja koja su upisana u odgovarajući registar.

Banka je dužna da korisnika, odnosno davaoca sredstva obezbeđenja pismeno obavesti o tome da je korisnik izmirio sve svoje obaveze prema njoj po određenom ugovoru – u roku od 30 dana od dana izmirenja tih obaveza.

Obaveštenje iz stava 2. ovog člana sadrži podatke o ugovoru po kome su izmirene obaveze prema banci, iznos izmirenih obaveza, potpis odgovornog lica i pečat banke.”.

Član 24.

Naslov iznad člana 38. i član 38. brišu se.

Član 25.

Naslov iznad člana 39. menja se i glasi: „**6. Ustupanje potraživanja**”.

Član 26.

U članu 39. stav 4. menja se i glasi:

„Odredbe ovog člana shodno se primenjuju na potraživanja iz ugovora o lizingu, ugovora o dozvoljenom prekoračenju računa i ugovora o izdavanju i korišćenju kreditne kartice.”.

Posle stava 4. dodaju se st. 5. do 7, koji glase:

„Pružalac platnih usluga i izdavalac elektronskog novca koji nisu banka mogu potraživanja iz ugovora o kreditu, ugovora o dozvoljenom prekoračenju računa ili ugovora o izdavanju i korišćenju kreditne kartice ustupiti samo banci ili drugom pružaocu platnih usluga, odnosno izdavaocu elektronskog novca.

Na ustupanje iz stava 5. ovog člana shodno se primenjuju odredbe st. 1. do 3. ovog člana.

Na ustupanje potraživanja banke prema preduzetnicima i poljoprivrednicima primenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje upravljanje rizicima banke.”.

Član 27.

Reči u naslovu Odeljka 6. iznad člana 41. „Nepravične ugovorne odredbe i nepošteno poslovanje” zamenjuju se rečima: „Nepoštena poslovna praksa i nepravične ugovorne odredbe”.

Član 28.

Član 41. menja se i glasi:

„Član 41.

Narodna banka Srbije može utvrđivati da li je davalac finansijske usluge obavljao nepoštenu poslovnu praksu ili ugovarao nepravične odredbe.

Narodna banka Srbije može utvrđivati okolnosti iz stava 1. ovog člana na osnovu sopstvenih saznanja, prigovora, pritužbi i obaveštenja korisnika ili drugih zainteresovanih lica, kao i drugih podataka s kojima raspolaže.

Pri utvrđivanju da li je davalac finansijske usluge obavljao nepoštenu poslovnu praksu ili ugovarao nepravične odredbe Narodna banka Srbije shodno primenjuje i odredbe člana 43. st. 3. do 6. i stav 8. ovog zakona.

Ako utvrdi da je davalac finansijske usluge obavljao nepoštenu poslovnu praksu ili ugovarao nepravične odredbe, Narodna banka Srbije rešenjem nalaže obustavu primene takve poslovne prakse, odnosno zabranu primene i ugovaranja tih odredaba.

U slučaju iz stava 4. ovog člana, Narodna banka Srbije može izreći i novčanu kaznu u iznosu od 200.000 do 2.000.000 dinara, shodnom primenom člana 45. ovog zakona.

Nepoštena poslovna praksa i nepravične ugovorne odredbe imaju značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača.”.

Član 29.

Naslov iznad člana 42. i član 42. menjaju se i glase:

„1. Pravo na prigovor davaocu finansijskih usluga

Član 42.

Korisnik ima pravo na prigovor, u pismenoj formi (u daljem tekstu: prigovor), davaocu finansijskih usluga ako smatra da se taj davalac ne pridržava odredaba ovog zakona, drugih propisa kojima se uređuju ove usluge, opštih uslova poslovanja ili dobrih poslovnih običaja koji se odnose na te usluge ili obaveza iz ugovora zaključenog s korisnikom.

Korisnik ima pravo na prigovor u roku od tri godine od dana kad je učinjena povreda njegovog prava ili pravnog interesa.

Korisnikom iz stava 1. ovog člana smatra se i davalac sredstva obezbeđenja.

Davalac finansijskih usluga je dužan da u pismenoj formi podnosiocu prigovora dostavi jasan i razumljiv odgovor na prigovor najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema prigovora, a dužan je i da u tom odgovoru ovom podnosiocu ukaže na njegovo pravo da podnese pritužbu Narodnoj banci Srbije u skladu s članom 43. ovog zakona.

Izuzetno od stava 4. ovog člana, ako davalac finansijskih usluga iz razloga koji ne zavise od njegove volje ne može da dostavi odgovor u roku iz tog stava – taj se rok može produžiti za još najviše 15 dana, o čemu je ovaj davalac dužan da pismeno obavesti podnosioca prigovora u roku od 15 dana od dana prijema prigovora.

Davalac finansijskih usluga je dužan da u obaveštenju iz stava 5. ovog člana jasno i razumljivo navede razloge zbog kojih nije mogao da dostavi odgovor u roku od 15 dana od dana prijema prigovora, kao i krajnji rok za davanje odgovora u skladu s tim stavom.

Davalac finansijskih usluga ne može podnosiocu prigovora naplatiti naknadu, niti bilo koje druge troškove za postupanje po prigovoru.

Davalac finansijskih usluga dužan je da u poslovnim prostorijama u kojima nudi usluge korisnicima i na Internet stranici obezbedi mogućnost podnošenja prigovora, odnosno mogućnost da se korisnik ili davalac sredstva obezbeđenja upoznaju s načinom podnošenja prigovora i načinom postupanja po prigovoru.

Narodna banka Srbije bliže propisuje način podnošenja prigovora, kao i način postupanja davaoca finansijskih usluga po prigovoru.”.

Član 30.

Iznad člana 43. dodaje se naslov, koji glasi:

„1aPravo na pritužbu Narodnoj banci Srbije”.

Član 31.

Član 43. menja se i glasi:

„Član 43.

Ako je nezadovoljan odgovorom na prigovor iz člana 42. ovog zakona ili mu taj odgovor nije dostavljen u roku iz tog člana – podnosilac prigovora može, pre pokretanja sudskog spora, Narodnoj banci Srbije podneti pritužbu, u pismenoj formi (u daljem tekstu: pritužba), ako smatra da se davalac finansijskih usluga ne pridržava odredaba ovog zakona, drugih propisa kojima se uređuju ove usluge, opštih uslova poslovanja ili dobrih poslovnih običaja koji se odnose na te usluge ili obaveza iz ugovora zaključenog s korisnikom, odnosno podnosiocem prigovora.

Podnosilac prigovora može podneti pritužbu u roku od šest meseci od dana prijema odgovora ili proteka roka iz stava 1. ovog člana.

Nakon prijema pritužbe, Narodna banka Srbije će od davaoca finansijskih usluga na kog se pritužba odnosi zatražiti da se izjasni o navodima iz pritužbe i dostavi odgovarajuće dokaze – u roku koji mu ona odredi u svom zahtevu, a koji ne može biti duži od osam dana od dana prijema ovog zahteva.

Nakon izjašnjenja davaoca finansijskih usluga na pritužbu, odnosno proteka roka iz stava 3. ovog člana – Narodna banka Srbije može od tog davaoca zahtevati dodatna izjašnjenja, odnosno dostavljanje odgovarajućih dokaza u roku koji odredi u svom zahtevu.

Ako se davalac finansijske usluge ne izjasni u propisanom roku, odnosno ne dostavi dokaze u skladu sa st. 3. i 4. ovog člana – Narodna banka Srbije može, bez obzira na dalje postupanje po pritužbi, rešenjem novčano kazniti ovog davaoca u iznosu od 100.000 dinara, a na tu novčanu kaznu shodno se primenjuju odredbe člana 45. st. 5, 7. i 8. ovog zakona.

Narodna banka Srbije obaveštava podnosioca pritužbe o nalazu po pritužbi u roku od tri meseca od dana prijema pritužbe, a u složenijim predmetima taj se rok može produžiti za još najviše tri meseca, o čemu je Narodna banka Srbije dužna da podnosioca pritužbe pismeno obavesti pre isteka prvobitnog roka.

U obaveštenju iz stava 6. ovog člana Narodna banka Srbije ukazuje podnosiocu pritužbe na mogućnost vansudskog rešavanja spornog odnosa s davaocem finansijskih usluga u postupku posredovanja koji se sprovodi u skladu s članom 44. ovog zakona.

Narodna banka Srbije bliže propisuje način podnošenja pritužbe, kao i način postupanja po pritužbi.”.

Član 32.

Član 44. menja se i glasi:

„Član 44.

Ako je podnosilac prigovora nezadovoljan odgovorom na prigovor ili mu taj odgovor nije dostavljen u propisanom roku, sporni odnos između podnosioca

prigovora i davaoca finansijskih usluga može se rešiti u vansudskom postupku – postupku posredovanja.

Nakon što se pokrene postupak posredovanja, korisnik više ne može podneti pritužbu, osim ako je ovo posredovanje okončano obustavom ili odustankom, a ako je pritužba već podneta – Narodna banka Srbije će zastati s postupanjem po pritužbi, odnosno obustaviti ovo postupanje ako je posredovanje okončano sporazumom.

Rok za podnošenje pritužbe iz člana 43. stav 2. ovog zakona ne teče dok traje postupak posredovanja.

Postupak posredovanja pokreće se na predlog jedne strane u sporu koji je prihvatila druga strana. Ovaj predlog obavezno sadrži i rok za njegovo prihvatanje, koji ne može biti kraći od pet dana od dana dostavljanja tog predloga.

Postupak posredovanja je poverljiv i hitan.

Strane u sporu mogu odlučiti da se postupak posredovanja sprovede pred Narodnom bankom Srbije ili drugim organom ili licem ovlašćenim za posredovanje.

Postupak posredovanja pred Narodnom bankom Srbije besplatan je za strane u tom postupku.

Postupak posredovanja pred Narodnom bankom Srbije sprovode zaposleni u Narodnoj banci Srbije – posrednici, koji su za posrednike imenovani odlukom ovlašćenog organa u Republici Srbiji, odnosno koji imaju licencu posrednika i nalaze se na spisku posrednika.

Postupak posredovanja može biti okončan sporazumom strana, obustavom ili odustankom.

Sporazum strana postignut u postupku posredovanja pred Narodnom bankom Srbije sačinjava se u pismenoj formi. Ovaj sporazum ima snagu izvršne isprave ako sadrži izjavu dužnika da pristaje da se posle dospelosti određene obaveze ili ispunjenja određenog uslova sprovede prinudno izvršenje (klauzula izvršnosti), potpiše strana i potvrdu o izvršnosti koju stavlja Narodna banka Srbije, a ne moraju ga overiti sud ili javni beležnik.

Na postupak posredovanja shodno se primenjuju odredbe propisa kojima se uređuje posredovanje, ako ovim zakonom nije drukčije utvrđeno.”.

Član 33.

Naslov iznad člana 45. i član 45. menjaju se i glase:

„3. Mere za otklanjanje nepravilnosti

Član 45.

Ako se nalazom iz člana 43. stav 6. ovog zakona utvrdi da se davalac finansijskih usluga nije pridržavao odredaba ovog zakona, drugih propisa kojima se uređuju finansijske usluge, opštih uslova poslovanja ili dobrih poslovnih običaja koji se odnose na te usluge ili obaveza iz ugovora zaključenog s korisnikom – Narodna banka Srbije donosi rešenje kojim davaocu finansijskih usluga nalaže da otkloni utvrđene nepravilnosti i da joj o tome dostavi dokaz u roku utvrđenim ovim rešenjem.

Ako se nalazom iz stava 1. ovog člana utvrdi da je davalac finansijskih usluga učinio povredu iz čl. 50, 50a ili 50b ovog zakona, odnosno povrede za koje su zakonom kojim se uređuju platne usluge utvrđene novčane kazne koje se izriču u postupku ostvarivanja zaštite prava i interesa korisnika platnih usluga i imalaca elektronskog novca – Narodna banka Srbije rešenjem iz stava 1. ovog člana ovom davaocu istovremeno izriče novčanu kaznu iz tih članova, odnosno novčanu kaznu

utvrđenu zakonom kojim se uređuju platne usluge, na osnovu diskrecione ocene težine utvrđenih nepravilnosti, ponašanja davaoca finansijskih usluga i odgovornih lica tog davaoca i drugih bitnih okolnosti pod kojima je učinjena utvrđena nepravilnost.

Ako davalac finansijske usluge u slučaju iz stava 2. ovog člana Narodnoj banci Srbije ne dostavi dokaz da je otklonio nepravilnosti u roku utvrđenim rešenjem iz stava 1. ovog člana, Narodna banka Srbije donosi rešenje kojim ovom davaocu izriče novu novčanu kaznu, i to u najvišem iznosu te kazne utvrđene u čl. 50, 50a i 50b ovog zakona, odnosno u zakonu kojim se uređuju platne usluge.

Ako se rešenjem iz stava 1. ovog člana utvrdi da je davalac finansijskih usluga učinio povredu odredaba ovog zakona, zakona kojim se uređuju platne usluge, drugih propisa ili opštih uslova poslovanja kojima se uređuju finansijske ili platne usluge ili dobrih poslovnih običaja koji se odnose na te usluge, za koju se ne izriče novčana kazna iz stava 2. ovog člana, a davalac finansijske usluge Narodnoj banci Srbije ne dostavi dokaz da je otklonio nepravilnosti u roku utvrđenom tim rešenjem – Narodna banka Srbije donosi rešenje kojim ovom davaocu izriče novčanu kaznu u iznosu od 100.000 dinara.

Novčana kazna iz ovog člana uplaćuje se na račun Narodne banke Srbije.

Narodna banka Srbije će javno, na svojoj Internet stranici i/ili na drugi odgovarajući način, saopštiti informacije o davaocima kod kojih je utvrđeno da nisu postupali u skladu sa ovim zakonom ili zakonom kojim se uređuju platne usluge.

Protiv rešenja iz ovog člana može se voditi upravni spor, ali tužba protiv ovog rešenja ne može sprečiti ni odložiti njegovo izvršenje.

U upravnom sporu protiv rešenja iz ovog člana sud ne može rešiti upravnu stvar za čije je rešavanje ovim zakonom utvrđena nadležnost Narodne banke Srbije.

Odredbe ovog člana ne dovode u pitanje ovlašćenje Narodne banke Srbije da, u skladu sa odredbama posebnih zakona kojima se uređuje poslovanje davalaca finansijskih usluga, obavi kontrolu, odnosno nadzor nad usklađenošću poslovanja davalaca tih usluga sa ovim zakonom i drugim propisima kojima se uređuju finansijske usluge, kao i da, u slučaju utvrđenih nepravilnosti, preduzima mere i izriče novčane kazne u skladu s tim posebnim zakonima.

Kontrolu, odnosno nadzor iz stava 9. ovog člana, uključujući i preduzimanje mera i izricanje novčanih kazni iz tog stava, Narodna banka Srbije može obaviti i na osnovu saznanja o nepravilnostima koje je učinio davalac finansijskih usluga a do kog je došla tokom postupanja po pritužbi ili sprovođenja postupka posredovanja u skladu sa ovim zakonom.”.

Član 34.

Posle člana 46. dodaju se član 46a i naslov iznad tog člana, koji glase:

„5. Specifičnosti zaštite korisnika u vezi s finansijskim uslugama kad je davalac ovih usluga iz države članice ili treće države

Član 46a

Na zaštitu korisnika u vezi s finansijskim uslugama koje davalac finansijskih usluga iz druge države članice Evropske unije (u daljem tekstu: država članica) ili treće države pruža u Republici Srbiji preko ogranka ili zastupnika primenjuju se odredbe čl. 42. do 46. ovog zakona.

Prigovor iz člana 42. ovog zakona podnosi se neposredno ogranku, odnosno zastupniku davaoca iz stava 1. ovog člana.

Ako korisnik pritužbu podnese protiv davaoca finansijskih usluga koji ove usluge pruža neposredno u skladu s propisima Evropske unije – Narodna banka Srbije o pritužbi obaveštava nadležni organ matične države članice tog davaoca.

Narodna banka Srbije, odnosno drugi posrednici dužni su da u slučaju prekograničnih sporova aktivno sarađuju i da, u skladu sa zakonom, razmenjuju informacije i podatke s telima druge države članice ovlašćenim za vansudsko rešavanje spora između davaoca finansijskih usluga i korisnika.

Odredbe člana 50b ovog zakona odnose se i na pružaoca platnih usluga i izdavaoca elektronskog novca iz države članice ili treće države koji, u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge, u Republici Srbiji pružaju platne usluge, odnosno usluge izdavanja elektronskog novca preko ogranka ili zastupnika.”.

Član 35.

Član 50. menja se i glasi:

„Član 50.

Novčanom kaznom od 80.000 do 1.000.000 dinara kazniće se banka:

1) ako finansijske usluge ne oglašava na jasan i razumljiv način ili ih oglašava suprotno propisu Narodne banke Srbije iz člana 6. stav 2. ovog zakona, odnosno ako oglašavanje sadrži netačne informacije ili informacije koje mogu stvoriti pogrešnu predstavu o uslovima pod kojima korisnik koristi ove usluge (član 6. ovog zakona);

2) ako ugovor nije sačinjen u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka (član 7. stav 1. ovog zakona);

3) ako korisnik ne dobije primerak ugovora (član 7. stav 2. ovog zakona);

4) ako ugovor sadrži odredbe kojima se korisnik odriče prava koja su mu garantovana ovim zakonom (član 7. stav 3. ovog zakona);

5) ako u dosijeu korisnika ne čuva ugovor ili ugovornu dokumentaciju (član 7. stav 4. ovog zakona);

6) ako u poslovnim prostorijama u kojima nudi usluge korisnicima ili na Internet stranici ne drži istaknuto obaveštenje o vrednosti ugovorenih promenljivih elemenata na dnevnom nivou (član 8. stav 5. ovog zakona);

7) ako ugovor sadrži upućujuću normu na poslovnu politiku ili druge akte banke kad su u pitanju oni elementi koji su ovim zakonom predviđeni kao obavezni elementi ugovora (član 8. stav 6. ovog zakona);

8) ako novčanu ugovornu obavezu ne utvrdi na način određen odredbama člana 8. ovog zakona (član 8. stav 7. ovog zakona);

9) ako ne obezbedi usklađenost opštih uslova poslovanja s propisima (član 9. stav 2. ovog zakona);

10) ako na vidnom mestu u poslovnim prostorijama u kojima nudi usluge korisnicima i na Internet stranici ne obezbedi da se korisnik upozna sa opštim uslovima poslovanja na srpskom jeziku najkasnije 15 dana pre dana početka njihove primene (član 10. stav 1. ovog zakona);

11) ako korisniku ne pruži odgovarajuća objašnjenja i instrukcije koji se odnose na primenu opštih uslova poslovanja u vezi sa određenom finansijskom uslugom, ili mu ne dostavi te uslove, u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka, iako je korisnik to zahtevao (član 10. stav 2. ovog zakona);

12) ako efektivnu kamatnu stopu ne obračunava na propisani način (član 11. ovog zakona);

13) ako od korisnika zahteva ili naplati naknadu suprotno članu 12. stav 7. ovog zakona u slučaju odustanka korisnika od ugovora (član 12. stav 7. ovog zakona);

14) ako korisniku ne daje u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka, bez naknade, informacije, podatke i instrukcije koji su u vezi s njegovim ugovornim odnosom ili ih ne daje na način i u rokovima utvrđenim ugovorom (član 13. ovog zakona);

15) ako pri oglašavanju depozitnih i kreditnih usluga ne navede jasno i precizno na reprezentativnom primeru podatke iz člana 15. ovog zakona (član 15. stav 1. ovog zakona);

16) ako pri oglašavanju depozitnih i kreditnih poslova iznos efektivne kamatne stope nije naznačen, odnosno napisan tako da je uočljiviji od ostalih elemenata (član 15. stav 3. ovog zakona);

17) ako postojanje obaveze za zaključenje ugovora o sporednim uslugama ne iskaže jasno, sažeto i na vidljiv način, zajedno sa iskazivanjem efektivne kamatne stope (član 16. stav 1. ovog zakona);

18) ako pri oglašavanju kredita, dozvoljenog prekoračenja računa ili kreditne kartice čija je nominalna kamatna stopa 0% ne naznači i sve uslove pod kojima se odobravaju taj kredit/dozvoljeno prekoračenje računa/kreditna kartica (član 16. stav 2. ovog zakona);

19) ako pri oglašavanju koristi izraze kojima se kredit, dozvoljeno prekoračenje računa ili kreditna kartica označavaju besplatnim ili slične izraze a odobrenje tog kredita/dozvoljenog prekoračenja računa/kreditne kartice je uslovljeno zaključenjem drugog ugovora ili bilo čim što predstavlja trošak za korisnika ili stvara drugu obavezu (član 16. stav 3. ovog zakona);

20) ako u predugovornoj fazi postupi suprotno odredbama člana 17. ovog zakona, a posebno ako ponuda ne sadrži propisane elemente (član 17. ovog zakona);

21) ako korisnika odmah, bez naknade, pismeno ne obavesti o rezultatima uvida u bazu podataka i o podacima iz te baze u slučaju odbijanja zahteva za kredit, dozvoljeno prekoračenje računa ili kreditnu karticu (član 18. stav 3. ovog zakona);

22) ako ugovor o kreditu ne sadrži obavezne elemente iz člana 19. ovog zakona ili ako korisniku ili davaocu sredstva obezbeđenja ne uruči jedan primerak plana otplate kredita i pregleda obaveznih elemenata kredita koji sadrži osnovne podatke o kreditu (član 19. ovog zakona);

23) ako ugovor o dozvoljenom prekoračenju računa ne sadrži obavezne elemente iz člana 20. ovog zakona ili ako korisniku ili davaocu sredstva obezbeđenja ne uruči jedan primerak, odnosno kopiju tog ugovora s pregledom obaveznih elemenata dozvoljenog prekoračenja računa koji sadrži osnovne podatke o prekoračenju računa (član 20. ovog zakona);

24) ako ugovor iz člana 22. ovog zakona ne sadrži obavezne elemente iz tog člana ili ne postupi u skladu s tim članom (član 22. ovog zakona);

25) ako ugovor o depozitu ne sadrži obavezne elemente iz člana 23. ovog zakona ili pri zaključivanju ovog ugovora ne uruči korisniku jedan primerak plana isplate depozita i pregleda obaveznih elemenata depozita koji sadrži osnovne podatke o depozitu (član 23. st. 1. i 3. ovog zakona);

26) ako od korisnika zahteva ili mu naplati naknadu kad je korisnik raskinuo ugovor u skladu s članom 23. stav 4. ovog zakona ili mu obračuna nižu kamatu suprotno tom stavu (član 23. stav 4. ovog zakona);

27) ako ugovori promenljivu nominalnu kamatnu stopu suprotno članu 26. ovog zakona ili se ne pridržava ugovorenih uslova u vezi sa ovom stopom (član 26. ovog zakona);

28) ako ugovor o drugim bankarskim uslugama ne sadrži podatke o vrsti i visini svih naknada i drugih troškova koji padaju na teret korisnika (član 27. ovog zakona);

29) ako ne pribavi pismenu saglasnost za izmenu obaveznih elemenata ugovora pre primene te izmene, odnosno jednostrano izmeni uslove iz ugovora ili jednostrano raskine, odnosno otkáže ugovor ili ne obavesti korisnika o izmenama iz člana 28. stav 2. ovog zakona na način utvrđen u stavu 3. tog člana (član 28. ovog zakona);

30) ako korisnika u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka ne obavesti o izmeni ugovorene promenljive nominalne kamatne stope i promenljivih elemenata koji utiču na visinu drugih novčanih obaveza, i to pre početka njihove primene, odnosno periodično u skladu sa ugovorom ili ne navede datum od kada se ta stopa i/ili ti elementi primenjuju (član 29. st. 1. i 4. ovog zakona);

31) ako uz obaveštenje o izmeni promenljive nominalne kamatne stope besplatno, u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka, ne dostavi izmenjeni plan otplate kredita ili korisniku ne učini dostupnim ovaj plan bez naknade za sve vreme trajanja ugovornog odnosa (član 29. st. 2. i 3. ovog zakona);

32) ako korisnika na ugovoreni način blagovremeno ne obavesti o promeni podataka koji nisu obavezni elementi ugovora u smislu ovog zakona (član 30. ovog zakona);

33) ako korisniku ne dostavi obaveštenje o stanju njegovog duga i prekoračenju računa u roku i na način utvrđenim u članu 31. ovog zakona (član 31. ovog zakona);

34) ako na dospelu a neizmirenu obavezu ne primenjuje pravila o kamati koja se primenjuje u slučaju dužničke docnje propisana zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi (član 32. stav 1. ovog zakona);

35) ako kod revolving kredita ne postupi u skladu s članom 33. ovog zakona (član 33. ovog zakona);

36) ako ne primeni zvanični srednji kurs pri odobravanju kredita indeksiranog u stranoj valuti ili pri njegovoj otplati, odnosno kod ugovora o depozitu (član 34. ovog zakona);

37) ako isti metod obračuna kamate ne primeni i na položeni namenski depozit i na obračun kamate na iznos odobrenog kredita (član 35. ovog zakona);

38) ako naplati naknadu za prevremenu otplatu suprotno članu 36. ovog zakona (član 36. ovog zakona);

39) ako korisniku, odnosno davaocu sredstva obezbeđenja ne omogući preuzimanje neiskorišćenih sredstava obezbeđenja nakon potpunog izmirenja obaveza korisnika prema banci po određenom ugovoru ili ih pismeno ne obavesti da je korisnik sve svoje obaveze prema banci izmirio u roku od 30 dana od dana izmirenja tih obaveza, odnosno ako ovo obaveštenje ne sadrži propisane podatke (član 37a ovog zakona);

40) ako kod ustupanja potraživanja postupi suprotno članu 39. ovog zakona (član 39. ovog zakona);

41) ako obavlja nepoštenu poslovnu praksu ili ugovara nepravične odredbe (član 41);

42) ako korisniku ne omogući podnošenje prigovora ili ne odgovori na njegov prigovor u roku i na način iz člana 42. ovog zakona, ili zahteva ili naplati naknadu ili druge troškove za podnošenje tog prigovora, ili u poslovnim prostorijama u kojima nudi usluge korisnicima i na Internet stranici ne obezbedi mogućnost podnošenja prigovora, odnosno mogućnost da se korisnik upozna s načinom podnošenja prigovora i načinom postupanja po prigovoru (član 42. ovog zakona);

43) ako nije postupila u skladu s članom 54. ovog zakona (član 54. ovog zakona).”.

Član 36.

Posle člana 50. dodaje se član 50a, koji glasi:

„Član 50a

Novčanom kaznom od 50.000 do 800.000 dinara kazniće se davalac lizinga:

1) ako usluge lizinga ne oglašava na jasan i razumljiv način ili ih oglašava suprotno propisu Narodne banke Srbije iz člana 6. stav 2. ovog zakona, odnosno ako oglašavanje sadrži netačne informacije ili informacije koje mogu stvoriti pogrešnu predstavu o uslovima pod kojima korisnik koristi ove usluge (član 6. ovog zakona);

2) ako ugovor o lizingu nije sačinjen u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka (član 7. stav 1. ovog zakona);

3) ako korisnik ne dobije primerak ugovora o lizingu (član 7. stav 2. ovog zakona);

4) ako ugovor o lizingu sadrži odredbe kojima se korisnik odriče prava koja su mu garantovana ovim zakonom (član 7. stav 3. ovog zakona);

5) ako u dosijeu korisnika ne čuva ugovor o lizingu ili ugovornu dokumentaciju (član 7. stav 4. ovog zakona);

6) ako u poslovnim prostorijama u kojima nudi usluge korisnicima ili na Internet stranici ne drži istaknuto obaveštenje o vrednosti ugovorenih promenljivih elemenata na dnevnom nivou (član 8. stav 5. ovog zakona);

7) ako ugovor o lizingu sadrži upućujuću normu na poslovnu politiku ili druge akte davaoca lizinga kad su u pitanju oni elementi koji su ovim zakonom predviđeni kao obavezni elementi ovog ugovora (član 8. stav 6. ovog zakona);

8) ako novčanu ugovornu obavezu ne utvrdi na način određen odredbama člana 8. ovog zakona (član 8. stav 7. ovog zakona);

9) ako ne obezbedi usklađenost opštih uslova poslovanja s propisima (član 9. stav 2. ovog zakona);

10) ako na vidnom mestu u poslovnim prostorijama u kojima nudi usluge korisnicima i na Internet stranici ne obezbedi da se korisnik upozna sa opštim uslovima poslovanja na srpskom jeziku najkasnije 15 dana pre dana početka njihove primene (član 10. stav 1. ovog zakona);

11) ako korisniku ne pruži odgovarajuća objašnjenja i instrukcije koji se odnose na primenu opštih uslova poslovanja u vezi s lizingom, ili mu ne dostavi te

uslove, u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka, iako je korisnik to zahtevao (član 10. stav 2. ovog zakona);

12) ako efektivnu kamatnu stopu ne obračunava na propisani način (član 11. ovog zakona);

13) ako od korisnika zahteva ili naplati naknadu suprotno članu 12. stav 7. ovog zakona u slučaju odustanka korisnika od ugovora o lizingu (član 12. stav 7. ovog zakona);

14) ako korisniku ne daje u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka, bez naknade, informacije, podatke i instrukcije koji su u vezi s njegovim ugovornim odnosom ili ih ne daje na način i u rokovima utvrđenim ugovorom o lizingu (član 13. ovog zakona);

15) ako pri oglašavanju poslova lizinga ne navede jasno i precizno na reprezentativnom primeru podatke iz člana 15. ovog zakona (član 15. st. 1. i 2. ovog zakona);

16) ako pri oglašavanju poslova lizinga iznos efektivne kamatne stope nije naznačen, odnosno napisan tako da je uočljiviji od ostalih elemenata (član 15. stav 3. ovog zakona);

17) ako postojanje obaveze za zaključenje ugovora o sporednim uslugama ne iskaže jasno, sažeto i na vidljiv način, zajedno sa iskazivanjem efektivne kamatne stope (član 16. stav 1. ovog zakona);

18) ako pri oglašavanju lizinga čija je nominalna kamatna stopa 0% ne naznači i sve uslove pod kojima se odobrava lizing (član 16. stav 2. ovog zakona);

19) ako pri oglašavanju koristi izraze kojima se lizing označava besplatnim ili slične izraze a odobrenje tog lizinga je uslovljeno zaključenjem drugog ugovora ili bilo čim što predstavlja trošak za korisnika ili stvara drugu obavezu (član 16. stav 3. ovog zakona);

20) ako u predugovornoj fazi postupi suprotno odredbama člana 17. ovog zakona, a posebno ako ponuda ne sadrži propisane elemente (član 17. ovog zakona);

21) ako korisnika odmah, bez naknade, pismeno ne obavesti o rezultatima uvida u bazu podataka i o podacima iz te baze u slučaju odbijanja zahteva za lizing (član 18. stav 3. ovog zakona);

22) ako ugovor o lizingu ne sadrži obavezne elemente iz člana 21. ovog zakona ili ako pri zaključivanju ovog ugovora ne uruči korisniku jedan primerak plana otplate lizinga i pregleda obaveznih elemenata lizinga koji sadrži osnovne podatke o lizingu (član 21. ovog zakona);

23) ako ugovori promenljivu nominalnu kamatnu stopu suprotno članu 26. ovog zakona ili se ne pridržava ugovorenih uslova u vezi sa ovom stopom (član 26. ovog zakona);

24) ako ne pribavi pismenu saglasnost za izmenu obaveznih elemenata ugovora o lizingu pre primene te izmene, odnosno jednostrano izmeni uslove iz ovog ugovora ili jednostrano raskine, odnosno otkaže taj ugovor ili ne obavesti korisnika o izmenama iz člana 28. stav 2. ovog zakona na način utvrđen u stavu 3. tog člana (član 28. ovog zakona);

25) ako korisnika, u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka, ne obavesti o izmeni ugovorene promenljive nominalne kamatne stope i promenljivih elemenata koji utiču na visinu drugih novčanih obaveza, i to pre početka njihove

primene, odnosno periodično u skladu sa ugovorom o lizingu ili ne navede datum od kada se ta stopa i/ili ti elementi primenjuju (član 29. st. 1. i 4. ovog zakona);

26) ako uz obaveštenje o izmeni promenljive nominalne kamatne stope besplatno, u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka, ne dostavi izmenjeni plan otplate lizing naknade ili korisniku ne učini dostupnim ovaj plan bez naknade za sve vreme trajanja ugovornog odnosa (član 29. st. 2. i 3. ovog zakona);

27) ako korisnika na ugovoreni način blagovremeno ne obavesti o promeni podataka koji nisu obavezni elementi ugovora o lizingu u smislu ovog zakona (član 30. ovog zakona);

28) ako korisniku ne dostavi obaveštenje o stanju njegovog duga po ugovoru o lizingu u roku i na način utvrđenim u članu 31. ovog zakona (član 31. st. 1. i 2. ovog zakona);

29) ako na dospelu a neizmirenu obavezu ne primenjuje pravila o kamati koja se primenjuje u slučaju dužničke docnje propisana zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi (član 32. stav 1. ovog zakona);

30) ako ne primeni zvanični srednji kurs pri odobravanju lizinga indeksiranog u stranoj valuti ili pri njegovoj otplati (član 34. ovog zakona);

31) ako naplati naknadu za prevremenu otplatu suprotno članu 36. ovog zakona (član 36. ovog zakona);

32) ako obavlja nepoštenu poslovnu praksu ili ugovara nepravične odredbe (član 41);

33) ako korisniku ne omogući podnošenje prigovora ili ne odgovori na njegov prigovor u roku i na način iz člana 42. ovog zakona, ili zahteva ili naplati naknadu ili druge troškove za podnošenje prigovora, ili u poslovnim prostorijama u kojima nudi usluge korisnicima i na Internet stranici ne obezbedi mogućnost podnošenja prigovora, odnosno mogućnost da se korisnik upozna s načinom podnošenja prigovora i načinom postupanja po prigovoru (član 42. ovog zakona);

34) ako nije postupio u skladu s članom 54. ovog zakona (član 54. ovog zakona).”.

Član 37.

Posle člana 50a dodaje se član 50b, koji glasi:

„Član 50b

Novčanom kaznom od 50.000 do 800.000 dinara kazniće se pružalac platnih usluga ili izdavalac elektronskog novca koji nije banka kada, u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge, pruža uslugu davanja kredita ili dozvoljenog prekoračenja računa:

1) ako ove finansijske usluge ne oglašava na jasan i razumljiv način ili ih oglašava suprotno propisu Narodne banke Srbije iz člana 6. stav 2. ovog zakona, odnosno ako oglašavanje sadrži netačne informacije ili informacije koje mogu stvoriti pogrešnu predstavu o uslovima pod kojima korisnik koristi ove usluge (član 6. ovog zakona);

2) ako ugovor nije sačinjen u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka (član 7. stav 1. ovog zakona);

3) ako korisnik ne dobije primerak ugovora (član 7. stav 2. ovog zakona);

4) ako ugovor sadrži odredbe kojima se korisnik odriče prava koja su mu garantovana ovim zakonom (član 7. stav 3. ovog zakona);

5) ako u dosijeu korisnika ne čuva ugovor ili ugovornu dokumentaciju (član 7. stav 4. ovog zakona);

6) ako u poslovnim prostorijama u kojima nudi usluge korisnicima ili na Internet stranici ne drži istaknuto obaveštenje o vrednosti ugovorenih promenljivih elemenata na dnevnom nivou (član 8. stav 5. ovog zakona);

7) ako ugovor sadrži upućujuću normu na poslovnu politiku ili druge akte pružaoca platnih usluga ili izdavaoca elektronskog novca kad su u pitanju oni elementi koji su ovim zakonom predviđeni kao obavezni elementi ugovora (član 8. stav 6. ovog zakona);

8) ako novčanu ugovornu obavezu ne utvrdi na način određen odredbama člana 8. ovog zakona (član 8. stav 7. ovog zakona);

9) ako ne obezbedi usklađenost opštih uslova poslovanja koji se odnose na davanje kredita i dozvoljeno prekoračenje računa s propisima (član 9. stav 2. ovog zakona);

10) ako na vidnom mestu u poslovnim prostorijama u kojima nudi usluge korisnicima i na Internet stranici ne obezbedi da se korisnik upozna sa opštim uslovima poslovanja na srpskom jeziku najkasnije 15 dana pre dana početka njihove primene (član 10. stav 1. ovog zakona);

11) ako korisniku ne pruži odgovarajuća objašnjenja i instrukcije koji se odnose na primenu opštih uslova poslovanja u vezi s davanjem kredita ili dozvoljenim prekoračenjem računa, ili mu ne dostavi te uslove, u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka, iako je korisnik to zahtevao (član 10. stav 2. ovog zakona);

12) ako efektivnu kamatnu stopu ne obračunava na propisani način (član 11. ovog zakona);

13) ako od korisnika zahteva ili naplati naknadu suprotno članu 12. stav 7. ovog zakona u slučaju odustanka korisnika od ugovora (član 12. stav 7. ovog zakona);

14) ako korisniku ne daje u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka, bez naknade, informacije, podatke i instrukcije koji su u vezi s njegovim ugovornim odnosom ili ih ne daje na način i u rokovima utvrđenim ugovorom (član 13. ovog zakona);

15) ako pri oglašavanju ovih finansijskih usluga ne navede jasno i precizno na reprezentativnom primeru podatke iz člana 15. ovog zakona (član 15. stav 1. ovog zakona);

16) ako pri oglašavanju kredita i dozvoljenog prekoračenja računa iznos efektivne kamatne stope nije naznačen, odnosno napisan tako da je uočljiviji od ostalih elemenata (član 15. stav 3. ovog zakona);

17) ako postojanje obaveze za zaključenje ugovora o sporednim uslugama ne iskaže jasno, sažeto i na vidljiv način, zajedno sa iskazivanjem efektivne kamatne stope (član 16. stav 1. ovog zakona);

18) ako pri oglašavanju finansijske usluge čija je nominalna kamatna stopa 0% ne naznači i sve uslove pod kojima se odobrava kredit, odnosno dozvoljeno prekoračenje računa (član 16. stav 2. ovog zakona);

19) ako pri oglašavanju koristi izraze kojima se kredit ili dozvoljeno prekoračenje računa označavaju besplatnim ili slične izraze a odobrenje tog kredita ili prekoračenja je uslovljeno zaključenjem drugog ugovora ili bilo čim što predstavlja trošak za korisnika ili stvara drugu obavezu (član 16. stav 3. ovog zakona);

20) ako u predugovornoj fazi postupi suprotno odredbama člana 17. ovog zakona, a posebno ako ponuda ne sadrži propisane elemente (član 17. ovog zakona);

21) ako ugovor o kreditu ne sadrži obavezne elemente iz člana 19. ovog zakona, ili ako korisniku ili davaocu sredstva obezbeđenja ne uruči jedan primerak, odnosno kopiju tog ugovora i plan otplate kredita i pregleda obaveznih elemenata kredita koji sadrži osnovne podatke o kreditu (član 19. ovog zakona);

22) ako ugovor o dozvoljenom prekoračenju računa ne sadrži obavezne elemente iz člana 20. stav 1. ovog zakona, ili ako korisniku ili davaocu sredstva obezbeđenja ne uruči jedan primerak, odnosno kopiju tog ugovora s pregledom obaveznih elemenata dozvoljenog prekoračenja računa koji sadrži osnovne podatke o prekoračenju računa (član 20. ovog zakona);

23) ako ugovori promenljivu nominalnu kamatnu stopu suprotno članu 26. ovog zakona ili se ne pridržava ugovorenih uslova u vezi sa ovom stopom (član 26. ovog zakona);

24) ako ne pribavi pismenu saglasnost za izmenu obaveznih elemenata ugovora pre primene te izmene, odnosno jednostrano izmeni uslove iz ugovora ili jednostrano raskine, odnosno otkaže ugovor ili ne obavesti korisnika o izmenama iz člana 28. stav 2. ovog zakona na način utvrđen u stavu 3. tog člana (član 28. ovog zakona);

25) ako korisnika, u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka, ne obavesti o izmeni ugovorene promenljive nominalne kamatne stope i promenljivih elemenata koji utiču na visinu drugih novčanih obaveza, i to pre početka njihove primene, odnosno periodično u skladu sa ugovorom, ili ne navede datum od kada se ta stopa i/ili ti elementi primenjuju (član 29. st. 1. i 4. ovog zakona);

26) ako uz obaveštenje o izmeni promenljive nominalne kamatne stope besplatno ne dostavi, u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka, izmenjeni plan otplate kredita ili ovaj plan ne učini dostupnim korisniku bez naknade za sve vreme trajanja ugovornog odnosa (član 29. st. 2. i 3. ovog zakona);

27) ako korisnika na ugovoreni način blagovremeno ne obavesti o promeni podataka koji nisu obavezni elementi ugovora u smislu ovog zakona (član 30. ovog zakona);

28) ako korisniku ne dostavi obaveštenje o stanju duga i prekoračenju računa u roku i na način utvrđenim u članu 31. ovog zakona (član 31. ovog zakona);

29) ako na dospelu a neizmirenu obavezu ne primenjuje pravila o kamati koja se primenjuje u slučaju dužničke dcnje propisana zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi (član 32. stav 1. ovog zakona);

30) ako kod revolving kredita ne postupi u skladu s članom 33. ovog zakona (član 33. ovog zakona);

31) ako ne primeni zvanični srednji kurs pri odobravanju kredita indeksiranog u stranoj valuti ili pri njegovoj otplati (član 34. ovog zakona);

32) ako naplati naknadu za prevremenu otplatu suprotno članu 36. ovog zakona (član 36. ovog zakona);

33) ako korisniku, odnosno davaocu sredstva obezbeđenja ne omogući preuzimanje neiskorišćenih sredstava obezbeđenja nakon potpunog izmirenja obaveza korisnika po određenom ugovoru ili ih pismeno ne obavesti da je korisnik sve svoje obaveze prema davaocu kredita, odnosno dozvoljenog prekoračenja

računa izmirio u roku od 30 dana od dana izmirenja tih obaveza, odnosno ako ovo obaveštenje ne sadrži propisane podatke (član 37a ovog zakona);

34) ako ustupi potraživanje iz ugovora o kreditu ili ugovora o dozvoljenom prekoračenju računa suprotno članu 39. ovog zakona (član 39. st. 5. i 6. ovog zakona);

35) ako obavlja nepoštenu poslovnu praksu ili ugovara nepravične odredbe (član 41).

Novčanom kaznom od 50.000 do 800.000 dinara kazniće se pružalac platnih usluga ili izdavalac elektronskog novca koji nije banka kada pružaju uslugu izdavanja kreditnih kartica u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge i ovim zakonom:

1) ako od korisnika zahteva ili naplati naknadu suprotno članu 12. stav 7. ovog zakona u slučaju odustanka korisnika od ugovora o izdavanju i korišćenju kreditne kartice (član 12. stav 7. ovog zakona);

2) ako pri oglašavanju kreditne kartice ne navede jasno i precizno na reprezentativnom primeru podatke iz člana 15. ovog zakona (član 15. stav 1. ovog zakona);

3) ako pri oglašavanju kreditne kartice iznos efektivne kamatne stope nije naznačen, odnosno napisan tako da je uočljiviji od ostalih elemenata (član 15. stav 3. ovog zakona);

4) ako postojanje obaveze za zaključenje ugovora o sporednim uslugama ne iskaže jasno, sažeto i na vidljiv način, zajedno sa iskazivanjem efektivne kamatne stope (član 16. stav 1. ovog zakona);

5) ako pri oglašavanju kreditne kartice kod koje je nominalna kamatna stopa 0% ne naznači i sve uslove pod kojima se odobrava, odnosno izdaje ova kartica (član 16. stav 2. ovog zakona);

6) ako pri oglašavanju koristi izraze kojima se kreditna kartica označava besplatnom ili slične izraze a odobrenje izdavanja te kartice je uslovljeno zaključenjem drugog ugovora ili bilo čim što predstavlja trošak za korisnika ili stvara drugu obavezu (član 16. stav 3. ovog zakona);

7) ako informacije koje se kod zaključenja ugovora o izdavanju i korišćenju kreditne kartice dostavljaju u predugovornoj fazi ne obuhvataju informacije, odnosno elemente iz člana 22. ovog zakona ili se informacije i nacrt ovog ugovora ne dostave licu koje namerava da pruži sredstvo obezbeđenja (član 17. st. 8. i 9. ovog zakona);

8) ako ugovor o izdavanju i korišćenju kreditne kartice ne sadrži obavezne elemente iz člana 22. ovog zakona (član 22. ovog zakona);

9) ako ugovori promenljivu nominalnu kamatnu stopu suprotno članu 26. ovog zakona ili se ne pridržava ugovorenih uslova u vezi sa ovom stopom (član 26. ovog zakona);

10) ako na dospelu a neizmirenu obavezu ne primenjuje pravila o kamati koja se primenjuje u slučaju dužničke docnje propisana zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi (član 32. stav 1. ovog zakona);

11) ako naplati naknadu za prevremenu otplatu po kreditnoj kartici (član 36. ovog zakona);

12) ako korisniku, odnosno davaocu sredstva obezbeđenja ne omogući preuzimanje neiskorišćenih sredstava obezbeđenja nakon potpunog izmirenja obaveza korisnika po ugovoru o izdavanju i korišćenju kreditne kartice ili ih pismeno ne obavesti da je korisnik sve svoje obaveze prema izdavaocu ove kartice izmirio u

roku od 30 dana od dana izmirenja tih obaveza, odnosno ako ovo obaveštenje ne sadrži propisane podatke (član 37a ovog zakona);

13) ako ustupi potraživanje iz ugovora o izdavanju i korišćenju kreditne kartice suprotno članu 39. ovog zakona (član 39. st. 5. i 6. ovog zakona);

14) ako obavlja nepoštenu poslovnu praksu ili ugovara nepravične odredbe (član 41).

Pružalac platnih usluga ili izdavalac elektronskog novca koji nije banka kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 800.000 dinara ako korisniku platnih usluga ili imaocu elektronskog novca, uključujući i korisnika kredita, dozvoljenog prekoračenja računa i kreditne kartice, ne omogući podnošenje prigovora, ili na prigovor tog korisnika ili imaoca ne odgovori u roku i na način iz člana 42. ovog zakona, ili zahteva ili naplati naknadu ili druge troškove za podnošenje prigovora, ili u poslovnim prostorijama u kojima nudi usluge korisnicima i na Internet stranici ne obezbedi mogućnost podnošenja prigovora, odnosno mogućnost da se ovaj korisnik ili imalac upozna s načinom podnošenja prigovora i načinom postupanja po prigovoru (član 42. ovog zakona).”.

Član 38.

Član 51. menja se i glasi:

„Član 51.

Novčanom kaznom od 50.000 do 800.000 dinara kazniće se za prekršaj trgovac koji je pravno lice:

1) ako finansijske pogodbe ne oglašava na jasan i razumljiv način ili ih oglašava suprotno propisu Narodne banke Srbije iz člana 6. stav 2. ovog zakona, odnosno ako oglašavanje sadrži netačne informacije ili informacije koje mogu stvoriti pogrešnu predstavu o uslovima pod kojima korisnik koristi ove usluge (član 6. ovog zakona);

2) ako ugovor o finansijskoj pogodbi nije sačinjen u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka (član 7. stav 1. ovog zakona);

3) ako korisnik ne dobije primerak ugovora o finansijskoj pogodbi (član 7. stav 2. ovog zakona);

4) ako ugovor o finansijskoj pogodbi sadrži odredbe kojima se korisnik odriče prava koja su mu garantovana ovim zakonom (član 7. stav 3. ovog zakona);

5) ako u dosijeu korisnika ne čuva ugovor o finansijskoj pogodbi ili ugovornu dokumentaciju (član 7. stav 4. ovog zakona);

6) ako ugovor o finansijskoj pogodbi sadrži upućujuću normu na poslovnu politiku ili druge akte davaoca finansijskih usluga kad su u pitanju oni elementi koji su ovim zakonom predviđeni kao obavezni elementi tog ugovora (član 8. stav 6. ovog zakona);

7) ako novčanu ugovornu obavezu ne utvrdi na način određen odredbama člana 8. ovog zakona (član 8. stav 7. ovog zakona);

8) ako ne obezbedi usklađenost opštih uslova poslovanja koji se odnose na finansijske pogodbe s propisima (član 9. stav 2. ovog zakona);

9) ako na vidnom mestu u poslovnim prostorijama u kojima nudi usluge korisnicima i na Internet stranici ne obezbedi da se korisnik upozna sa opštim uslovima poslovanja na srpskom jeziku najkasnije 15 dana pre dana početka njihove primene (član 10. stav 1. ovog zakona);

10) ako korisniku ne pruži odgovarajuća objašnjenja i instrukcije koji se odnose na primenu opštih uslova poslovanja u vezi s finansijskom pogodbom ili mu ne dostavi te uslove, u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka, iako je korisnik to zahtevao (član 10. stav 2. ovog zakona);

11) ako efektivnu kamatnu stopu ne obračunava na propisani način (član 11. ovog zakona);

12) ako od korisnika zahteva ili naplati naknadu suprotno članu 12. stav 7. ovog zakona u slučaju odustanka korisnika od ugovora o finansijskoj pogodbi (član 12. stav 7. ovog zakona);

13) ako korisniku ne daje u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka, bez naknade, informacije, podatke i instrukcije koji su u vezi s njegovim ugovornim odnosom ili ih ne daje na način i u rokovima utvrđenim ugovorom o finansijskoj pogodbi (član 13. ovog zakona);

14) ako postojanje obaveze za zaključenje ugovora o sporednim uslugama ne iskaže jasno, sažeto i na vidljiv način, zajedno sa iskazivanjem efektivne kamatne stope (član 16. stav 1. ovog zakona);

15) ako pri oglašavanju koristi izraze kojima se finansijska pogodba označava besplatnom ili slične izraze a ne oglasi dodatne troškove po osnovu zaključenja drugih ugovora o finansijskoj pogodbi ili po osnovu bilo čega što predstavlja trošak za korisnika ili stvara drugu obavezu (član 16. stav 3. ovog zakona);

16) ako pri oglašavanju i ponudi finansijske pogodbe ne navede podatke o robi ili usluzi, gotovinsku cenu, kao i iznos koji se plaća unapred na ime učešća ili prve rate (član 47. stav 1. ovog zakona);

17) ako ne naznači sve povoljnosti koje ima korisnik koji cenu robe plaća gotovinski kada se oglašava finansijska pogodba za kupovinu robe čija je kamatna stopa 0% (član 47. stav 2. ovog zakona);

18) ako kod prodaje sa obročnim otplatama cene koja se u smislu ovog zakona smatra kreditiranjem korisnika procentualno ne iskaže razliku između cene za kupovinu na odloženo plaćanje i cene za kupovinu za gotovinu (član 47. stav 3. ovog zakona);

19) ako postupi suprotno obavezama utvrđenim u glavi II ovog zakona koje se primenjuju na trgovca (član 48. ovog zakona).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u trgovcu koji je pravno lice novčanom kaznom od 20.000 do 100.000 dinara.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se i trgovac koji je preduzetnik novčanom kaznom od 30.000 do 500.000 dinara.”.

Član 39.

Novčanom kaznom od 80.000 do 1.000.000 dinara kazniće se banka ako do 30. septembra 2015. godine postupi suprotno odredbama čl. 24, 37. i 38. Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga („Službeni glasnik RS”, br. 36/11).

Na izricanje novčane kazne iz stava 1. ovog člana primenjuju se odredbe člana 33. ovog zakona.

Član 40.

Kod ostvarivanja zaštite prava i interesa korisnika finansijskih usluga po prigovorima koji su podneti do dana stupanja na snagu ovog zakona banka je dužna

da postupi u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga („Službeni glasnik RS”, br. 36/11).

Narodna banka Srbije postupa po obaveštenjima korisnika finansijskih usluga o prigovorima koja su joj dostavljena do dana stupanja na snagu ovog zakona u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga („Službeni glasnik RS”, br. 36/11).

Član 41.

Banke su dužne da pri otplati obaveza korisnika finansijskih usluga koje od dana početka primene ovog zakona dospevaju po osnovu ugovora o kreditima indeksiranim u stranoj valuti i zaključenim pre početka primene Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga („Službeni glasnik RS”, br. 36/11) – primenjuju onaj tip deviznog kursa koji su koristile pri odobravanju tih kredita (kupovni, srednji ili prodajni) ili da primenjuju tip deviznog kursa koji je za korisnika finansijskih usluga povoljniji od onog koji su tada koristile.

Odredba stava 1. ovog člana primenjuje se i na davaoce lizinga kod otplate obaveza korisnika lizinga koje dospevaju od dana početka primene ovog zakona po osnovu ugovora o lizingu indeksiranim u stranoj valuti i zaključenim pre početka primene Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga („Službeni glasnik RS”, br. 36/11).

Član 42.

Ako banka, odnosno davalac lizinga postupe suprotno članu 41. ovog zakona – Narodna banka Srbije može preduzeti sve mere prema davaocu finansijske usluge utvrđene ovim zakonom i/ili zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka, odnosno davalaca lizinga.

Novčanom kaznom od 200.000 do 800.000 dinara kazniće se banka, odnosno davalac lizinga ako postupe suprotno članu 41. ovog zakona.

Na izricanje novčane kazne iz stava 2. ovog člana primenjuju se odredbe člana 33. ovog zakona.

Član 43.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije” i primenjivaće se posle isteka tri meseca od dana njegovog stupanja na snagu, osim odredaba člana 1. st. 1, 3. i 5. i čl. 2, 9, 14, 16, 17, 20, 22, 24, 25, 26. i 37. ovog zakona, koje će se primenjivati od 1. oktobra 2015. godine, i odredaba člana 34. ovog zakona, koje će se primenjivati od dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 97. tačka 6. Ustava RS, kojom je utvrđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, jedinstveno tržište, sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti i monetarni i bankarski sistem.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Donošenjem Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga („Službeni glasnik RS”, br. 36/11) (u daljem tekstu: Zakon) prvi put je na celovit način pružena zaštita korisnicima finansijskih usluga. Tim zakonom uređena su prava korisnika finansijskih usluga koje pružaju banke, zatim davaoci finansijskog lizinga i trgovci, kao i uslovi i način ostvarivanja i zaštite tih prava.

Osnovni ciljevi donošenja ovog zakona jesu njegovo usklađivanje s novim Zakonom o platnim uslugama, unapređenje načina ostvarivanja prava i interesa korisnika finansijskih usluga, dodatna zaštita ovih korisnika, te rešavanje određenih praktičnih problema i nedoumica koji su se pojavljivali u njegovoj primeni.

Zakonom o platnim uslugama se na detaljan, sveobuhvatan i izbalansiran način obezbeđuje veća zaštita korisnika ovih usluga, pre svega fizičkih lica, za razliku od Zakona, čije odredbe, iako su predstavljale napredak u ovoj oblasti, tim korisnicima pružaju ograničenu zaštitu jer se odnose samo na ugovor o otvaranju i vođenju računa i ugovor o platnoj kartici. Zakonom o platnim uslugama posebno se uređuje okvirni ugovor o ovim uslugama, kojim su pokrivena sve platne usluge koje, pored vođenja računa, te izdavanja i korišćenja kartica, obuhvataju i plaćanja upotrebom savremenih informaciono-tehnoloških uređaja (npr. plaćanja na Internetu i mobilna plaćanja) i novčane doznake, ugovor o jednokratnoj platnoj transakciji, kao i instrumenti za plaćanja male novčane vrednosti, elektronski novac i dr. Takođe, njime se uvodi mogućnost poslovanja novih privrednih subjekata (platne institucije i institucije elektronskog novca) u oblasti platnih usluga, čime se povećava konkurencija, od čega najveću korist mogu imati upravo korisnici tih usluga. Iz ovoga proističe da je okvir za zaštitu korisnika platnih usluga koji je uspostavljen Zakonom i Zakonom o platnom prometu – nepotpun, pa je, imajući u vidu da se Zakonom o platnim uslugama celovito uređuju prava i obaveze pružalaca i korisnika platnih usluga, neophodno brisati one odredbe Zakona kojima se uređuju ove usluge. Pri tome, razmatrana je mogućnost da se materija platnih usluga uredi izmenama/dopunama Zakona, ali je zauzet stav da je najbolje doneti poseban zakon o platnim uslugama (kao što je učinjeno u bezmalo svim državama članicama Evropske unije), a Zakon izmeniti, odnosno dopuniti pre svega imajući na umu specifičnosti, obim i detaljnost odredaba koje se odnose na korisnike ovih usluga u odnosu na odredbe koje se odnose na korisnike drugih finansijskih usluga.

Pored toga, platne usluge mogu biti povezane sa obavljanjem kreditnih poslova u širem smislu te reči (davanje kredita, odobravanje dozvoljenog prekoračenja računa i izdavanje kreditne kartice), pa je zaštitu njihovih korisnika trebalo jedinstveno urediti, bez obzira na to da li ove usluge pružaju banke, drugi pružaoci platnih usluga (npr. platne institucije) ili izdavaoci elektronskog novca (npr. institucije elektronskog novca). Kako su prava korisnika u vezi sa ovim uslugama već uređena Zakonom – bilo je neophodno izmeniti ga, kako bi se ova prava obezbedila i korisnicima kredita, dozvoljenog prekoračenja računa ili kreditne kartice kad davaoci ovih usluga nisu banke, već drugi pružaoci tih usluga (npr. platna institucija koja izdaje kreditne kartice) ili izdavaoci elektronskog novca (npr. institucija elektronskog novca).

Isto tako, tokom izrade Zakona o platnim uslugama zauzet je stav da bi postupak ostvarivanja prava i interesa korisnika finansijskih usluga trebalo da bude jedinstven i za korisnike platnih usluga i za korisnike kredita i drugih finansijskih usluga, te je odredbe Zakona bilo neophodno i u tom delu prilagoditi, tj. izmeniti ih.

Prema podacima Narodne banke Srbije,¹ korisnici su Narodnoj banci Srbije u 2013. godini uputili 1.510 obaveštenja s prigovorima na rad finansijskih institucija i 691 preuranjeno obaveštenje (oko 28,5% su osnovani prigovori), a u istom periodu zakazano je 105 postupaka posredovanja, koji su okončani u 93 slučaja (u 43% slučajeva zaključen je sporazum), što je relativno malo u odnosu na broj pritužbi. Najveći broj obaveštenja (pritužbi) odnosio se na banke (83,6%), gde prevlađuju obaveštenja koja se tiču kredita (57,72%), a slede ih ona u vezi s tekućim računima (16,79%) i platnim karticama (13,22%).

Iz tih je razloga postupak ostvarivanja zaštite prava i interesa dodatno unapređen – detaljnijim uređivanjem postupanja banke po prigovoru, skraćivanjem roka za davanje odgovora na prigovor, utvrđivanjem pritužbe koja se podnosi Narodnoj banci Srbije i podrobnijim uređivanjem postupanja Narodne banke Srbije po pritužbi (umesto dosadašnjeg postupanja po obaveštenju), afirmisanjem uloge Narodne banke Srbije kao posrednika pri vansudskom rešavanju spornog odnosa između korisnika i davaoca finansijske usluge i proširivanjem mogućnosti za preduzimanje mera i izricanje novčanih kazni davaocu finansijskih usluga u slučaju utvrđenih nepravilnosti. Ove novine trebalo bi da doprinesu većoj zaštiti korisnika finansijskih usluga, uz očuvanje i unapređenje pravne sigurnosti za sve relevantne aktere pri ostvarivanju prava i interesa tih korisnika.

Donošenjem ovog zakona preciziraju se i unapređuju određena prava korisnika finansijskih usluga, i to propisivanjem obaveze davaoca da u svojim prostorijama i na veb-sajtu objavljuje obaveštenje o vrednosti promenljivih elemenata ugovora (npr. EURIBOR, LIBOR, referentna kamatna stopa Narodne banke Srbije, indeks potrošačkih cena i sl.) na dnevnom nivou, zatim proširivanjem definicije pojma opštih uslova poslovanja i na tarifu davaoca i druge akte kojima se utvrđuju naknade, zatim utvrđivanjem odgovornosti banaka za tačnost podataka koje dostavljaju u bazu podataka o zaduženosti klijenata (Kreditni biro), preciziranjem sadržine obaveštenja o stanju duga i prekoračenju računa i dr. Predloženim zakonom se celovitije uređuju a i unapređuju prava davaoca sredstva obezbeđenja, i to ne samo kod pružanja informacija u predugovornoj fazi, nakon zaključenja ugovora i posle potpunog izmirivanja obaveza korisnika, već mu se pruža i potpuna zaštita kao podnosiocu prigovora (ako korisnik i davalac sredstva obezbeđenja nisu isto lice), a kasnije i u postupku pred Narodnom bankom Srbije.

Zakonom koji se predlaže rešavaju se i određeni praktični problemi u primeni pojedinih zakonskih odredaba, npr. utvrđivanjem da plan otplate kredita ili isplate depozita i pregled obaveznih elemenata ugovora nisu više sastavni delovi ugovora, pri čemu se ne dovodi u pitanje obaveza davaoca finansijske usluge da u svakom slučaju ovu dokumentaciju uruči korisniku pri zaključivanju samog ugovora, ali i pri eventualnim drugim promenama (npr. usled izmene promenljive kamatne stope). Pored toga, predviđeno je da banka ne mora da pribavi saglasnost kada menja pojedine elemente ugovore u korist klijenta (npr. fiksnu kamatnu stopu ili fiksni element promenljive kamatne stope).

¹ Narodna banka Srbije, *Izveštaj o radu Centra za zaštitu i edukaciju korisnika finansijskih usluga januar–decembar 2013*, januar 2014. godine, objavljeno na sajtu Narodne banke Srbije na veb-adresi: <http://www.nbs.rs/internet/cirilica/63/index.html>.

III. OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. predloženog zakona menja se definicija pojma *bankarske usluge* u članu 2. tačka 2) Zakona tako što se brišu poslovi koji su predmet Zakona o platnim uslugama (otvaranje i vođenje računa i izdavanje i korišćenje platne kartice), a zadržava posao izdavanja i korišćenja kreditne kartice kao kreditni posao koji je i dalje predmet Zakona, ali i Zakona o platnim uslugama kao platni instrument. U tom smislu brišu se definicije pojma *ugovor o otvaranju i vođenju računa*, kao i pojmova *platna kartica* i *debitna kartica*. Proširen je pojam korisnika finansijske usluge, tako da obuhvata i preduzetnika i poljoprivrednika, kako bi i ove kategorije lica uživale zaštitu kao korisnici finansijskih usluga. Pojam *ugovor o revolving kreditu* se precizira, a pojam *neugovoreno prekoračenje računa* zamenjuje pojmom *nedozvoljeno prekoračenje računa*.

U **članu 2.** menja se član 4. Zakona, kojim se uređuje odnos Zakona prema drugim propisima. Najznačajnija novina je detaljno uređivanje odnosa predloženog zakona sa Zakonom o platnim uslugama. Naime, zbog kompleksnosti platnih usluga, kao i specifičnosti pojedinih platnih usluga koje imaju elemente kreditnog posla (kredit za izvršenje platne transakcije, dozvoljeno prekoračenje računa i kreditna kartica), predviđeno je da se na zaštitu korisnika platnih usluga i imalaca elektronskog novca primenjuju odredbe zakona kojim se uređuju platne usluge, a na zaštitu korisnika kredita i dozvoljenog prekoračenja računa koje daju pružaoci platnih usluga i izdavaoci elektronskog novca, kao i korisnika kreditne kartice – još i odredbe Zakona koje se odnose na kredite i dozvoljeno prekoračenje računa, odnosno kreditnu karticu. S tim u vezi, kad pružaoci platnih usluga i izdavaoci elektronskog novca pružaju uslugu davanja kredita ili dozvoljenog prekoračenja računa, odnosno izdavanja kreditnih kartica u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge – na njih se shodno primenjuju odredbe Zakona kojima se uređuju prava i obaveze banke kao davaoca kredita i dozvoljenog prekoračenja računa i izdavaoca kreditne kartice. Zajednička karakteristika zaštite korisnika platnih usluga i korisnika ostalih finansijskih usluga jeste postupak ostvarivanja zaštite prava i interesa korisnika: i ovde se primenjuju odredbe Zakona, uz napomenu da su individualne novčane kazne koje se mogu izreći pružiocima platnih usluga i izdavaocima elektronskog novca zbog povreda Zakona o platnim uslugama propisane tim zakonom.

Članom 3. se u članu 6. Zakona dodaje stav 2, kako bi Narodna banka Srbije mogla da propiše bliže uslove oglašavanja finansijskih usluga.

U **članu 4.** predviđeno je da se u članu 7. Zakona doda stav 4, kako bi se utvrdila obaveza davaoca finansijske usluge da u dosijeu korisnika čuva ugovor i ugovornu dokumentaciju koji se odnose na tog korisnika (ponuda, nacrt ugovora, pregled obaveznih elementa, plan otplate/isplate, aneks ugovora s novim planom otplate, obaveštenja, opomene i dr.).

Članom 5. dopunjuje se, odnosno menja član 8. Zakona na taj način što se korisniku omogućava kvalitetnije informisanje o uslovima pod kojima izmiruje svoju obavezu, a pruža mu se i dodatna zaštita u odnosu na eventualne upućujuće odredbe u ugovorima koje se odnose na elemente koji su predloženim zakonom utvrđeni kao obavezujući. Najpre, banka, odnosno davalac lizinga dužni su da u poslovnim prostorijama u kojima korisnicima nude usluge i na Internet stranici drže istaknuto obaveštenje o vrednosti ugovorenih promenljivih elemenata (referentna kamatna stopa kao što je kamatna stopa koju utvrđuje Narodna banka Srbije, EURIBOR, LIBOR, indeks potrošačkih cena, kurs i sl.) na dnevnom nivou. Pored toga, utvrđeno je da ugovori ne mogu da sadrže upućujuću normu ne samo na poslovnu politiku, već ni na druge akte davaoca finansijske usluge – kad su u pitanju

oni elementi koji su predloženim zakonom predviđeni kao obavezni elementi ugovora.

Članom 6. opšti uslovi poslovanja precizirani su tako da nedvosmisleno obuhvate i akte kojima se utvrđuju naknade i drugi troškovi koje davalac finansijskih usluga naplaćuje korisnicima (npr. tarifa naknade).

U **članu 7.** preciziran je član 10. Zakona, kojim se uređuje način upoznavanja korisnika finansijskih usluga sa opštim uslovima poslovanja, kao i pružanje odgovarajućih pojašnjenja i instrukcija koji se odnose na primenu ovih uslova.

U **članu 8.** zaštita kod oglašavanja finansijskih usluga proširuje se i na korisnika kreditne kartice.

Članom 9. menja se član 17. Zakona, kojim se uređuje obaveštavanje korisnika u predugovornoj fazi, radi upodobljavanja sa Zakonom o platnim uslugama (kojim se detaljnije uređuje predugovorno informisanje korisnika platnih usluga) i preciziranja pojedinih odredaba u tom članu. Specifičnost položaja korisnika kreditne kartice nalaže da se u predugovornoj fazi njemu pruže sve informacije predviđene Zakonom o platnim uslugama i sve informacije o elementima ugovora o izdavanju i korišćenju ove kartice koji su utvrđeni u članu 22. Zakona. Novina je i zaštita potencijalnog davaoca sredstva obezbeđenja u predugovornoj fazi, budući da je predviđena dužnost banke da, pre zaključenja ugovora o kreditu ili ugovora o izdavanju i korišćenju kreditne kartice – ponudu, odnosno informacije i nacrt ovog ugovora dostavi licu koje namerava da pruži sredstvo obezbeđenja (jemstvo, menica, administrativna zabrana i sl.), a koje nije istovremeno korisnik kredita.

Ovom odredbom izričito je predviđeno – imajući u vidu negativna iskustva iz ranijih godina s kreditima indeksiranim u stranoj valuti, naročito u švajcarskim francima, kao i potrebu očuvanja i jačanja finansijske stabilnosti – da se korisniku kredit, lizing i kreditna kartica u stranoj valuti, odnosno u dinarskoj protivvrednosti strane valute mogu nuditi i odobriti na njegov zahtev (uključujući i zaključenje ugovora o toj usluzi) samo u stranim valutama koje propiše Narodna banka Srbije.

Članom 10. menja se i dopunjuje član 18. Zakona, kojim se uređuje obaveza procene kreditne sposobnosti. Predloženim odredbama predviđeno je da se ova obaveza izričito odnosi i na zaključenje ugovora o dozvoljenom prekoračenju i izdavanju i korišćenju kreditne kartice, a ne samo na kredit i lizing. Takođe, utvrđena je sadržina baze podataka o zaduženosti korisnika i propisana obaveza banaka da redovno dostavljaju i ažuriraju podatke koji se vode u toj bazi, a i da odgovaraju za tačnost tih podataka, kao i da pribave potpisanu saglasnost korisnika za uvid u tu bazu podataka.

Čl. 11. i 12. precizirane su pojedine odredbe ugovora o kreditu i ugovora o dozvoljenom prekoračenju računa u čl. 19. i 20. Zakona. Predviđeno je da plan otplate kredita i pregled obaveznih elemenata kredita, s obzirom na prirodu ovih dokumenata, više ne budu sastavni delovi ugovora, što ne dovodi u pitanje obavezu banke da ih uručuje kako u trenutku zaključenja ugovora, tako i pri svakoj njihovoj izmeni (npr. usled promene promenljivih kamatnih stopa). Zaštita se pruža i davaocu sredstva obezbeđenja – propisivanjem obaveze banke da, posle zaključenja ugovora o kreditu ili ugovora o dozvoljenom prekoračenju računa (u najkraćem mogućem roku) licu koje je dalo sredstvo obezbeđenja dostavi kopiju tog ugovora, s planom otplate i pregledom obaveznih elemenata.

U **članu 13.** precizirane su odredbe koje se odnose na ugovor o lizingu u članu 21. Zakona – na sličan način kao kod ugovora o kreditu i ugovora o dozvoljenom prekoračenju računa.

Članom 14. menja se član 22. Zakona, kojim je bilo uređeno izdavanje i korišćenje platne kartice (predmet Zakona o platnim uslugama), kako bi se odnosio samo na izdavanje i korišćenje kreditne kartice. U tom se smislu odredbe Zakona o platnim uslugama i predloženog zakona međusobno dopunjuju, odnosno bitni sastojci ugovora koji se odnosi na kreditnu karticu delom su uređeni u Zakonu o platnim uslugama (elementi platnog instrumenta i odredbe koje se odnose na izvršenje platne transakcije), a delom u predloženom zakonu (kreditni elementi). Kao i kod ugovora o kreditu i ugovora o dozvoljenom prekoračenju računa – banka je dužna da i davaocu sredstva obezbeđenja dostavi kopiju tog ugovora, s pregledom obaveznih elemenata. Imajući u vidu izmenjeni član 4 – odredbe člana 22. Zakona primenjivaće se na banku kao izdavaoca kreditne kartice, ali i na druge pružaoce platnih usluga koji, u skladu sa Zakonom o platnim uslugama i predloženim zakonom, mogu izdavati te kartice (npr. platne institucije i institucije elektronskog novca).

U **članu 15.** dopunjuju se i preciziraju odredbe člana 23. Zakona kojima se uređuje ugovor o depozitu. Kao obavezni elementi tog ugovora dodati su uslovi i način raskida ugovora zaključenih na neodređeno vreme. I kod ugovora o depozitu propisano je da ubuduće plan isplate depozita i pregled obaveznih elemenata depozita ne budu njegov sastavni deo, što ne dovodi u pitanje obavezu banke da ih uručuje kako u trenutku zaključenja ugovora, tako i pri svakoj njihovoj izmeni (npr. usled promene promenljivih kamatnih stopa).

Članom 16. briše se u celini član 24. Zakona koji je do sada uređivao ugovor o otvaranju i vođenju računa, jer su svi elementi tog ugovora znatno detaljnije uređeni u Zakonu o platnim uslugama, i to odredbama kojima se uređuje tzv. okvirni ugovor o platnim uslugama.

U **članu 17.** vrši se normativno-tehničko unapređenje sistematizacije pododeljaka u Glavi II, Odeljku 2, Zakona – budući da sadržina člana 25. Zakona ne odgovara materiji koja se uređuje u pododeljku u kome se ovaj član nalazi.

Članom 18. usklađuju se odredbe člana 26. (briše se stav 4) i člana 8. (koji je sada dopunjen) Zakona.

Članom 19. dopunjuje se član 28. Zakona na taj način što se predviđa da banka ili davalac lizinga nisu dužni da pribave prethodnu saglasnost klijenta kada fiksnu kamatnu stopu, fiksni element promenljive kamatne stope (tzv. maržu), naknade i troškove menjaju u korist klijenta. U tom slučaju banke su dužne da mu bez odlaganja (moguće je i odmah nakon primene tih elemenata) dostave obaveštenje o tim izmenama, uz napomenu o njihovom početku primene. Ako je u korist korisnika promenjena visina fiksne kamatne stope ili fiksnog elementa promenljive kamatne stope, uz obaveštenje iz stava 3. ovog člana korisniku se dostavlja i izmenjeni plan otplate kredita ili lizinga, odnosno plan isplate depozita.

U **članu 20.** menja se član 31. Zakona, u delu kojim se uređuje obaveštenje o stanju duga i prekoračenju računa. Banke će i dalje biti obavezne da, najmanje jednom u šest meseci, bez naknade, korisniku dostavljaju obaveštenje o stanju njegovog duga po ugovoru o kreditu, odnosno lizingu, s tim da je sada precizirana njegova sadržina. Ovo obaveštenje sadržaće podatke o visini glavnice, kamata, naknada i dr., izraženih pojedinačno, kao i podatke o ukupnom stanju duga na određeni dan. Kad je reč o kreditnoj kartici (koja je ranije bila obuhvaćena ovim članom), obaveštenje se njenom korisniku dostavlja u skladu sa Zakonom o platnim uslugama (posle svake transakcije ili najmanje jedanput mesečno).

U **članu 21.** menja se član kojim se uređuje privremena otplata (član 36. Zakona) – kako bi se preciziralo da se naknada kod ove otplate ne može zahtevati ni kod dozvoljenog prekoračenja računa.

Članom 22. predviđeno je da se briše član 37. Zakona kojim su se uređivala prava u vezi s računom – stoga što su ova prava u potpunosti očuvana i znatno detaljnije razrađena u Zakonu o platnim uslugama.

Članom 23. utvrđeno je da se posle člana 37. doda član 37a, kojim bi se uredila zaštita davaoca sredstva obezbeđenja, i to nakon što korisnik potpuno izmiri svoje obaveze. Korisnik, odnosno davalac sredstva obezbeđenja imaće pravo da, nakon potpunog izmirenja obaveza korisnika prema banci po određenom ugovoru, preuzme neiskorišćena sredstva obezbeđenja data po tom ugovoru, uključujući i sredstva obezbeđenja upisana u odgovarajući registar. Banka će biti dužna da korisnika, odnosno davaoca sredstva obezbeđenja pismeno obavesti o tome da je korisnik izmirio sve svoje obaveze prema njoj po određenom ugovoru – u roku od 30 dana od dana izmirenja tih obaveza, a ovo obaveštenje sadržaće podatke o ugovoru po kome su izmirene obaveze prema banci, iznos izmirenih obaveza, potpis odgovornog lica i pečat banke.

Članom 24. briše se član 38. Zakona kojim su se uređivala prava u vezi s platnom karticom – s obzirom na to da su ova prava u potpunosti očuvana i znatno detaljnije razrađena u Zakonu o platnim uslugama, gde se odnose na sve platne instrumente (plaćanja na Internetu, mobilno bankarstvo, elektronski novac i sl.), a ne samo na platne kartice.

U **članu 25.** menja se numeracija naslova iznad člana 39 – zbog prethodnog brisanja naziva pojedinih pododeljaka.

Članom 26. menja se i dopunjuje član 39. Zakona kako bi se preciziralo da se ustupanje potraživanja odnosi i na potraživanja po osnovu kreditne kartice, a uređuje se i ustupanje potraživanja pružalaca platnih usluga i izdavalaca elektronskog novca koji nisu banka (iz ugovora o kreditu, dozvoljenom prekoračenju računa ili izdavanju i korišćenju kreditne kartice) i ustupanje potraživanja banke prema preduzetnicima i poljoprivrednicima.

U **čl. 27. i 28.** menjaju se odredbe člana 41. Zakona kojima se uređuje zabrana nepoštene poslovne prakse i nepravičnih ugovornih odredaba. Naime, predloženim odredbama zakona kojim se uređuje zaštita potrošača predviđeno je da će ministarstvo nadležno za zaštitu potrošača, a ne sud, pokretati i voditi postupak zaštite kolektivnog interesa potrošača koji obuhvata, između ostalog, i zabranu nepoštene poslovne prakse i obustavu ugovaranja nepravičnih ugovornih odredaba. Kako je u članu 41. Zakona do sada vršeno upućivanje na zakon kojim se uređuje zaštita potrošača u pogledu nepoštenog poslovanja i nepravičnih odredaba, kao i njihove zabrane, bilo je neophodno pristupiti izmeni ove odredbe. Imajući u vidu da je Narodna banka Srbije nadležna za zaštitu korisnika finansijskih usluga, primereno je da centralna banka Republike Srbije vodi ovaj postupak kada je reč o davaocima finansijskih usluga. Narodna banka Srbije može pokrenuti i voditi ovaj postupak na osnovu sopstvene inicijative, odnosno saznanja, ako primeti učestalost prigovora i pritužbi na postupanje davalaca finansijskih usluga, na osnovu obaveštenja zainteresovanih lica (npr. udruženje za zaštitu korisnika finansijskih usluga) ili drugih podataka kojima raspolaže. Narodna banka Srbije ima diskreciono pravo da ceni da li će pokrenuti ovaj postupak i nije obavezna da pokrene postupak utvrđivanja nepoštene poslovne prakse i nepravičnih ugovornih odredaba po pritužbama, prigovorima ili obaveštenjima korisnika ili zainteresovanih lica.

Članom 29. menja se član 42. Zakona kojim se uređuje pravo na prigovor. Najpre, precizirano je da se korisnik može davaocu finansijskih usluga obratiti i u slučaju povrede propisa (podzakonskih akata). Iz razloga pravne sigurnosti, a naročito imajući u vidu da posledica pokretanja postupka po prigovoru može biti i izricanje novčanih kazni davaocu finansijske usluge – predviđeno je da korisnik ima pravo na prigovor u roku od tri godine od dana kad je učinjena povreda njegovog

prava ili pravnog interesa. Ovaj rok, naravno, ne isključuje mogućnost sudske zaštite i nakon njegovog proteka (ako nije nastupila zastarelost potraživanja korisnika), niti utiče na mere koje Narodna banka Srbije može preduzeti prema finansijskim institucijama u postupku nadzora, u skladu sa odredbama posebnih zakona. Dalje, radi efikasnosti i brzine, rok za davanje odgovora na prigovor korisnika skraćuje se sa 30 na 15 dana, a izuzetno se može produžiti za dodatnih 15 dana ako davalac finansijske usluge ne može da odgovori u prvobitnom roku iz razloga koji ne zavise od njegove volje (npr. viša sila). U svakom slučaju, produžetak pomenutog roka davalac finansijske usluge je dužan da obrazloži i da o tome obavesti korisnika, a Narodna banka Srbije, kao supervizor, u svakom pojedinačnom slučaju imaće diskreciono pravo da ocenjuje opravdanost razloga za produžetak roka. Pored toga, izričito je utvrđeno da davalac finansijske usluge ne može korisniku naplatiti naknadu niti bilo koje druge troškove za postupanje po prigovoru. Najzad, novo rešenje je da je davalac finansijskih usluga dužan da u poslovnim prostorijama u kojima nudi usluge i na Internet stranici korisnicima obezbedi mogućnost podnošenja prigovora, odnosno mogućnost da se korisnik ili davalac sredstva obezbeđenja upoznaju sa načinom podnošenja prigovora i načinom postupanja po prigovoru.

U **čl. 30. i 31.** uređuje se pravo na pritužbu Narodnoj banci Srbije, odnosno utvrđuje posebno procesno sredstvo koje je na raspolaganju nezadovoljnom korisniku platnih usluga, za razliku od dosadašnjeg obaveštenja o prigovoru. Ako smatra da se davalac finansijskih usluga ne pridržava odredaba Zakona, drugih propisa ili opštih uslova poslovanja kojima se uređuju ove usluge, dobrih poslovnih običaja koji se odnose na te usluge ili obaveza iz ugovora zaključenog s korisnikom – podnosilac prigovora može Narodnoj banci Srbije podneti pritužbu, u pismenoj formi. Uslov za podnošenje pritužbe je da je podnosilac prigovora nezadovoljan odgovorom na prigovor ili mu odgovor nije blagovremeno dostavljen, a da u međuvremenu nije pokrenut sudski spor. Takođe, da bi se sprečile zloupotrebe, a radi dodatne pravne sigurnosti, rok za podnošenje pritužbe iznosi šest meseci od dana prijema odgovora na prigovor, ili od isteka roka za davanje odgovora na prigovor kad davalac finansijske usluge nije odgovorio. Ovo svakako ne utiče dalje na mogućnost pokretanja sudskog spora ili eventualno dostavljanje Narodnoj banci Srbije obaveštenja o učinjenoj povredi, koje može biti signal da se izvrši kontrola poslovanja, odnosno nadzor nad poslovanjem finansijske institucije i preduzmu odgovarajuće mere u skladu sa odredbama posebnih zakona. Predloženim odredbama pojačava se procesna disciplina davaoca finansijske usluge tokom preduzimanja aktivnosti Narodne banke Srbije po pritužbi: naime, davalac je dužan da se izjasni o navodima iz pritužbe i dostavi odgovarajuće dokaze u roku koji je utvrdila Narodna banka Srbije, a koji ne može biti duži od osam dana. Narodna banka Srbije može tražiti dodatna izjašnjenja nakon prvog izjašnjenja davaoca finansijske usluge. Za nepostupanje po zahtevu u ovim slučajevima, Narodna banka Srbije može davaoca novčano kazniti bez obzira na ishod postupka po pritužbi. Narodna banka Srbije obaveštava podnosioca pritužbe o nalazu po pritužbi u roku od tri meseca od dana prijema pritužbe, a u složenijim predmetima taj se rok može produžiti za još najviše tri meseca, o čemu je Narodna banka Srbije dužna da podnosioca pritužbe pismeno obavesti pre isteka prvobitnog roka, pri čemu je u tom obaveštenju dužna da obavesti podnosioca o mogućnosti vansudskog rešavanja spora.

Članom 32. menja se član 44. Zakona koji se odnosi na vansudsko rešavanje spornog odnosa. Najpre, kao uslov za pokretanje postupka posredovanja propisuje se prethodno obraćanje prigovorom davaocu finansijske usluge. Takođe, nakon što se pokrene postupak posredovanja, korisnik više ne može podneti pritužbu (rok za podnošenje pritužbe ne teče dok traje postupak posredovanja), osim ako je ovo posredovanje okončano obustavom ili odustankom, a ako je pritužba već podneta – Narodna banka Srbije će zastati s postupanjem po pritužbi, odnosno obustaviće ga

ako je posredovanje okončano sporazumom. Naime, glavni cilj postupka po prigovoru nije kažnjavanje banke ili drugog davaoca finansijske usluge, već rešavanje spornog odnosa između davaoca i korisnika, te bi samim tim davalac bio dodatno motivisan da u postupku posredovanja pronađe kompromisno rešenje (u interesu korisnika) ako zna da neće biti kažnjen individualnom kaznom u slučaju da se ovaj postupak uspešno okonča. Naravno, sve ovo ne utiče na mogućnost da Narodna banka Srbije ipak preduzme odgovarajuće nadzorne mere prema davaocu finansijske usluge u skladu sa odredbama posebnih zakona. Sporazum postignut u postupku posredovanja pred Narodnom bankom Srbije može imati snagu izvršne isprave ako sadrži izjavu dužnika da pristaje da se, posle dospelosti određene obaveze ili ispunjenja određenog uslova, sprovede prinudno izvršenje, zatim potpise strana i potvrdu o izvršnosti, koju stavlja Narodna banka Srbije. Uzimajući u obzir da je vansudsko posredovanje besplatno, a radi predupređivanja eventualnih troškova, ovaj sporazum nije potrebno overavati u sudu ili kod javnog beležnika, naročito zbog toga što je reč o tzv. institucionalnom posredovanju, koje se obavlja pred državnom institucijom u čijoj je nadležnosti obavljanje ovih poslova.

Članom 33. menja se član 45. Zakona kojim se utvrđuju mere Narodne banke Srbije za otklanjanje nepravilnosti. Ako u nalazu po pritužbi utvrdi da je davalac finansijske usluge postupao suprotno zakonu, propisu, opštim uslovima poslovanja, dobrim poslovnim običajima ili obavezama iz ugovora zaključenog s korisnikom – Narodna banka Srbije će ubuduće nalog za otklanjanje nepravilnosti moći da izriče i onda kada nisu učinjene povrede za koje se izriče novčana kazna. Kad je reč o povredama za koje su kaznenim odredbama predloženog zakona ili Zakona o platnim uslugama predviđene posebne pojedinačne novčane kazne, predviđeno je da Narodna banka Srbije izriče novčanu kaznu na osnovu diskrecione ocene težine utvrđenih nepravilnosti, ponašanja davaoca finansijskih usluga i odgovornih lica tog davaoca, te drugih bitnih okolnosti pod kojima je učinjena utvrđena nepravilnost. U upravnom sporu povodom rešenja Narodne banke Srbije koja se donose u ovakvim situacijama isključen je tzv. spor pune jurisdikcije. Odredbe ovog člana ne dovode u pitanje ovlašćenje Narodne banke Srbije da, u skladu sa odredbama posebnih zakona kojima se uređuje poslovanje davalaca finansijskih usluga, kontroliše, odnosno nadzire usklađenost poslovanja tih davalaca sa ovim zakonom i drugim propisima kojima se uređuju finansijske usluge, kao i da, u slučaju utvrđenih nepravilnosti, preduzima mere i izriče novčane kazne u skladu s tim posebnim zakonom. Takođe, ovu kontrolu, odnosno nadzor, uključujući i preduzimanje mera i izricanje novčanih kazni, Narodna banka Srbije može obaviti i na osnovu saznanja o nepravilnostima koje je učinio davalac finansijskih usluga a do kog je došla tokom postupanja po pritužbi ili sprovođenja postupka posredovanja u skladu sa ovim zakonom.

Članom 34. propisane su (članom 46a) specifičnosti zaštite korisnika u vezi s finansijskim uslugama kad je davalac ovih usluga iz države članice ili treće države, a koja će se primenjivati posle ulaska Republike Srbije u Evropsku uniju.

Čl. 35. do 38. menjaju se i dopunjuju kaznene odredbe. Prvo, razdvojena su kaznena dela i propisani različiti iznosi novčanih kazni za banke, davaoce lizinga, pružaoce platnih usluga i izdavaoce elektronskog novca – uzimajući u obzir njihov poseban položaj na tržištu, kao i kapital i kadrovske kapacitete koji su potrebni za njihovo poslovanje. Drugo, raspon novčanih kazni izmenjen je tako da pruža neophodne mogućnosti za njihovo prilagođavanje težini utvrđenih nepravilnosti i efektivnosti kazne (umesto dosadašnjeg raspona od 500.000 do 800.000 dinara, bankama se može izreći novčana kazna u rasponu od 80.000 do 1.000.000 dinara, a ostalim davaocima usluga od 50.000 do 800.000 dinara). Treće, ovim zakonom propisana su kaznena dela za pružaoce platnih usluga i izdavaoce elektronskog novca koji nisu banka kad pružaju usluge davanja kredita, odobravanja dozvoljenog

prekoračenja računa ili izdavanja kreditne kartice. Novčane kazne prema ovoj kategoriji davalaca su kod pružanja platnih usluga uređene Zakonom o platnim uslugama. Četvrto, redefinisana su prekršajna dela i kazne koje se mogu izreći trgovcu za povredu odredaba Zakona.

Imajući u vidu različiti početak primene pojedinih zakonskih odredaba, a pre svega predviđeni početak primene Zakona o platnim uslugama – u **članu 39.** propisano je da će se, do početka primene Zakona o platnim uslugama, novčanom kaznom u propisanom novom rasponu kazniti banka koja postupi suprotno odredbama Zakona kojima se uređuje ugovor o otvaranju i vođenju računa, kao i prava u vezi s tim računom i platnim karticama (to su odredbe koje prestaju da važe kad počne da se primenjuje Zakon o platnim uslugama).

U **članu 40.** predviđeno je da će se na ostvarivanje zaštite prava i interesa korisnika finansijskih usluga po prigovorima i obaveštenjima koji su podneti do dana stupanja na snagu predloženog zakona – primenjivati odredbe Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga („Službeni glasnik RS”, br. 36/11).

U **članu 41.** propisano je da su banke dužne da, od dana početka primene ovog zakona (istekom tri meseca posle njegovog stupanja na snagu) pri otplati obaveza korisnika (koje dospevaju od tog datuma) po osnovu ugovora o kreditima indeksiranim u stranoj valuti i zaključenim pre početka primene Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga („Službeni glasnik RS”, br. 36/11) – primenjuju onaj tip deviznog kursa koji su koristile pri odobravanju tih kredita (kupovni, zvanični srednji ili prodajni) ili da primenjuju tip deviznog kursa koji je povoljniji za korisnika u odnosu na onaj koji su tada koristile. Slično kao i kod odredaba člana 54. Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga („Službeni glasnik RS”, br. 36/11), koje su se odnosile na usklađivanje poslovanja banaka kad su u pitanju neodredive promenljive kamatne stope i neodredivi elementi promenljive kamatne stope – i ovde je osnovni cilj da se ponašanje banaka u vezi sa ugovorima o kreditima zaključenim pre 5. decembra 2011. godine koje se ne može oceniti kao ponašanje koje je u skladu s načelima savesnosti i poštenja uskladi sa odgovarajućim načelima zaštite korisnika koja svoje uporište imaju u građanskom pravu. Drugim rečima, ako je banka odobrila korisniku kredit indeksiran u stranoj valuti po svom kupovnom kursu, dužna je da ubuduće primenjuje kupovni kurs i pri obračunu dinarske protivvrednosti anuiteta kod otplate kredita tog korisnika. Na taj način se stvaraju odgovarajući uslovi za dalju primenu načela ravnopravnosti stranaka i jednakosti uzajamnih davanja. Ove odredbe odnose se i na davaoce lizinga za obaveze korisnika na osnovu ugovora o lizingu zaključenih pre 5. decembra 2011. godine.

Članom 42. propisane su mere i sankcije prema davaocu finansijske usluge ako postupi suprotno članu 41.

U **članu 43.** utvrđeno je stupanje na snagu predloženog zakona i početak njegove primene, a ovi datumi upodobljeni su stupanju na snagu i početku primene Zakona o platnim uslugama.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

U budžetu Republike Srbije nije potrebno obezbediti dodatna finansijska sredstava za sprovođenje ovog zakona.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se da se ovaj zakon donese po hitnom postupku iz istih razloga zbog kojih je i Zakon o platnim uslugama potrebno doneti po hitnom postupku.

Naime, predloženi zakon je prateći zakon u odnosu na Zakon o platnim uslugama, koji se inače donosi radi usklađivanja s propisima Evropske unije.

VI. PREGLED ODREĐABA ZAKONA O ZAŠTITI KORISNIKA FINANSIJSKIH USLUGA KOJE SE MENJAJU I DOPUNJUJU

Značenje pojedinih pojmova

Član 2.

Pojedini pojmovi, u smislu ovog zakona, imaju sledeće značenje:

1) **finansijske usluge** su bankarske usluge, usluge finansijskog lizinga i finansijske pogodbe;

2) **bankarske usluge** su usluge koje banka pruža korisnicima ovih usluga po osnovu ugovora o kreditu, ugovora o depozitu, UGOVORA O IZDAVANJU I KORIŠĆENJU KREDITNIH KARTICA ~~ugovora o otvaranju i vođenju računa, ugovora o izdavanju i korišćenju platnih kartica~~, ugovora o dozvoljenom prekoračenju po računu, kao i druge usluge koje banka pruža u skladu sa zakonom;

3) **finansijski lizing** (u daljem tekstu: lizing) jeste posao koji ima značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje finansijski lizing;

4) **usluge osiguranja, odnosno usluge društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima** su usluge utvrđene zakonom kojim se uređuje poslovanje društava za osiguranje, odnosno kojim se uređuju dobrovoljni penzijski fondovi i penzijski planovi;

5) **finansijska pogodba** je prodaja sa obročnim otplatama cene ili drugi oblik finansiranja korisnika koji ima istu ekonomsku suštinu, koju nudi trgovac i koja podrazumeva odloženo plaćanje duga u toku određenog perioda;

6) **davalac bankarske usluge** (u daljem tekstu: banka) jeste banka u smislu zakona kojim se uređuju banke;

7) **davalac lizinga i predmet lizinga** imaju značenje određeno zakonom kojim se uređuje finansijski lizing;

8) **trgovac** je pravno ili fizičko lice koje vrši prodaju finansijskom pogodbom i nastupa na tržištu u okviru svoje poslovne delatnosti ili u druge komercijalne svrhe;

~~9) **korisnik finansijske usluge** (u daljem tekstu: korisnik) jeste fizičko lice koje koristi ili je koristilo finansijske usluge, ili se davaocu finansijskih usluga obratilo radi korišćenja tih usluga, a finansijske usluge koristi u svrhe koje nisu namenjene njegovoj poslovnoj ili drugoj komercijalnoj delatnosti I TO:~~

9) **KORISNIK FINANSIJSKE USLUGE** (U DALJEM TEKSTU: KORISNIK) JESTE FIZIČKO LICE KOJE KORISTI ILI JE KORISTILO FINANSIJSKE USLUGE ILI SE DAVAOCU FINANSIJSKIH USLUGA OBRATILO RADI KORIŠĆENJA FINANSIJSKIH USLUGA, I TO:

(1) FIZIČKO LICE KOJE OVE USLUGE KORISTI, KORISTILO JE ILI NAMERAVA DA KORISTI U SVRHE KOJE NISU NAMENJENE NJEGOVOJ POSLOVNOJ ILI DRUGOJ KOMERCIJALNOJ DELATNOSTI,

(2) PREDUZETNIK, U SMISLU ZAKONA KOJIM SE UREĐUJU PRIVREDNA DRUŠTVA,

(3) POLJOPRIVREDNIK, KAO NOSILAC ILI ČLAN PORODIČNOG POLJOPRIVREDNOG GAZDINSTVA U SMISLU ZAKONA KOJIM SE UREĐUJU POLJOPRIVREDA I RURALNI RAZVOJ;

10) **ugovor o kreditu** ima značenje utvrđeno u zakonu kojim se uređuju obligacioni odnosi;

11) **ugovor o depozitu** ima značenje utvrđeno u zakonu kojim se uređuju obligacioni odnosi;

~~12) **ugovor o otvaranju i vođenju računa** ima značenje utvrđeno u propisima kojima se uređuju obligacioni odnosi i platni promet u dinarima i stranim sredstvima plaćanja;~~

~~13) **ugovor o revolving kreditu** je ugovor o kreditu koji korisniku omogućava da jednom odobreni iznos kredita, u određenom periodu, može da povlači više puta pod istim uslovima, s tim što se neiskorišćeni deo kredita povećava za visinu otplata tog kredita;~~

13) UGOVOR O REVOLVING KREDITU JE UGOVOR O KREDITU KOJI KORISNIKU OMOGUĆAVA DA JEDNOM ODOBRENI IZNOS KREDITA, U ODREĐENOM PERIODU, KORISTI VIŠE PUTA U VISINI NEISKORIŠĆENIH ILI VRAĆENIH SREDSTAVA, S TIM ŠTO SE NEISKORIŠĆENI DEO KREDITA POVEĆAVA ZA VISINU OTPLATA TOG KREDITA;

~~14) **platna kartica** (koja može biti kreditna i debitna) jeste instrument bezgotovinskog plaćanja koji njegovom korisniku omogućava plaćanje robe i usluga i podizanje gotovog novca;~~

15) **kreditna kartica** je platna kartica koja njenom korisniku omogućava podizanje gotovog novca i plaćanje robe i usluga na kredit;

~~16) **debitna kartica** je platna kartica koja njenom korisniku omogućava plaćanje robe i usluga i podizanje gotovog novca;~~

17) **dozvoljeno prekoračenje računa** je ugovoreni iznos sredstava koji banka stavlja na raspolaganje korisniku računa;

18) ~~neugovoreno prekoračenje računa~~ **NEDOZVOLJENO PREKORAČENJE RAČUNA** je iznos sredstava koje korisnik računa koristi mimo ugovornog odnosa s bankom;

19) **povezani ugovor o kreditu** je ugovor koji služi isključivo za finansiranje nabavke određene robe ili usluge i koji sa ugovorom o prodaji te robe ili usluge čini ekonomsku celinu; ekonomska celina postoji ako davalac kredita koristi usluge prodavca radi zaključivanja ugovora o kreditu ili je roba, odnosno usluga koja je predmet nabavke izričito navedena u tom ugovoru;

20) **nominalna kamatna stopa** označava kamatnu stopu izraženu kao fiksni ili promenljivi procenat koji se na godišnjem nivou primenjuje na iznos povučenih kreditnih sredstava, odnosno iznos neto finansiranja lizinga, odnosno primljeni depozit;

21) **godišnja efektivna kamatna stopa** i **efektivna stopa lizing naknade** (u daljem tekstu: efektivna kamatna stopa) iskazuju ukupne troškove kredita i drugih finansijskih usluga koje plaća, odnosno prima korisnik tih usluga, pri čemu su ti troškovi izraženi kao procenat ukupnog iznosa ovih usluga na godišnjem nivou;

22) **plan otplate, odnosno isplate** je tabelami pregled svih hronološki prikazanih novčanih tokova, namenjen informisanju korisnika, a radi ažurnijeg praćenja njegovih obaveza po ugovoru o kreditu, odnosno lizingu, odnosno njegovih potraživanja po ugovoru o depozitu;

23) **trajni nosač (trajni medijum)** jeste sredstvo koje korisniku omogućava da sačuva podatke koji se odnose na njega, da tim podacima pristupi i da ih reprodukuje u neizmenjenom obliku u periodu koji odgovara svrsi čuvanja;

24) **profesionalna pažnja** je povećana pažnja i veština koja se u pravnom prometu osnovano očekuje od davaoca finansijske usluge u poslovanju s korisnicima, u skladu s pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i načelom savesnosti i poštenja;

25) **reprezentativni primer** je primer u kome su naznačeni svi elementi neophodni za prikazivanje uslova pod kojima se određena finansijska usluga koristi.

Odnos prema drugim propisima

Član 4.

~~Na pitanja zaštite korisnika koja nisu uređena ovim zakonom primenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje zaštita potrošača, poslovanje banaka, davalaca lizinga, odnosno platni promet u dinarima i stranim sredstvima plaćanja, kao i odredbe zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi.~~

Član 4.

NA PITANJA ZAŠTITE KORISNIKA KOJA NISU UREĐENA OVIM ZAKONOM PRIMENJUJU SE ODREDBE PROPISA KOJIMA SE UREĐUJE POSLOVANJE BANAKA, FINANSIJSKI LIZING I ZAŠTITA PODATAKA O LIČNOSTI, KAO I ODREDBE ZAKONA KOJIM SE UREĐUJU OBLIGACIONI ODNOSI.

NA ZAŠTITU KORISNIKA PLATNIH USLUGA I IMALACA ELEKTRONSKOG NOVCA PRIMENJUJU SE ODREDBE ZAKONA KOJIM SE UREĐUJU PLATNE USLUGE, A NA ZAŠTITU KORISNIKA KREDITA I DOZVOLJENOG PREKORAČENJA RAČUNA KOJE DAJU PRUŽAOCI PLATNIH USLUGA I IZDAVAOCI ELEKTRONSKOG NOVCA, KAO I KORISNIKA KREDITNE KARTICE – PRIMENJUJU SE I ODREDBE OVOG ZAKONA KOJE SE ODOSE NA KREDITE I DOZVOLJENO PREKORAČENJE RAČUNA, ODNOSNO KREDITNU KARTICU.

ODREDBE OVOG ZAKONA KOJIMA SE UREĐUJU PRAVA I OBAVEZE BANKE KAO DAVAOCA KREDITA I DOZVOLJENOG PREKORAČENJA RAČUNA I IZDAVAOCA KREDITNE KARTICE ODOSE SE I NA DRUGE PRUŽAOCE PLATNIH USLUGA I IZDAVAOCE ELEKTRONSKOG NOVCA KAD USLUGU DAVANJA KREDITA ILI DOZVOLJENOG PREKORAČENJA RAČUNA, ODNOSNO IZDAVANJA KREDITNIH KARTICA PRUŽAJU U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU PLATNE USLUGE.

IZUZETNO OD STAVA 2. OVOG ČLANA, NA POSTUPAK OSTVARIVANJA ZAŠTITE PRAVA I INTERESA KORISNIKA PLATNIH USLUGA I IMALACA ELEKTRONSKOG NOVCA, UKLJUČUJUĆI I KORISNIKA KREDITA I DOZVOLJENOG PREKORAČENJA RAČUNA KOJE DAJU PRUŽAOCI PLATNIH USLUGA I IZDAVAOCI ELEKTRONSKOG NOVCA I KORISNIKA KREDITNE KARTICE, PRIMENJUJU SE ODREDBE OVOG ZAKONA KOJE SE ODOSE NA OSTVARIVANJE ZAŠTITE PRAVA I INTERESA KORISNIKA.

Oglašavanje

Član 6.

Finansijske usluge moraju se oglašavati na jasan i razumljiv način, a oglašavanje ne može sadržati netačne informacije, odnosno informacije koje mogu stvoriti pogrešnu predstavu o uslovima pod kojima korisnik koristi ove usluge.

NARODNA BANKA SRBIJE MOŽE PROPISATI BLIŽE USLOVE OGLAŠAVANJA FINANSIJSKIH USLUGA.

Pravila ugovaranja

Član 7.

Ugovor o finansijskoj usluzi (u daljem tekstu: ugovor) sačinjava se u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka.

Svaka ugovorna strana dobija primerak ugovora.

Ugovor ne može da sadrži odredbe kojima se korisnik odriče prava koja su mu garantovana ovim zakonom.

DAVALAC FINANSIJSKE USLUGE JE DUŽAN DA U DOSIJEU KORISNIKA ČUVA UGOVOR I UGOVORNU DOKUMENTACIJU KOJI SE ODOSE NA TOG KORISNIKA (PONUDA, NACRT UGOVORA, PREGLED OBAVEZNIH ELEMENTA, PLAN OTPLATE/ISPLATE, ANEKS UGOVORA S NOVIM PLANOM OTPLATE, OBAVEŠTENJA, OPOMENE I DR.).

Član 8.

Ugovorna obaveza mora biti određena, odnosno odrediva.

Novčana ugovorna obaveza je odrediva što se tiče njene visine ako zavisi od ugovorenih promenljivih elemenata, odnosno promenljivih i fiksnih, s tim što su promenljivi elementi oni koji se zvanično objavljuju (referentna kamatna stopa, indeks potrošačkih cena i dr.).

Novčana ugovorna obaveza je vremenski odrediva ako se na osnovu ugovorenih elemenata može utvrditi kad dospeva.

Elementi iz st. 2. i 3. ovog člana moraju biti takve prirode da na njih ne može uticati jednostrana volja nijedne od ugovornih strana.

BANKA, ODNOSNO DAVALAC LIZINGA DUŽNI SU DA U POSLOVNIM PROSTORIJAMA U KOJIMA NUDE USLUGE KORISNICIMA I NA INTERNET STRANICI DRŽE ISTAKNUTO OBAVEŠTENJE O VREDNOSTI UGOVORENIH PROMENLJIVIH ELEMENTA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA NA DNEVNOM NIVOU.

Ugovori ne mogu da sadrže upućujuću normu na poslovnu politiku I DRUGE AKTE DAVAOCA FINANSIJSKIH USLUGA kad su u pitanju oni elementi koji su ovim zakonom predviđeni kao obavezni elementi ugovora.

Davalac finansijske usluge je dužan da novčanu ugovornu obavezu utvrđuje na način određen odredbama ovog člana.

Opšti uslovi poslovanja

Član 9.

Opštim uslovima poslovanja davalaca finansijskih usluga, u smislu ovog zakona, smatraju se uslovi poslovanja koji se primenjuju na korisnike, uslovi za uspostavljanje odnosa između korisnika i davaoca finansijske usluge i postupak komunikacije između njih, kao i uslovi za obavljanje poslovanja između korisnika i davaoca ove usluge.

Opštim uslovima poslovanja davalac finansijske usluge je dužan da obezbedi primenu dobrih poslovnih običaja, dobru poslovnu praksu i fer odnos prema korisniku, kao i usklađenost ovih uslova s propisima.

OPŠTI USLOVI POSLOVANJA OBUHVATAJU I AKTE KOJIMA SE UTVRĐUJU NAKNADE I DRUGI TROŠKOVI KOJE DAVALAC FINANSIJSKIH USLUGA NAPLAĆUJE KORISNICIMA (NPR. TARIFA NAKNADE).

Član 10.

~~Davalac finansijske usluge je dužan da u svojim poslovnim prostorijama, i to najkasnije 15 dana pre njihove primene, obezbedi da se korisnik upozna sa opštim uslovima poslovanja na srpskom jeziku, da mu pruži odgovarajuća objašnjenja i instrukcije koji se odnose na primenu ovih uslova u vezi sa određenom finansijskom uslugom, kao i da mu, na njegov zahtev, u pisanoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka dostavi te uslove.~~

Član 10.

DAVALAC FINANSIJSKE USLUGE DUŽAN JE DA NA VIDNOM MESTU U POSLOVNIM PROSTORIJAMA U KOJIMA NUDI USLUGE KORISNICIMA I NA INTERNET STRANICI OBEZBEDI DA SE KORISNIK UPOZNA SA OPŠTIM USLOVIMA POSLOVANJA NA SRPSKOM JEZIKU, I TO NAJKASNIJE 15 DANA PRE DANA POČETKA NJIHOVE PRIMENE.

DAVALAC FINANSIJSKE USLUGE DUŽAN JE DA KORISNIKU PRUŽI ODGOVARAJUĆA OBJAŠNJENJA I INSTRUKCIJE KOJI SE ODOSE NA PRIMENU OPŠTIH USLOVA POSLOVANJA U VEZI SA ODREĐENOM FINANSIJSKOM USLUGOM, KAO I DA MU, NA NJEGOV ZAHTEV, U PISMENOJ FORMI ILI NA DRUGOM TRAJNOM NOSAČU PODATAKA, DOSTAVI TE USLOVE BEZ ODLAGANJA.

Član 16.

Ako je za zaključenje ugovora o kreditu, odnosno lizingu UGOVORA O KREDITU, UGOVORA O DOZVOLJENOM PREKORAČENJU, UGOVORA O IZDAVANJU I KORIŠĆENJU KREDITNE KARTICE ILI UGOVORA O LIZINGU obavezno i zaključenje ugovora o sporednim uslugama (naročito ugovora o osiguranju), a pri tom se cena sporedne usluge ne može odrediti unapred – postojanje takve obaveze iskazuje se jasno, sažeto i na vidljiv način, zajedno sa iskazivanjem efektivne kamatne stope.

~~Ako se oglašava kredit, odnosno lizing čija je nominalna kamatna stopa 0%, naznačavaju se i svi uslovi pod kojima se odobrava taj kredit, odnosno lizing.~~

~~Pri oglašavanju je zabranjeno koristiti izraze kojima se kredit, odnosno lizing označavaju besplatnim ili slične izraze ako je odobrenje tog kredita, odnosno lizinga uslovljeno zaključenjem drugog ugovora ili je uslovljeno bilo čim što predstavlja trošak za korisnika ili stvara drugu obavezu.~~

AKO SE OGLAŠAVAJU KREDIT, DOZVOLJENO PREKORAČENJE RAČUNA, KREDITNA KARTICA ILI LIZING ČIJA JE NOMINALNA KAMATNA STOPA 0%, NAZNAČAVAJU SE I SVI USLOVI POD KOJIMA SE ODOBRAVAJU TAJ KREDIT/DOZVOLJENO PREKORAČENJE RAČUNA/KREDITNA KARTICA/LIZING.

PRI OGLAŠAVANJU ZABRANJENO JE KORISTITI IZRAZE KOJIMA SE KREDIT, DOZVOLJENO PREKORAČENJE RAČUNA, KREDITNA KARTICA ILI LIZING OZNAČAVAJU BESPLATNIM ILI SLIČNE IZRAZE AKO JE ODOBRENJE TOG KREDITA/DOZVOLJENOG PREKORAČENJA RAČUNA/KREDITNE KARTICE/ /LIZINGA USLOVLJENO ZAKLJUČENJEM DRUGOG UGOVORA ILI JE USLOVLJENO BILO ČIM ŠTO PREDSTAVLJA TROŠAK ZA KORISNIKA ILI STVARA DRUGU OBAVEZU.

2. Obaveštavanje korisnika u predugovornoj fazi

Član 17.

~~Banka i davalac lizinga su dužni da korisniku pruže informacije i odgovarajuća objašnjenja o uslovima koji se odnose na ugovor o depozitu/kreditu/lizingu, o dozvoljenom prekoračenju, odnosno o otvaranju i vođenju računa, kao i na ugovor o izdavanju i korišćenju platne kartice (u daljem tekstu: ponuda), na način koji će korisniku omogućiti da uporedi ponude različitih davalaca istih usluga i proceni da li ugovor odgovara njegovim potrebama i finansijskoj situaciji ali koji korisnika nijednog trenutka neće dovesti u zabludu.~~

~~Banka i davalac lizinga su dužni da korisniku uslugu ponude prvenstveno u dinarima, a, na zahtev korisnika, dužni su da mu omoguće da uslugu ugovori u dinarskoj protivvrednosti strane valute.~~

~~Ako se kredit ugovori u dinarskoj protivvrednosti strane valute, odnosno u stranoj valuti – banka i davalac lizinga su dužni da korisniku ukažu na rizike koje preuzima u tom slučaju.~~

BANKA I DAVALAC LIZINGA SU DUŽNI DA KORISNIKU PRUŽE INFORMACIJE I ODGOVARAJUĆA OBJAŠNJENJA O USLOVIMA KOJI SE ODNOSI NA UGOVOR O DEPOZITU, KREDITU ILI LIZINGU, UGOVOR O DOZVOLJENOM PREKORAČENJU RAČUNA, ODNOSNO UGOVOR O IZDAVANJU I KORIŠĆENJU KREDITNE KARTICE ZA KOJE JE POKAZAO INTERESOVANJE (U DALJEM TEKSTU: PONUDA), NA NAČIN KOJI ĆE KORISNIKU OMOGUĆITI DA UPOREDI PONUDE RAZLIČITIH DAVALACA ISTIH USLUGA I PROCENI DA LI OVI USLOVI ODGOVARAJU NJEGOVI POTREBAMA I FINANSIJSKOJ SITUACIJI, ALI KOJI KORISNIKA NIJEDNOG TRENUTKA NEĆE DOVESTI U ZABLUDU.

BANKA I DAVALAC LIZINGA SU DUŽNI DA KORISNIKU USLUGU PONUDE U DINARIMA, OSIM AKO KORISNIK NE ZAHTEVA DA MU SE USLUGA PONUDI U DINARSKOJ PROTIVVREDNOSTI STRANE VALUTE, ODNOSNO U STRANOJ VALUTI, U SKLADU S PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE DEVIZNO POSLOVANJE. BANKA I DAVALAC LIZINGA SU DUŽNI DA KORISNIKU U PISMENOJ FORMI UKAŽU NA RIZIKE KOJE PREUZIMA KAD SE USLUGA PRUŽA U DINARSKOJ PROTIVVREDNOSTI STRANE VALUTE, ODNOSNO U STRANOJ VALUTI.

NARODNA BANKA SRBIJE PROPISUJE U KOJOJ STRANOJ VALUTI BANKA, ODNOSNO DAVALAC LIZINGA MOGU KORISNIKU PONUDITI I ODOBRI, ODNOSNO INDEKSIRATI KREDIT, LIZING I KREDITNU KARTICU – AKO KORISNIK ZAHTEVA DA MU SE USLUGA PONUDI U DINARSKOJ PROTIVVREDNOSTI STRANE VALUTE, ODNOSNO U STRANOJ VALUTI U SKLADU SA STAVOM 2. OVOG ČLANA.

Ponuda se ispisuje na propisanom obrascu, na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka i sadrži:

- 1) vrstu usluge;
- 2) poslovno ime i adresu davaoca usluge;
- 3) ukupan iznos depozita, kredita, odnosno posla finansijskog lizinga i uslove korišćenja;
- 4) valutu u kojoj se ugovara depozit/kredit/lizing;
- 5) trajanje ugovora;
- 6) visinu i promenljivost nominalne kamatne stope;

7) elemente na osnovu kojih se određuje ugovorena promenljiva nominalna kamatna stopa, njihovu visinu u vreme zaključenja ugovora, periode u kojima će se menjati i način izmene, kao i fiksni element ako je ugovoren;

8) efektivnu kamatnu stopu i ukupan iznos koji korisnik treba da plati, odnosno koji treba da mu se isplati a prikazan je na reprezentativnom primeru u kome su naznačeni svi elementi na osnovu kojih je taj iznos obračunat;

9) iznos i broj rata kredita, odnosno rata lizing naknada i periode u kojima dospevaju (mesečno, tromesečno i sl.);

10) vrstu i visinu svih naknada i drugih troškova koji padaju na teret korisnika kredita, uz određenje da li su fiksni ili promenljivi, a ako su promenljivi – periode u kojima će se menjati i način izmene;

~~11) kod platnih kartica – obaveštenje o postojanju naknade za podizanje gotovine na bankomatu druge banke, kao i iznos naknade u slučaju podizanja gotovine na bankomatu banke izdavaoca, obaveštenje o iznosu provizija za korišćenje platne kartice u inostranstvu, kao i obaveštenje o kursu koji se primenjuje pri konverziji iznosa transakcija nastalih u inostranstvu u valutu zaduženja korisnika, uključujući i eventualne provizije koje se naplaćuju kod konverzije;~~

12) eventualnu obavezu zaključivanja ugovora o sporednim uslugama koje su u vezi sa ugovorom o kreditu, odnosno lizingu (ugovora o osiguranju i dr.) kad je to zaključivanje obavezno radi dobijanja kredita pod uslovima iz oglasa;

13) kamatne stope koje se primenjuju u slučaju docnje;

13A) USLOVE I POSTUPAK RASKIDA UGOVORA, NAROČITO KOD PONUDA UGOVORA KOJI SE ZAKLJUČUJU NA NEODREĐENO VREME;

14) upozorenje u vezi s posledicama propuštanja plaćanja;

15) sredstva obezbeđenja;

16) pravo korisnika na odustanak od ugovora, uslove i način odustanka, kao i visinu troškova u vezi s tim;

17) pravo na prevremenu otplatu kredita/lizinga i korišćenja kreditne kartice i pravo banke, odnosno davaoca lizinga na naknadu, kao i visinu te naknade;

18) informaciju da korisnik ima pravo na obaveštenje o rezultatima uvida u bazu podataka radi procene svoje kreditne sposobnosti i da je to obaveštenje besplatno u slučaju iz člana 18. stav 3. ovog zakona;

19) pravo korisnika koji namerava da s bankom, odnosno davaocem lizinga zaključi ugovor – da dobije besplatnu kopiju nacрта tog ugovora ako je i banka/davalac lizinga u momentu isticanja tog zahteva voljna da zaključi ovaj ugovor;

20) period u kome banku/davaoca lizinga obavezuju podaci iz ponude.

Pored podataka iz stava 4. ovog člana, ponuda koja se odnosi na lizing uslugu sadrži:

1) bruto nabavnu vrednost predmeta lizinga;

2) iznos učešća;

3) podatke o obavezi osiguranja predmeta lizinga;

4) visinu troškova upisa ugovora kod Agencije za privredne registre koje korisnik plaća posle zaključenja ugovora o lizingu;

5) uslove izvršenja prava otkupa predmeta lizinga/produženja ugovora o lizingu.

Ponuda za zaključenje ugovora o dozvoljenom prekoračenju računa sadrži elemente iz stava 4. tač. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 13, 18, 19. i 20. ovog člana, kao i uslove i postupak raskida ovog ugovora i obaveštenje u kojim se slučajevima od korisnika može zahtevati potpuna otplata dozvoljenog prekoračenja računa.

Banka, odnosno davalac lizinga dužni su da korisnika koji namerava da s njima zaključi ugovor obaveste da, na svoj zahtev, može dobiti bez naknade tekst nacрта tog ugovora – kao predlog za njegovo zaključivanje.

IZUZETNO OD STAVA 4. OVOG ČLANA, INFORMACIJE KOJE SE KOD ZAKLJUČENJA UGOVORA O IZDAVANJU I KORIŠĆENJU KREDITNE KARTICE DOSTAVLJAJU U PREDUGOVORNOJ FAZI OBUHVATAJU INFORMACIJE, ODNOSNO ELEMENTE IZ ČLANA 22. OVOG ZAKONA, A UZ NJIH SE KORISNIKU DOSTAVLJAJU I SVE INFORMACIJE KOJE JE PRUŽALAC PLATNIH USLUGA DUŽAN DA MU DOSTAVI U TOJ FAZI U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU PLATNE USLUGE.

PRE ZAKLJUČENJA UGOVORA O KREDITU ILI UGOVORA O IZDAVANJU I KORIŠĆENJU KREDITNE KARTICE, BANKA JE DUŽNA DA PONUDU, ODNOSNO INFORMACIJE I NACRT OVOG UGOVORA DOSTAVI LICU KOJE NAMERAVA DA PRUŽI SREDSTVO OBEZBEĐENJA (JEMSTVO, MENICA, ADMINISTRATIVNA ZABRANA I SL.), OSIM KOD KREDITA KOD KOJIH JE KORISNIK TOG KREDITA ISTOVREMENO I VLASNIK STVARI KOJA JE PREDMET ZALOŽNOG PRAVA, ODNOSNO HIPOTEKE ILI ĆE POSTATI VLASNIK TE STVARI NA OSNOVU KUPOPRODAJNOG POSLA ZA ČIJU REALIZACIJU BI SE ODOBRILO SREDSTVA TOG KREDITA. AKO USLOVE FINANSIRANJA DAVAOCA LIZINGA PREZENTUJE TREĆE LICE – DAVALAC LIZINGA JE DUŽAN DA S TIM LICEM ZAKLJUČI UGOVOR O POSLOVNOJ SARADNJI, KOJIM SE OVO LICE OBAVEZUJE DA TE USLOVE PREZENTUJE NA ISTI NAČIN KAO I DAVALAC LIZINGA.

Narodna banka Srbije propisuje izgled i sadržaj obrazaca na kojima se ponuda uručuje korisniku, A MOŽE BLIŽE PROPISATI I NAČIN NA KOJI SU BANKA I DAVALAC LIZINGA DUŽNI DA KORISNIKU U PISMENOJ FORMI UKAŽU NA RIZIKE KOJE PREUZIMA KAD SE USLUGA PRUŽA U DINARSKOJ PROTIVVREDNOSTI STRANE VALUTE, ODNOSNO U STRANOJ VALUTI, KAO I SADRŽINU TOG UKAZIVANJA.

3. Obaveza procene kreditne sposobnosti

Član 18.

~~Pre zaključenja ugovora o kreditu, odnosno lizingu – banka, odnosno davalac lizinga dužni su da kreditnu sposobnost korisnika procene na osnovu podataka koje dobiju od njega i na osnovu uvida u bazu podataka o zaduženosti tog korisnika izvršenog uz pismenu saglasnost lica na koga se ti podaci odnose.~~

PRE ZAKLJUČENJA UGOVORA O KREDITU, UGOVORA O DOZVOLJENOM PREKORAČENJU RAČUNA, UGOVORA O IZDAVANJU I KORIŠĆENJU KREDITNE KARTICE ILI UGOVORA O LIZINGU – BANKA, ODNOSNO DAVALAC LIZINGA DUŽNI SU DA KREDITNU SPOSOBNOST KORISNIKA PROCENE NA OSNOVU PODATAKA KOJE IM JE ON DOSTAVIO I UVIDA U BAZU PODATAKA O ZADUŽENOSTI KORISNIKA, NA OSNOVU NJEGOVE POTPISANE SAGLASNOSTI.

Ako se ugovorne strane saglase da se kreditno zaduženje korisnika poveća – banka, odnosno davalac lizinga dužni su da ponovo procene kreditnu sposobnost tog korisnika.

Ako je zahtev za kredit, odnosno lizing KREDIT, DOZVOLJENO PREKORAČENJE RAČUNA, IZDAVANJE KREDITNE KARTICE ILI LIZING odbijen na osnovu uvida u

bazu podataka iz stava 1. ovog člana – banka, odnosno davalac lizinga dužni su da korisnika bez naknade odmah pismeno obaveste o podacima iz te baze.

BAZA PODATAKA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA SADRŽI PODATKE ZA ČIJU JE OBRADU KORISNIK PRETHODNO DAO PISMENU SAGLASNOST, I TO NAROČITO PODATKE O NJEGOVOJ ZADUŽENOSTI KOD FINANSIJSKIH INSTITUCIJA I UREDNOSTI IZMIRIVANJA OBAVEZA PO OSNOVU KORIŠĆENJA FINANSIJSKIH USLUGA.

BANKA I DAVALAC LIZINGA SU DUŽNI DA, RADI OBEZBEĐIVANJA POUZDANOSTI BAZE PODATAKA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, REDOVNO DOSTAVLJAJU I AŽURIRAJU PODATKE KOJI SE VODE U TOJ BAZI, A ODGOVARAJU I ZA TAČNOST TIH PODATAKA.

O d e l j a k 2.

Sadržaj ugovora o bankarskim uslugama i lizingu

1. Ugovor o kreditu

Član 19.

Ugovor o kreditu sadrži sledeće obavezne elemente:

- 1) vrstu kredita;
- 2) period na koji se kredit odobrava;
- 3) poslovno ime, ime i adresu ugovornih strana;
- 4) iznos kredita koji se odobrava i uslove povlačenja sredstava;
- ~~5) kod kredita indeksiranih u stranoj valuti – valutu u kojoj banka indeksira kredit, tip kursa valute koji se primenjuje pri odobravanju i otplati kredita (zvanični srednji kurs), kao i datum obračuna;~~
- 5) KOD KREDITA INDEKSIRANOG U STRANOJ VALUTI – VALUTU INDEKSACIJE, NAZNAKU DA SE PRI ODOBRAVANJU I OTPLATI KREDITA PRIMENJUJE ZVANIČNI SREDNJI KURS I DATUM OBRAČUNA;
- 6) visinu nominalne kamatne stope uz određenje da li je fiksna ili promenljiva, a, ako je promenljiva – elemente na osnovu kojih se određuje (referentna kamatna stopa, indeks potrošačkih cena i dr.), njihovu visinu u vreme zaključenja ugovora, periode u kojima će se menjati, kao i fiksni element ako je ugovoren;
- 7) efektivnu kamatnu stopu i ukupan iznos koji korisnik treba da plati a izračunat je na dan zaključenja ugovora;
- 8) plan otplate kredita i pravo korisnika da u toku trajanja ugovora, u slučaju promene plana otplate, odnosno jedanput godišnje ako nije došlo do ove promene, može besplatno dobiti taj plan; ako se kamata i troškovi otplaćuju bez istovremene otplate glavnice – plan otplate kredita treba da sadrži samo rokove i uslove otplate kamate i troškova;
- 9) metod koji se primenjuje kod obračuna kamate (konformni, proporcionalni i dr.);
- 10) obaveštenje o kamatnoj stopi koja se primenjuje u slučaju docnje u skladu sa ovim zakonom;
- 11) upozorenje o posledicama u slučaju neizmirivanja obaveza, uslove, postupak i posledice otkaza, odnosno raskida ugovora o kreditu u skladu sa zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi, kao i obaveštenje o uslovima i načinu ustupanja potraživanja u slučaju neizmirenja obaveza;

12) vrstu i visinu svih naknada koje padaju na teret korisnika kredita, uz određenje da li su fiksne ili promenljive, a ako su promenljive – periode u kojima će ih banka menjati, kao i vrstu i visinu drugih troškova (porezi, naknade nadležnim organima i dr.);

13) vrste sredstava obezbeđenja, mogućnost za njihovu zamenu tokom perioda otplate kredita, kao i uslove aktiviranja tih sredstava u slučaju neizmirivanja obaveza;

14) uslove i način prevremene otplate kredita i visinu naknade u vezi s tim;

15) pravo korisnika na odustanak od ugovora, uslove i način odustanka;

16) pravo na prigovor i mogućnost pokretanja postupka posredovanja radi vansudskog rešavanja spornog odnosa;

17) adresu Narodne banke Srbije kao organa koji vrši kontrolu banaka.

Povezani ugovor o kreditu, pored elemenata iz stava 1. ovog člana, sadrži i oznaku robe ili usluge, njenu gotovinsku cenu i obaveštenje o prestanku važenja povezanog ugovora u slučaju korišćenja prava na odustanak od ugovora.

Kod ugovora o kreditu – ~~kamata~~ KAMATNA STOPA, naknade i drugi troškovi, ako su promenljivi, moraju zavisiti od ugovorenih elemenata koji se zvanično objavljuju (referentna kamatna stopa, indeks potrošačkih cena i dr.) i čija je priroda takva da na promenu njihove vrednosti ne može uticati jednostrana volja nijedne od ugovornih strana.

Pri zaključivanju ugovora o kreditu, banka uz ugovor uručuje korisniku jedan primerak plana otplate kredita i pregleda obaveznih elemenata kredita koji sadrži osnovne podatke o kreditu, ~~a koji se smatraju sastavnim delovima ugovora~~. Drugi primerak ovog plana, odnosno pregleda banka zadržava u svojoj dokumentaciji.

POSLE ZAKLJUČENJA UGOVORA O KREDITU, BANKA JE DUŽNA DA I LICU KOJE JE DALO SREDSTVO OBEZBEĐENJA (U DALJEM TEKSTU: DAVALAC SREDSTVA OBEZBEĐENJA) DOSTAVI KOPIJU TOG UGOVORA S PLANOM OTPLATE I PREGLEDOM OBAVEZNIH ELEMENATA, OSIM AKO JE KORISNIK TOG KREDITA ISTOVREMENO I DAVALAC OBEZBEĐENJA ILI ĆE POSTATI VLASNIK STVARI KOJA JE PREDMET HIPOTEKE ILI DRUGOG ZALOŽNOG PRAVA NA OSNOVU KUPOPRODAJNOG POSLA ZA ČIJU REALIZACIJU SU ODOBRENA SREDSTVA TOG KREDITA.

2. Ugovor o dozvoljenom prekoračenju računa

Član 20.

~~Ugovor o dozvoljenom prekoračenju računa sadrži elemente iz člana 19. stav 1. tač. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 11. i 12. ovog zakona, kao i obaveštenje u kojim se slučajevima od korisnika može zahtevati potpuna otplata dozvoljenog prekoračenja.~~

UGOVOR O DOZVOLJENOM PREKORAČENJU RAČUNA SADRŽI ELEMENTE IZ ČLANA 19. STAV 1. OVOG ZAKONA, OSIM ELEMENATA IZ TAČ. 5) I 8) TOG STAVA, KAO I PODATKE O TOME U KOJIM SE SLUČAJEVIMA OD KORISNIKA MOŽE ZAHTEVATI POTPUNA OTPLATA OVOG PREKORAČENJA I NAZNAKU O PRAVU KORISNIKA DA TO PREKORAČENJE U SVAKOM TRENUTKU MOŽE PREVREMENO OTPLATITI BEZ NAKNADE.

Kod ugovora iz stava 1. ovog člana – ~~kamata~~ KAMATNA STOPA, naknade i drugi troškovi, ako su promenljivi, moraju zavisiti od ugovorenih elemenata koji se zvanično objavljuju (referentna kamatna stopa, indeks potrošačkih cena i dr.) i čija je priroda takva da na promenu njihove vrednosti ne može uticati jednostrana volja nijedne od ugovornih strana.

Pri zaključivanju ugovora iz stava 1. ovog člana, banka uz ugovor uručuje korisniku jedan primerak pregleda obaveznih elemenata dozvoljenog prekoračenja računa, koji sadrži osnovne podatke o prekoračenju računa ~~i smatra se sastavnim delom ugovora~~. Drugi primerak ovog pregleda banka zadržava u svojoj dokumentaciji.

POSLE ZAKLJUČENJA UGOVORA O DOZVOLJENOM PREKORAČENJU RAČUNA, BANKA JE DUŽNA DA I DAVAOCU SREDSTVA OBEZBEĐENJA DOSTAVI KOPIJU TOG UGOVORA S PREGLEDOM OBAVEZNIH ELEMENATA DOZVOLJENOG PREKORAČENJA RAČUNA, OSIM AKO JE KORISNIK ISTOVREMENO I DAVALAC SREDSTVA OBEZBEĐENJA.

3. Ugovor o lizingu

Član 21.

Ugovor o lizingu sadrži sledeće obavezne elemente:

- 1) bruto nabavnu vrednost predmeta lizinga (zbir vrednosti po kojoj je davalac lizinga stekao pravo svojine nad predmetom lizinga i obračunatog poreza na dodatu vrednost);
- 2) iznos učešća (iznos koji korisnik plaća davaocu lizinga i koji se iskazuje u odnosu na bruto nabavnu vrednost predmeta lizinga);
- 3) iznos neto finansiranja (razlika između bruto nabavne vrednosti predmeta lizinga i učešća);
- 4) broj i iznos rata lizing naknade, kao i period u kome rate dospevaju za naplatu;
- 5) preostalu vrednost predmeta lizinga (deo iznosa neto finansiranja koji se može ugovoriti, koji korisnik ne otplaćuje kroz rate, već odjednom, posle isteka perioda na koji je ugovor zaključen ako je ugovorom predviđeno pravo korisnika da otkupi predmet lizinga);
- ~~6) kod lizinga indeksiranog u stranoj valuti – valutu u kojoj se vrši indeksacija, tip kursa valute koji se primenjuje pri odobravanju i otplati lizinga (zvanični srednji kurs), kao i datum obračuna;~~
- 6) KOD LIZINGA INDEKSIRANOG U STRANOJ VALUTI – VALUTU INDEKSACIJE, NAZNAKU DA SE PRI ODOBRAVANJU I OTPLATI LIZINGA PRIMENJUJE ZVANIČNI SREDNJI KURS I DATUM OBRAČUNA;
- 7) visinu nominalne godišnje kamatne stope uz određenje da li je fiksna ili promenljiva, a, ako je promenljiva – elemente na osnovu kojih se određuje (referentna kamatna stopa, indeks potrošačkih cena i dr.), njihovu visinu u vreme zaključenja ugovora, periode u kojima će se menjati, kao i fiksni element ako je ugovoren;
- 8) efektivnu kamatnu stopu i ukupan iznos koji korisnik treba da plati a izračunat je na dan zaključenja ugovora;
- 9) obaveštenje o obavezi osiguranja predmeta lizinga;
- 10) pravo otkupa predmeta lizinga/produženja ugovora;
- 11) uslove i način prevremene otplate i visinu naknade u vezi s tim;
- 12) metod koji se primenjuje kod obračuna kamate (konformni, proporcionalni i dr.);
- 13) kamatnu stopu koja se primenjuje u slučaju docnje u skladu sa ovim zakonom;
- 14) vrstu i visinu svih naknada koje padaju na teret primaoca lizinga, uz određenje da li su fiksne ili promenljive, a ako su promenljive – periode u kojima će ih davalac

lizinga menjati, kao i vrstu i visinu drugih troškova (porezi, naknade nadležnim organima i dr.);

15) vrste sredstava obezbeđenja, mogućnost za njihovu zamenu tokom perioda otplate predmeta lizinga, kao i uslove aktiviranja tih sredstava u slučaju neizmirivanja obaveza;

16) obaveštenje o pravu davaoca lizinga da proda predmet lizinga;

17) uslove, postupak i posledice raskida ugovora o lizingu, kao i obaveštenje o uslovima i načinu ustupanja potraživanja u slučaju neizmirenja obaveza;

18) pravo korisnika na odustanak od ugovora, uslove i način odustanka;

19) pravo na prigovor i mogućnost pokretanja postupka posredovanja radi vansudskog rešavanja spornog odnosa;

20) adresu Narodne banke Srbije kao organa koji vrši kontrolu davalaca lizinga.

Kod ugovora o lizingu – ~~kamata~~ KAMATNA STOPA, naknade i drugi troškovi, ako su promenljivi, moraju zavisiti od ugovorenih elemenata koji se zvanično objavljuju (referentna kamatna stopa, indeks potrošačkih cena i dr.) i čija je priroda takva da na njihovu vrednost ne može uticati jednostrana volja nijedne od ugovornih strana.

Pri zaključivanju ugovora o lizingu, davalac lizinga uz ugovor uručuje korisniku jedan primerak plana otplate lizinga i pregleda obaveznih elemenata lizinga koji sadrži osnovne podatke o lizingu, ~~a koji se smatraju sastavnim delovima ugovora~~. Drugi primerak ovog plana, odnosno pregleda davalac lizinga zadržava u svojoj dokumentaciji.

4. Ugovor o izdavanju i korišćenju platne kartice

Član 22.

~~Ugovor o izdavanju i korišćenju platne kartice sadrži sledeće obavezne elemente:~~

~~1) poslovno ime, ime i adresu ugovornih strana;~~

~~2) karakteristike, način upotrebe i ograničenja upotrebe kartice;~~

~~3) način postupanja korisnika radi bezbednog korišćenja kartice;~~

~~4) procenat minimalne mesečne obaveze za plaćanje kod kreditne kartice;~~

~~5) valutu u kojoj se vrši obračunavanje dugovanja po kartici;~~

~~6) obaveštenje o postojanju naknade za podizanje gotovine na bankomatu druge banke;~~

~~7) obaveštenje o iznosu provizija za korišćenje platne kartice u inostranstvu, obaveštenje o valuti u kojoj se evidentira transakcija izvršena u inostranstvu, kao i obaveštenje o kursu koji se primenjuje pri konverziji iznosa transakcija nastalih u inostranstvu u valutu zaduženja korisnika, uključujući i eventualne provizije koje se naplaćuju kod konverzije;~~

~~8) način postupanja korisnika u slučaju uočenog neovlašćenog korišćenja podataka s kartice, oštećenja, krađe ili gubitka kartice;~~

~~9) način postupanja korisnika i banke u slučaju blokade kartice;~~

~~10) odgovornost i obavezno postupanje korisnika i banke izdavaoca kartice u slučaju krađe i gubitka kartice, odnosno u slučaju neovlašćenog korišćenja podataka s kartice;~~

~~11) pravo korisnika na odustanak od ugovora, uslove i način odustanka;~~

~~12) pravo na prigovor i mogućnost pokretanja postupka posredovanja radi vansudskog rešavanja spornog odnosa;~~

~~13) adresu Narodne banke Srbije kao organa koji vrši kontrolu banaka.~~

~~Ugovor iz stava 1. ovog člana, pored elemenata iz tog stava, sadrži i elemente iz člana 19. stav 1. ovog zakona, osim elementa iz tačke 8. tog stava.~~

4. UGOVOR O IZDAVANJU I KORIŠĆENJU KREDITNE KARTICE

ČLAN 22.

UGOVOR O IZDAVANJU I KORIŠĆENJU KREDITNE KARTICE, PORED ELEMENATA OKVIRNOG UGOVORA UTVRĐENIH ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU PLATNE USLUGE, SADRŽI I SLEDEĆE OBAVEZNE ELEMENTE:

- 1) IZNOS ODOBRENIH SREDSTAVA KOJA KORISNIK MOŽE KORISTITI U ODREĐENOM PERIODU (KREDITNI LIMIT);
- 2) AKO SE KREDITNI LIMIT ODOBRAVA I OBRAČUNAVA U STRANOJ VALUTI – NAZNAKU VALUTE;
- 3) ROK DOSPEĆA I PROCENAT MINIMALNE MESEČNE OBAVEZE ZA PLAĆANJE;
- 4) VISINU NOMINALNE KAMATNE STOPE UZ ODREĐENJE DA LI JE FIKSNA ILI PROMENLJIVA, A, AKO JE PROMENLJIVA – ELEMENTE NA OSNOVU KOJIH SE ODREĐUJE (REFERENTNA KAMATNA STOPA, INDEKS POTROŠAČKIH CENA I DR.), NJIHOVU VISINU U VREME ZAKLJUČENJA UGOVORA, PERIODE U KOJIMA ĆE SE MENJATI, KAO I FIKSNI ELEMENT AKO JE UGOVOREN;
- 5) EFEKTIVNU KAMATNU STOPU;
- 6) METOD KOJI SE PRIMENJUJE KOD OBRAČUNA KAMATE (KONFORMNI, PROPORCIONALNI I DR.);
- 7) OBAVEŠTENJE O KAMATNOJ STOPI KOJA SE PRIMENJUJE U SLUČAJU DOCNJE U SKLADU SA OVIM ZAKONOM;
- 8) VRSTE SREDSTAVA OBEZBEĐENJA, MOGUĆNOST ZA NJIHOVU ZAMENU TOKOM PERIODA OTPLATE KREDITA, KAO I USLOVE AKTIVIRANJA TIH SREDSTAVA U SLUČAJU NEIZMIRIVANJA OBAVEZA;
- 9) PRAVO KORISNIKA NA ODUSTANAK OD UGOVORA, KAO I USLOVE I NAČIN ODUSTANKA, U SKLADU S ČLANOM 12. OVOG ZAKONA;
- 10) PRAVO NA PREVREMENU OTPLATU OBAVEZA PO KREDITNOJ KARTICI, BEZ NAKNADE;
- 11) EVENTUALNU OBAVEZU ZAKLJUČIVANJA UGOVORA O SPOREDNIM USLUGAMA KOJE SU U VEZI SA UGOVOROM O IZDAVANJU I KORIŠĆENJU KREDITNE KARTICE (NPR. UGOVOR O OSIGURANJU).

POSLE ZAKLJUČENJA UGOVORA O IZDAVANJU I KORIŠĆENJU KREDITNE KARTICE, BANKA JE DUŽNA DA I DAVAOCU SREDSTVA OBEZBEĐENJA DOSTAVI KOPIJU TOG UGOVORA S PREGLEDOM OBAVEZNIH ELEMENATA, OSIM AKO JE KORISNIK KREDITNE KARTICE ISTOVREMENO I DAVALAC SREDSTVA OBEZBEĐENJA.

5. Ugovor o depozitu

Član 23.

Ugovor o depozitu sadrži sledeće obavezne elemente:

- 1) vrstu depozita i period na koji banka prima depozit;
- 2) iznos sredstava koji banka prima u depozit;
- 3) valutu u kojoj korisnik polaže a banka isplaćuje sredstva na ime depozita (dinar i dr.), a, u slučaju depozita sa ugovorenom valutnom klauzulom – i tip kursa valute koji se primenjuje pri polaganju, odnosno isplati depozita (zvanični srednji kurs), kao i datum obračuna;
- 4) plan isplate;
- 5) visinu nominalne godišnje kamatne stope, uz naznaku da li postoji obaveza korisnika o plaćanju poreza;
- 6) efektivnu kamatnu stopu i ukupan iznos koji korisniku treba da se isplati a izračunat je na dan zaključenja ugovora;
- 7) bezuslovne pogodnosti koje banka pruža u vezi s depozitom;
- 8) promenljivost nominalne kamatne stope (fiksna ili promenljiva);
- 9) elemente na osnovu kojih se određuje ugovorena promenljiva nominalna kamatna stopa, njihovu visinu u vreme zaključenja ugovora i periode u kojima će se menjati, kao i fiksni element ako je ugovoren;
- 10) metod koji se primenjuje kod obračuna kamate (konformni, proporcionalni i dr.);
- 11) način na koji i uslove pod kojima korisnik može raspolagati sredstvima depozita;
- 12) vrstu i visinu svih naknada koje padaju na teret deponenta, uz određenje da li su fiksne ili promenljive, a ako su promenljive – periode u kojima će ih banka menjati, kao i vrstu i visinu drugih troškova (porezi, naknade nadležnim organima i dr.);
- 13) uslove i način automatskog produžavanja oročenja;
- 13A) USLOVE I NAČIN RASKIDA UGOVORA KOJI SU ZAKLJUČENI NA NEODREĐENO VREME;
- 14) iznos osiguranog depozita;
- 15) pravo na prigovor i mogućnost pokretanja postupka posredovanja radi vansudskog rešavanja spornog odnosa;
- 16) adresu Narodne banke Srbije kao organa koji vrši kontrolu banaka.

Kod ugovora o depozitu – naknade i drugi troškovi, ako su promenljivi, moraju zavisiti od ugovorenih elemenata koji se zvanično objavljuju (referentna kamatna stopa, indeks potrošačkih cena i dr.) i čija je priroda takva da na njihovu vrednost ne može uticati jednostrana volja nijedne od ugovornih strana.

Pri zaključivanju ugovora o depozitu, banka uz ugovor uručuje jedan primerak plana isplate depozita, kao i pregleda obaveznih elemenata depozita koji sadrži osnovne podatke o depozitu, ~~a koji se smatraju sastavnim delovima ugovora~~. Drugi primerak ovog plana, odnosno pregleda banka zadržava u svojoj dokumentaciji.

U slučaju automatskog produžavanja oročenja depozita – banka je dužna da, najkasnije 15 dana pre isteka roka oročenja, korisnika obavesti o roku na koji se produžava ugovor o depozitu i o novoj kamatnoj stopi, a korisnik ima pravo da ugovor raskine najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema tog obaveštenja, i to bez naknade i uz kamatu ugovorenu za istekli oročeni period.

6. Ugovor o otvaranju i vođenju računa

Član 24.

Ugovor o otvaranju i vođenju računa, pored elemenata utvrđenih propisima kojima se uređuje platni promet, sadrži sledeće obavezne elemente:

- 1) vrstu i visinu svih naknada i drugih troškova koji padaju na teret korisnika, uz određivanje da li su fiksni ili promenljivi, a ako su promenljivi — periode u kojima će ih banka menjati;
- 2) podatak da li banka plaća kamatu, visinu kamatne stope po kojoj banka obračunava kamatu, uz određivanje da li je fiksna ili promenljiva, a ako je promenljiva — elemente čija promena utiče na promenu kamatne stope, periode u kojima će je banka menjati, način izmene, razloge za izmenu, kao i metod koji se primenjuje kod obračuna kamate (konformni, proporcionalni i dr.);
- 3) kamatnu stopu i dodatne troškove koji se obračunavaju u slučaju neugovorenog prekoračenja po računu;
- 4) obaveštenje o uslovima i načinu ustupanja potraživanja prema korisniku u slučaju neizmirenja obaveza;
- 5) pravo na prigovor i mogućnost pokretanja postupka posredovanja radi vansudskog rešavanja spornog odnosa;
- 6) adresu Narodne banke Srbije kao organa koji vrši kontrolu banaka.

Ako banka naknade i druge troškove iz stava 1. tačka 1. ovog člana uveća iznad ugovorenog iznosa, dužna je da o tome obavesti korisnika najkasnije 15 dana pre početka primene izmenjenih naknada, odnosno drugih troškova.

Obaveštenje iz stava 2. ovog člana treba da sadrži informaciju o tome da korisnik može, na svoj zahtev, odmah, odnosno nakon izmirenja obaveza po računu, bez naknade preneti sredstva u drugu banku ili podići sredstva u gotovini i ugasiti račun, a banka je dužna da mu to omogući.

6. OBRAZAC PLANA OTPLATE I PREGLEDA OBAVEZNIH ELEMENTATA KREDITA/LIZINGA/ISPLATE DEPOZITA

Član 25.

Narodna banka Srbije propisuje formu i sadržinu obrasca plana otplate kredita/lizinga/isplate depozita i pregleda obaveznih elemenata kredita/lizinga/isplate depozita.

7. Promenljiva nominalna kamatna stopa

Član 26.

Promenljiva nominalna kamatna stopa je kamatna stopa čija visina zavisi od ugovorenih promenljivih elemenata, odnosno promenljivih i fiksnih, s tim što su promenljivi elementi oni koji se zvanično objavljuju (referentna kamatna stopa, indeks potrošačkih cena i dr.).

Priroda elemenata iz stava 1. ovog člana mora biti takva da na njih ne može uticati jednostrana volja nijedne od ugovornih strana.

Banka, odnosno davalac lizinga dužni su da promenljivu nominalnu kamatnu stopu utvrđuju na način određen odredbama ovog člana.

~~Banka, odnosno davalac lizinga dužni su da u svojim poslovnim prostorijama drže istaknuto obaveštenje o kretanju vrednosti ugovorenih promenljivih elemenata iz stava 1. ovog člana.~~

1. Izmena obaveznih elemenata ugovora

Član 28.

Ako banka ili davalac lizinga namerava da neki od obaveznih elemenata ugovora izmeni, dužna je da pribavi pismenu saglasnost korisnika pre primene te izmene. U slučaju da korisnik nije saglasan sa ovom izmenom, banka, odnosno davalac lizinga ne može iz tog razloga jednostrano izmeniti uslove iz ugovora, niti ugovor jednostrano raskinuti, odnosno otkazati.

IZUZETNO OD STAVA 1. OVOG ČLANA, AKO SE VISINA FIKSNE KAMATNE STOPE ILI FIKSNOG ELEMENTA PROMENLJIVE KAMATNE STOPE, ODNOSNO VISINA NAKNADA I DRUGIH TROŠKOVA MENJAJU U KORIST KORISNIKA – TE IZMENE SE MOGU PRIMENJIVATI ODMAH I BEZ NJEGOVE PRETHODNE SAGLASNOSTI.

U SLUČAJU IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, BANKA, ODNOSNO DAVALAC LIZINGA DUŽNI SU DA O IZMENAMA IZ TOG STAVA BEZ ODLAGANJA OBAVESTE KORISNIKA U PISMENOJ FORMI ILI NA DRUGOM TRAJNOM NOSAČU PODATAKA I DA U TOM OBAVEŠTENJU NAVEDU DATUM OD KADA SE PRIMENJUJU OVE IZMENE.

AKO JE U KORIST KORISNIKA PROMENJENA VISINA FIKSNE KAMATNE STOPE ILI FIKSNOG ELEMENTA PROMENLJIVE KAMATNE STOPE, UZ OBAVEŠTENJE IZ STAVA 3. OVOG ČLANA KORISNIKU SE DOSTAVLJA I IZMENJENI PLAN OTPLATE KREDITA ILI LIZINGA, ODNOSNO PLAN ISPLATE DEPOZITA.

~~4. Obaveštenje o stanju duga i prekoračenju računa~~

Član 31.

~~Banka, odnosno davalac lizinga dužni su da najmanje dvaput godišnje dostave korisniku bez naknade obaveštenje o stanju njegovog duga po ugovoru o kreditu, lizingu, odnosno kreditnoj kartici.~~

~~U slučaju dozvoljenog prekoračenja računa, banka je dužna da najmanje jedanput mesečno dostavi korisniku bez naknade, u pisanoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka, obaveštenje – izvod o svim promenama na njegovom računu, a na zahtev korisnika dužna je da to obaveštenje dostavi bez odlaganja uz pravo na naplatu takvog obaveštenja u skladu sa tarifnom politikom banke.~~

~~Obaveštenje iz stava 2. ovog člana obavezno sadrži sledeće podatke:~~

- ~~1) broj računa,~~
- ~~2) period na koji se odnosi izvod,~~
- ~~3) datum promene, opis promene, kao i iznos i vrstu promene (odobrenje ili zaduženje računa),~~
- ~~4) prethodno i novo stanje računa, kao i datum slanja izvoda,~~
- ~~5) primenjenu nominalnu kamatnu stopu,~~
- ~~6) sve zaračunate troškove.~~

~~U slučaju znatnog neugovorenog prekoračenja računa koje traje duže od jednog meseca – banka je dužna da bez odlaganja, u pisanoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka, obavesti klijenta:~~

- ~~– o iznosu prekoračenja,~~
- ~~– o kamatnoj stopi koja će se primeniti na iznos prekoračenja,~~
- ~~– o drugim eventualnim troškovima i kaznama.~~

ČLAN 31.

BANKA, ODNOSNO DAVALAC LIZINGA DUŽNI SU DA KORISNIKU ŠESTOMESEČNO BEZ NAKNADE DOSTAVLJAJU OBAVEŠTENJE O STANJU NJEGOVOG DUGA PO UGOVORU O KREDITU, ODNOSNO LIZINGU.

OBAVEŠTENJE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA SADRŽI PODATKE O VISINI GLAVNICE, KAMATA, NAKNADA I DR., IZRAŽENIH POJEDINAČNO, KAO I PODATKE O UKUPNOM STANJU DUGA NA ODREĐENI DAN.

U SLUČAJU DOZVOLJENOG PREKORAČENJA RAČUNA, BANKA JE DUŽNA DA NAJMANJE JEDANPUT MESEČNO DOSTAVI KORISNIKU BEZ NAKNADE, U PISMENOJ FORMI ILI NA DRUGOM TRAJNOM NOSAČU PODATAKA, OBAVEŠTENJE – IZVOD O SVIM PROMENAMA NA NJEGOVOM RAČUNU, A DUŽNA JE DA TO OBAVEŠTENJE DOSTAVI BEZ ODLAGANJA NA ZAHTEV KORISNIKA, UZ PRAVO NA NAKNADU U SKLADU SA AKTIMA BANKE.

OBAVEŠTENJE IZ STAVA 3. OVOG ČLANA OBAVEZNO SADRŽI SLEDEĆE PODATKE:

- 1) BROJ RAČUNA;
- 2) PERIOD NA KOJI SE ODNOSI IZVOD;
- 3) DATUM PROMENE, OPIS PROMENE, KAO I IZNOS I VRSTU PROMENE (ODOBRENJE ILI ZADUŽENJE RAČUNA);
- 4) PRETHODNO I NOVO STANJE RAČUNA, KAO I DATUM SLANJA IZVODA;
- 5) PRIMENJENU NOMINALNU KAMATNU STOPU;
- 6) SVE ZARAČUNATE NAKNADE I TROŠKOVE.

U SLUČAJU ZNATNOG NEDOZVOLJENOG PREKORAČENJA RAČUNA KOJE TRAJE DUŽE OD JEDNOG MESECA – BANKA JE DUŽNA DA BEZ ODLAGANJA, U PISMENOJ FORMI ILI NA DRUGOM TRAJNOM NOSAČU PODATAKA, OBAVESTI KLIJENTA O:

- 1) IZNOSU PREKORAČENJA;
- 2) KAMATNOJ STOPI KOJA ĆE SE PRIMENITI NA IZNOS PREKORAČENJA;
- 3) DRUGIM EVENTUALNIM NAKNADAMA, TROŠKOVIMA I UGOVORNIM KAZNAMA.

4. Prevremena otplata

Član 36.

Korisnik ima pravo da u bilo kom momentu, u potpunosti ili delimično, izvrši svoje obaveze iz ugovora o kreditu, u kom slučaju ima pravo na umanjenje ukupne cene kredita za iznos kamate i troškova za preostali period trajanja tog ugovora (prevremena otplata).

Banka može da ugovori naknadu za prevremenu otplatu kredita ako je za period prevremene otplate ugovorena fiksna nominalna kamatna stopa, a kod ugovora o kreditu čiji je predmet kupovina nepokretnosti ako je ugovorena fiksna ili promenljiva nominalna kamatna stopa.

Naknada iz stava 2. ovog člana može se ugovoriti do visine pretrpljene štete zbog prevremene otplate, a najviše do 1% iznosa prevremeno otplaćenog kredita, i to ako je period između prevremene otplate i roka ispunjenja obaveze iz ugovora o kreditu duži od jedne godine; ako je ovaj period kraći, ova naknada ne može biti veća od 0,5% iznosa prevremeno otplaćenog kredita.

Banka može tražiti naknadu iz stava 2. ovog člana pod uslovom da je iznos prevremene otplate u periodu od dvanaest meseci veći od 1.000.000 dinara.

Naknada iz stava 2. ovog člana ne može se zahtevati:

- ako se otplata vrši na osnovu zaključenog ugovora o osiguranju čija je namena obezbeđivanje otplate;
- u slučaju dozvoljenog prekoračenja računa ILI KREDITNE KARTICE;
- ako se otplata vrši u toku perioda za koji je ugovorena promenljiva nominalna kamatna stopa, osim kod kredita čiji je predmet kupovina nepokretnosti.

Naknada iz ovog člana ni u jednom slučaju ne može biti veća od iznosa kamate koju bi korisnik platio tokom perioda između prevremene otplate i roka ispunjenja obaveze iz ugovora o kreditu.

Pod štetom iz ovog člana podrazumeva se razlika između kamate ugovorene s korisnikom i tržišne kamate po kojoj banka može da plasira iznos dobijen prevremenom otplatom u momentu ove otplate, uključujući i administrativne troškove.

Odredbe ovog člana primenjuju se i na ugovor o lizingu.

5. Prava u vezi s računom

Član 37.

~~Korisnik ima pravo da bez naplate posebne naknade podigne u gotovini sredstva sa svog dinarskog ili deviznog računa kod banke kod koje ima otvoren ovaj račun.~~

~~Korisnik ima pravo da bez naplate posebne naknade sredstva sa svog računa podigne odmah posle evidentiranog priliva sredstava.~~

~~Izuzetno od stava 2. ovog člana, ako korisnik podiže u gotovini sredstva čiji je iznos veći od 600.000 dinara — banka mu ta sredstva može isplatiti najkasnije u roku od naredna dva radna dana, bez naknade.~~

~~Odredba stava 3. ovog člana odnosi se i na devizna sredstva čiji je iznos u dinarskoj protivvrednosti po zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije veći od 600.000 dinara.~~

~~Korisnik ima pravo na besplatno gašenje računa.~~

5A PRAVO NA POVRAĆAJ SREDSTAVA OBEZBEĐENJA

ČLAN 37A

KORISNIK, ODNOSNO DAVALAC SREDSTVA OBEZBEĐENJA IMA PRAVO DA, NAKON POTPUNOG IZMIRENJA OBAVEZA KORISNIKA PREMA BANCIMA PO ODREĐENOM UGOVORU, PREUZME NEISKORIŠĆENA SREDSTVA OBEZBEĐENJA DATA PO TOM UGOVORU, UKLJUČUJUĆI I SREDSTVA OBEZBEĐENJA KOJA SU UPISANA U ODGOVARAJUĆI REGISTAR.

BANKA JE DUŽNA DA KORISNIKA, ODNOSNO DAVAOCA SREDSTVA OBEZBEĐENJA PISMENO OBAVESTI O TOME DA JE KORISNIK IZMIRIO SVE SVOJE OBAVEZE PREMA NJOJ PO ODREĐENOM UGOVORU – U ROKU OD 30 DANA OD DANA IZMIRENJA TIH OBAVEZA.

OBAVEŠTENJE IZ STAVA 2. OVOG ČLANA SADRŽI PODATKE O UGOVORU PO KOME SU IZMIRENE OBAVEZE PREMA BANCIMA, IZNOS IZMIRENIH OBAVEZA, POTPIS ODGOVORNOG LICA I PEČAT BANKE.

6. Prava u vezi s platnom karticom

Član 38.

~~Banka je dužna da obezbedi korisniku da samo on ima pristup ličnom identifikacionom broju do uručjenja platne kartice.~~

~~Banka izdavalac platne kartice snosi rizik u vezi s dostavljanjem korisniku platne kartice i ličnog identifikacionog broja.~~

~~Korisnik je dužan da bez odlaganja prijavi banci gubitak, odnosno krađu platne kartice i da od banke zahteva blokadu njene dalje upotrebe, a banka je dužna da mu to u svakom trenutku omogući.~~

~~Ako banka izdavalac platne kartice ne omogući da se u svakom trenutku prijavi gubitak, krađa ili transakcija izvršena neovlašćenim korišćenjem platne kartice, odnosno podataka s platne kartice – korisnik ne snosi posledice neovlašćene upotrebe, osim ako je sam izvršio zloupotrebu.~~

~~U slučaju da je došlo do neovlašćenog korišćenja platne kartice, odnosno podataka s platne kartice – korisnik je dužan da, odmah posle tog saznanja, a najkasnije u roku od 45 dana od datuma zaduženja, prijavi banci transakciju izvršenu neovlašćenim korišćenjem platne kartice, odnosno podataka s platne kartice, u kom slučaju može snositi gubitke koji su posledica neovlašćenog korišćenja najviše do iznosa od 15.000 dinara.~~

~~Korisnik snosi sve gubitke u vezi sa svakom transakcijom izvršenom zloupotrebom koju sam učini, a snosi i gubitke nastale zbog toga što nije ispunio svoje obaveze koje proizlaze iz propisanih uslova o izdavanju i korišćenju platne kartice, obavezu da bez odlaganja obavesti banku o gubitku, krađi i zloupotrebi platne kartice i obavezu da na adekvatan način čuva lični identifikacioni broj.~~

~~Korisnik ne snosi gubitke nastale po osnovu transakcija izvršenih posle prijave banci gubitka, krađe ili neovlašćenog korišćenja platne kartice, odnosno podataka s platne kartice, osim ako je sam izvršio zloupotrebu ili učestvovao u zloupotrebi ili delovao s namerom prevare.~~

~~Korisnik ima pravo na besplatno gašenje platne kartice.~~

7. Ustupanje potraživanja

6. USTUPANJE POTRAŽIVANJA

Član 39.

U slučaju ustupanja potraživanja banke iz ugovora o kreditu drugoj banci, korisnik zadržava sva prava koja su ugovorena, kao i pravo isticanja prigovora prema drugoj banci koje je imao i prema prvoj banci, a druga banka ne može korisnika dovesti u nepovoljniji položaj od položaja koji bi imao da to potraživanje nije preneto i korisnik zbog toga ne može biti izložen dodatnim troškovima.

Banka potraživanje iz jednog ugovora može ustupiti samo jednoj banci.

Banka je dužna da obavesti korisnika o ustupanju potraživanja iz stava 1. ovog člana.

~~Odredbe ovog člana shodno se primenjuju na potraživanja iz ugovora o lizingu, ugovora o dozvoljenom prekoračenju računa, ugovora o izdavanju i korišćenju platne kartice i ugovora o otvaranju i vođenju računa.~~

ODREDBE OVOG ČLANA SHODNO SE PRIMENJUJU NA POTRAŽIVANJA IZ UGOVORA O LIZINGU, UGOVORA O DOZVOLJENOM PREKORAČENJU RAČUNA I UGOVORA O IZDAVANJU I KORIŠĆENJU KREDITNE KARTICE.

PRUŽALAC PLATNIH USLUGA I IZDAVALAC ELEKTRONSKOG NOVCA KOJI NISU BANKA MOGU POTRAŽIVANJA IZ UGOVORA O KREDITU, UGOVORA O DOZVOLJENOM PREKORAČENJU RAČUNA ILI UGOVORA O IZDAVANJU I KORIŠĆENJU KREDITNE KARTICE USTUPITI SAMO BANCIMA ILI DRUGOM PRUŽAOCU PLATNIH USLUGA, ODNOSNO IZDAVAOCU ELEKTRONSKOG NOVCA.

NA USTUPANJE IZ STAVA 5. OVOG ČLANA SHODNO SE PRIMENJUJU ODREDBE ST. OD 1. DO 3. OVOG ČLANA.

NA USTUPANJE POTRAŽIVANJA BANKE PREMA PREDUZETNICIMA I POLJOPRIVREDNICIMA PRIMENJUJU SE ODREDBE PROPISA KOJIMA SE UREĐUJE UPRAVLJANJE RIZICIMA BANKE.

Odeljak 6.

~~Nepravične ugovorne odredbe i nepošteno poslovanje~~

~~Član 41.~~

~~Na nepravične ugovorne odredbe i nepošteno poslovanje, kao i na postupak njihove zabrane, shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje zaštita potrošača.~~

NEPOŠTENA POSLOVNA PRAKSA I NEPRAVIČNE UGOVORNE ODREDBE

ČLAN 41.

NARODNA BANKA SRBIJE MOŽE, UTVRĐIVATI DA LI JE DAVALAC FINANSIJSKE USLUGE OBAVLJAO NEPOŠTENU POSLOVNU PRAKSU ILI UGOVARAO NEPRAVIČNE ODREDBE.

NARODNA BANKA SRBIJE MOŽE UTVRĐIVATI OKOLNOSTI IZ STAVA 1. OVOG ČLANA NA OSNOVU SOPSTVENIH SAZNAVANJA, PRIGOVORA, PRITUŽBI I OBAVEŠTENJA KORISNIKA ILI DRUGIH ZAINTERESOVANIH LICA, KAO I DRUGIH PODATAKA S KOJIMA RASPOLAŽE.

PRI UTVRĐIVANJU DA LI JE DAVALAC FINANSIJSKE USLUGE OBAVLJAO NEPOŠTENU POSLOVNU PRAKSU ILI UGOVARAO NEPRAVIČNE ODREDBE NARODNA BANKA SRBIJE SHODNO PRIMENJUJE I ODREDBE ČLANA 43. ST. 3. DO 6. I STAV 8. OVOG ZAKONA.

AKO UTVRDI DA JE DAVALAC FINANSIJSKE USLUGE OBAVLJAO NEPOŠTENU POSLOVNU PRAKSU ILI UGOVARAO NEPRAVIČNE ODREDBE, NARODNA BANKA SRBIJE REŠENJEM NALAŽE OBUSTAVU PRIMENE TAKVE POSLOVNE PRAKSE, ODNOSNO ZABRANU PRIMENE I UGOVARANJA TIH ODREDBA.

U SLUČAJU IZ STAVA 4. OVOG ČLANA, NARODNA BANKA SRBIJE MOŽE IZREČI I NOVČANU KAZNU U IZNOSU OD 200.000 DO 2.000.000 DINARA SHODNOM PRIMENOM ČLANA 45. OVOG ZAKONA.

NEPOŠTENA POSLOVNA PRAKSA I NEPRAVIČNE UGOVORNE ODREDBE IMAJU ZNAČENJE UTVRĐENO ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE ZAŠTITA POTROŠAČA.

O d e l j a k 7.

Ostvarivanje zaštite prava i interesa korisnika

1. Pravo na prigovor i obaveštenje o prigovoru

Član 42.

~~———— Korisnik bankarskih usluga i usluga lizinga ima pravo na prigovor u pisanoj formi davaocu ovih usluga ako smatra da se davalac ne pridržava odredaba zakona, opštih uslova poslovanja, dobre poslovne prakse i obaveza iz ugovora zaključenog s korisnikom.~~

~~———— Ako nije zadovoljan odgovorom davaoca usluge iz stava 1. ovog člana ili taj davalac nije odgovorio u roku od 30 dana — korisnik može u pisanoj formi obavestiti Narodnu banku Srbije o svom prigovoru.~~

~~———— Narodna banka Srbije propisuje način ulaganja prigovora iz stava 1. ovog člana, način postupanja davalaca bankarskih usluga i usluga lizinga po tom prigovoru, kao i način postupanja Narodne banke Srbije po obaveštenju iz stava 2. tog člana.~~

1. PRAVO NA PRIGOVOR DAVAOCU FINANSIJSKIH USLUGA

ČLAN 42.

KORISNIK IMA PRAVO NA PRIGOVOR, U PISMENOJ FORMI (U DALJEM TEKSTU: PRIGOVOR), DAVAOCU FINANSIJSKIH USLUGA AKO SMATRA DA SE TAJ DAVALAC NE PRIDRŽAVA ODREDBA OVOG ZAKONA, DRUGIH PROPISA KOJIMA SE UREĐUJU OVE USLUGE, OPŠTIH USLOVA POSLOVANJA ILI DOBRIH POSLOVNIH OBIČAJA KOJI SE ODOSE NA TE USLUGE ILI OBAVEZA IZ UGOVORA ZAKLJUČENOG S KORISNIKOM.

KORISNIK IMA PRAVO NA PRIGOVOR U ROKU OD TRI GODINE OD DANA KAD JE UČINJENA POVREDA NJEGOVOG PRAVA ILI PRAVNOG INTERESA.

KORISNIKOM IZ STAVA 1. OVOG ČLANA SMATRA SE I DAVALAC SREDSTVA OBEZBEĐENJA.

DAVALAC FINANSIJSKIH USLUGA JE DUŽAN DA U PISMENOJ FORMI PODNOSIOCU PRIGOVORA DOSTAVI JASAN I RAZUMLJIV ODGOVOR NA PRIGOVOR NAJKASNIJE U ROKU OD 15 DANA OD DANA PRIJEMA PRIGOVORA, A DUŽAN JE I DA U TOM ODGOVORU OVOM PODNOSIOCU

UKAŽE NA NJEGOVO PRAVO DA PODNESE PRITUŽBU NARODNOJ BANCI SRBIJE U SKLADU S ČLANOM 43. OVOG ZAKONA.

IZUZETNO OD STAVA 4. OVOG ČLANA, AKO DAVALAC FINANSIJSKIH USLUGA IZ RAZLOGA KOJI NE ZAVISE OD NJEGOVE VOLJE NE MOŽE DA DOSTAVI ODGOVOR U ROKU IZ TOG STAVA – TAJ SE ROK MOŽE PRODUŽITI ZA JOŠ NAJVIŠE 15 DANA, O ČEMU JE OVAJ DAVALAC DUŽAN DA PISMENO OBAVESTI PODNOSIOCA PRIGOVORA U ROKU OD 15 DANA OD DANA PRIJEMA PRIGOVORA

DAVALAC FINANSIJSKIH USLUGA JE DUŽAN DA U OBAVEŠTENJU IZ STAVA 5. OVOG ČLANA JASNO I RAZUMLJIVO NAVEDA RAZLOGE ZBOG KOJIH NIJE MOGAO DA DOSTAVI ODGOVOR U ROKU OD 15 DANA OD DANA PRIJEMA PRIGOVORA, KAO I KRAJNJI ROK ZA DAVANJE ODGOVORA U SKLADU S TIM STAVOM.

DAVALAC FINANSIJSKIH USLUGA NE MOŽE PODNOSIOCU PRIGOVORA NAPLATITI NAKNADU NITI BILO KOJE DRUGE TROŠKOVE ZA POSTUPANJE PO PRIGOVORU.

DAVALAC FINANSIJSKIH USLUGA JE DUŽAN DA U POSLOVNIM PROSTORIJAMA U KOJIMA NUDI USLUGE KORISNICIMA I NA INTERNET STRANICI OBEZBEDI MOGUĆNOST PODNOŠENJA PRIGOVORA, ODNOSNO MOGUĆNOST DA SE KORISNIK ILI DAVALAC SREDSTVA OBEZBEĐENJA UPOZNAJU S NAČINOM PODNOŠENJA PRIGOVORA I NAČINOM POSTUPANJA PO PRIGOVORU.

NARODNA BANKA SRBIJE BLIŽE PROPISUJE NAČIN PODNOŠENJA PRIGOVORA, KAO I NAČIN POSTUPANJA DAVAoca FINANSIJSKIH USLUGA PO PRIGOVORU.

Član 43.

~~Narodna banka Srbije, nakon dobijanja obaveštenja iz člana 42. stav 2. ovog zakona, zatražiće od davaoca usluge iz stava 1. tog člana da se izjasni o navodima korisnika iz tog obaveštenja – u roku od osam dana od dana prijema ovog zahteva.~~

~~Ako se davalac usluge iz stava 1. ovog člana ne izjasni u ostavljenom roku ili se izjasni a Narodna banka Srbije oceni da nisu u pitanju povrede iz člana 50. ovog zakona – korisnik ili davalac usluge mogu staviti predlog za posredovanje Narodne banke Srbije radi vansudskog rešavanja spornog odnosa.~~

~~Po prigovorima korisnika usluga osiguranja i usluga društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, Narodna banka Srbije postupa u skladu s posebnim zakonima kojima se uređuje poslovanje davalaca ovih usluga.~~

2. PRAVO NA PRITUŽBU NARODNOJ BANCI SRBIJE

Član 43.

AKO JE NEZADOVOLJAN ODGOVOROM NA PRIGOVOR IZ ČLANA 42. OVOG ZAKONA ILI MU TAJ ODGOVOR NIJE DOSTAVLJEN U ROKU IZ TOG ČLANA, PODNOSILAC PRIGOVORA MOŽE, PRE POKRETANJA SUDSKOG SPORA, NARODNOJ BANCI SRBIJE PODNETI PRITUŽBU, U PISMENOJ FORMI (U DALJEM TEKSTU: PRITUŽBA), AKO SMATRA DA SE DAVALAC FINANSIJSKIH USLUGA NE PRIDRŽAVA ODREĐABA OVOG ZAKONA, DRUGIH PROPISA KOJIMA SE UREĐUJU OVE USLUGE, OPŠTIH USLOVA POSLOVANJA ILI DOBRIH POSLOVNIH OBIČAJA KOJI SE ODOSE NA TE USLUGE ILI OBAVEZA IZ UGOVORA ZAKLJUČENOG S KORISNIKOM, ODNOSNO PODNOSIOCEM PRIGOVORA.

PODNOŠILAC PRIGOVORA MOŽE PODNETI PRITUŽBU U ROKU OD ŠEST MESECI OD DANA PRIJEMA ODGOVORA ILI PROTEKA ROKA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA.

NAKON PRIJEMA PRITUŽBE, NARODNA BANKA SRBIJE ĆE OD DAVAOCA FINANSIJSKIH USLUGA NA KOG SE PRITUŽBA ODNOSI ZATRAŽITI DA SE IZJASNI O NAVODIMA IZ PRITUŽBE I DOSTAVI ODGOVARAJUĆE DOKAZE – U ROKU KOJI MU ONA ODREDI U SVOM ZAHTEVU, A KOJI NE MOŽE BITI DUŽI OD OSAM DANA OD DANA PRIJEMA OVOG ZAHTEVA.

NAKON IZJAŠNJENJA DAVAOCA FINANSIJSKIH USLUGA NA PRITUŽBU, ODNOSNO PROTEKA ROKA IZ STAVA 3. OVOG ČLANA – NARODNA BANKA SRBIJE MOŽE OD TOG DAVAOCA ZAHTEVATI DODATNA IZJAŠNJENJA, ODNOSNO DOSTAVLJANJE ODGOVARAJUĆIH DOKAZA U ROKU KOJI ODREDI U SVOM ZAHTEVU.

AKO SE DAVALAC FINANSIJSKE USLUGE NE IZJASNI U PROPISANOM ROKU ILI NE DOSTAVI DOKAZE U SKLADU SA ST. 3. I 4. OVOG ČLANA – NARODNA BANKA SRBIJE MOŽE, BEZ OBZIRA NA DALJE POSTUPANJE PO PRITUŽBI, REŠENJEM NOVČANO KAZNITI OVOG DAVAOCA U IZNOSU OD 100.000 DINARA, A NA TU NOVČANU KAZNU SHODNO SE PRIMENJUJU ODREDBE ČLANA 45. ST. 5, 7. I 8. OVOG ZAKONA.

NARODNA BANKA SRBIJE OBAVEŠTAVA PODNOSIOCA PRITUŽBE O NALAZU PO PRITUŽBI U ROKU OD TRI MESECA OD DANA PRIJEMA PRITUŽBE, A U SLOŽENIJIM PREDMETIMA TAJ SE ROK MOŽE PRODUŽITI ZA JOŠ NAJVIŠE TRI MESECA, O ČEMU JE NARODNA BANKA SRBIJE DUŽNA DA PODNOSIOCA PRITUŽBE PISMENO OBAVESTI PRE ISTEKA PRVOBITNOG ROKA.

U OBAVEŠTENJU IZ STAVA 6. OVOG ČLANA NARODNA BANKA SRBIJE UKAZUJE PODNOSIOCU PRITUŽBE NA MOGUĆNOST VANSUDSKOG REŠAVANJA SPORNOG ODNOSA S DAVAOCEM FINANSIJSKIH USLUGA U POSTUPKU POSREDOVANJA KOJI SE SPROVODI U SKLADU S ČLANOM 44. OVOG ZAKONA.

NARODNA BANKA SRBIJE BLIŽE PROPISUJE NAČIN PODNOŠENJA PRITUŽBE, KAO I NAČIN POSTUPANJA PO PRITUŽBI.

2. Vansudsko rešavanje spornog odnosa

Član 44.

~~Sporni odnos nastao iz ugovora zaključenog između korisnika i davaoca iz člana 42. stav 1. ovog zakona može se rešiti u vansudskom postupku – postupku posredovanja.~~

~~Postupak posredovanja ne sprovodi se ako je sporni odnos nastao zbog povreda iz člana 50. ovog zakona.~~

~~Postupak posredovanja se pokreće prihvatanjem predloga za pokretanje tog postupka.~~

~~Postupak posredovanja je poverljiv i hitan.~~

~~Postupak posredovanja sprovode zaposleni u Narodnoj banci Srbije – posrednici, koji su za posrednike imenovani odlukom ovlašćenog organa u Republici Srbiji, odnosno koji imaju licencu posrednika i nalaze se na spisku posrednika.~~

~~Strane u spornom odnosu mogu odlučiti da se postupak posredovanja sprovede pred drugim organom nadležnim za posredovanje.~~

~~Postupak posredovanja pred Narodnom bankom Srbije besplatan je za strane u tom postupku.~~

~~Postupak posredovanja može biti okončan sporazumom strana, obustavom ili odustankom.~~

~~Sporazum postignut u postupku posredovanja nema snagu izvršnog naslova.~~

~~Na postupak posredovanja shodno se primenjuju odredbe zakona i drugih propisa kojima se uređuje posredovanje.~~

ČLAN 44.

AKO JE PODNOSILAC PRIGOVORA NEZADOVOLJAN ODGOVOROM NA PRIGOVOR ILI MU TAJ ODGOVOR NIJE DOSTAVLJEN U PROPISANOM ROKU, SPORNI ODNOS IZMEĐU PODNOSIOCA PRIGOVORA I DAVAOCA FINANSIJSKIH USLUGA MOŽE SE REŠITI U VANSUDSKOM POSTUPKU – POSTUPKU POSREDOVANJA.

NAKON ŠTO SE POKRENE POSTUPAK POSREDOVANJA, KORISNIK VIŠE NE MOŽE PODNETI PRITUŽBU, OSIM AKO JE OVO POSREDOVANJE OKONČANO OBUSTAVOM ILI ODUSTANKOM, A AKO JE PRITUŽBA VEĆ PODNETA – NARODNA BANKA SRBIJE ĆE ZASTATI S POSTUPANJEM PO PRITUŽBI, ODNOSNO OBUSTAVITI OVO POSTUPANJE AKO JE POSREDOVANJE OKONČANO SPORAZUMOM.

ROK ZA PODNOŠENJE PRITUŽBE IZ ČLANA 43. STAV 2. OVOG ZAKONA NE TEČE DOK TRAJE POSTUPAK POSREDOVANJA.

POSTUPAK POSREDOVANJA POKREĆE SE NA PREDLOG JEDNE STRANE U SPORU KOJI JE PRIHVATILA DRUGA STRANA. OVAJ PREDLOG OBAVEZNO SADRŽI I ROK ZA NJEGOVO PRIHVATANJE, KOJI NE MOŽE BITI KRAĆI OD PET DANA OD DANA DOSTAVLJANJA TOG PREDLOGA.

POSTUPAK POSREDOVANJA JE POVERLJIV I HITAN.

STRANE U SPORU MOGU ODLUČITI DA SE POSTUPAK POSREDOVANJA SPROVEDE PRED NARODNOM BANKOM SRBIJE ILI DRUGIM ORGANOM ILI LICEM OVLAŠĆENIM ZA POSREDOVANJE.

POSTUPAK POSREDOVANJA PRED NARODNOM BANKOM SRBIJE BESPLATAN JE ZA STRANE U TOM POSTUPKU.

POSTUPAK POSREDOVANJA PRED NARODNOM BANKOM SRBIJE SPROVODE ZAPOSLENI U NARODNOJ BANCI SRBIJE – POSREDNICI, KOJI SU ZA POSREDNIKE IMENOVANI ODLUKOM OVLAŠĆENOG ORGANA U REPUBLICI SRBIJI, ODNOSNO KOJI IMAJU LICENCU POSREDNIKA I NALAZE SE NA SPISKU POSREDNIKA.

POSTUPAK POSREDOVANJA MOŽE BITI OKONČAN SPORAZUMOM STRANA, OBUSTAVOM ILI ODUSTANKOM.

SPORAZUM STRANA POSTIGNUT U POSTUPKU POSREDOVANJA PRED NARODNOM BANKOM SRBIJE SAČINJAVA SE U PISMENOJ FORMI. OVAJ SPORAZUM IMA SNAGU IZVRŠNE ISPRAVE AKO SADRŽI IZJAVU DUŽNIKA DA PRISTAJE DA SE POSLE DOSPELOSTI ODREĐENE OBAVEZE ILI ISPUNJENJA ODREĐENOG USLOVA SPROVEDE PRINUDNO IZVRŠENJE (KLAUZULA IZVRŠNOSTI), POTPISE STRANA I POTVRDU O IZVRŠNOSTI KOJU STAVLJA NARODNA BANKA SRBIJE, A NE MORAJU GA OVERITI SUD ILI JAVNI BELEŽNIK.

NA POSTUPAK POSREDOVANJA SHODNO SE PRIMENJUJU ODREDBE PROPISA KOJIMA SE UREĐUJE POSREDOVANJE, AKO OVIM ZAKONOM NIJE DRUKČIJE UTVRĐENO.

~~3. Postupanje Narodne banke Srbije~~

~~Član 45.~~

~~Ako Narodna banka Srbije, na osnovu činjenica iz obaveštenja iz člana 42. stav 2. ovog zakona, a nakon izjašnjenja davaoca usluge o tim činjenicama, oceni da su u pitanju povrede iz člana 50. ovog zakona — doneće rešenje kojim će tom davaocu naložiti da otkloni nezakonitosti i o tome dostavi dokaz u roku određenom ovim rešenjem. Istim rešenjem Narodna banka Srbije izriče i novčanu kaznu iz člana 50. ovog zakona, a to rešenje je, nakon dostavljanja davaocu usluge, konačno i predstavlja izvršnu ispravu.~~

~~Ako davalac usluge ni nakon izricanja novčane kazne iz stava 1. ovog člana ne dostavi dokaz da je otklonio nezakonitosti iz tog stava u roku određenom rešenjem o izricanju te kazne — Narodna banka Srbije će mu izreći novčanu kaznu u dvostrukom iznosu, a to rešenje je, nakon dostavljanja davaocu usluge, konačno i predstavlja izvršnu ispravu.~~

~~Narodna banka Srbije će o merama koje je preduzela obavestiti korisnika.~~

~~Novčana kazna iz ovog člana uplaćuje se na račun Narodne banke Srbije.~~

~~Narodna banka Srbije javno će saopštiti informacije o davaocima kod kojih je utvrđeno da nisu postupali u skladu sa ovim zakonom — na svojoj Internet stranici ili na drugi način.~~

4. MERE ZA OTKLANJANJE NEPRAVILNOSTI

ČLAN 45.

AKO SE NALAZOM IZ ČLANA 43. STAV 6. OVOG ZAKONA UTVRDI DA SE DAVALAC FINANSIJSKIH USLUGA NIJE PRIDRŽAVAO ODREDBAMA OVOG ZAKONA, DRUGIH PROPISA KOJIMA SE UREĐUJU FINANSIJSKE USLUGE, OPŠTIH USLOVA POSLOVANJA ILI DOBRIH POSLOVNIH OBIČAJA KOJI SE ODNOSU NA TE USLUGE ILI OBAVEZA IZ UGOVORA ZAKLJUČENOG S KORISNIKOM – NARODNA BANKA SRBIJE DONOSI REŠENJE KOJIM DAVAOCU FINANSIJSKIH USLUGA NALAŽE DA OTKLONI UTVRĐENE NEPRAVILNOSTI I DA JOJ O TOME DOSTAVI DOKAZ U ROKU UTVRĐENIM OVIM REŠENJEM.

AKO SE NALAZOM IZ STAVA 1. OVOG ČLANA UTVRDI DA JE DAVALAC FINANSIJSKIH USLUGA UČINIO POVREDU IZ ČL. 50, 50A ILI 50B OVOG ZAKONA, ODNOSNO POVREDE ZA KOJE SU ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU PLATNE USLUGE UTVRĐENE NOVČANE KAZNE KOJE SE IZRIČU U POSTUPKU OSTVARIVANJA ZAŠTITE PRAVA I INTERESA KORISNIKA PLATNIH USLUGA I IMLACA ELEKTRONSKOG NOVCA – NARODNA BANKA SRBIJE REŠENJEM IZ STAVA 1. OVOG ČLANA OVOM DAVAOCU ISTOVREMENO IZRIČE NOVČANU KAZNU IZ TIH ČLANOVA, ODNOSNO NOVČANU KAZNU UTVRĐENU ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU PLATNE USLUGE, NA OSNOVU DISKRECIJNE OCENE TEŽINE UTVRĐENIH NEPRAVILNOSTI, PONAŠANJA DAVAOCA FINANSIJSKIH USLUGA I ODGOVORNIH LICA TOG DAVAOCA I DRUGIH BITNIH OKOLNOSTI POD KOJIMA JE UČINJENA UTVRĐENA NEPRAVILNOST.

AKO DAVALAC FINANSIJSKE USLUGE U SLUČAJU IZ STAVA 2. OVOG ČLANA NARODNOJ BANCI SRBIJE NE DOSTAVI DOKAZ DA JE OTKLONIO NEPRAVILNOSTI U ROKU UTVRĐENIM REŠENJEM IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, NARODNA BANKA SRBIJE DONOSI REŠENJE KOJIM OVOM DAVAOCU IZRIČE NOVU NOVČANU KAZNU, I TO U NAJVIŠEM IZNOSU TE KAZNE UTVRĐENE U ČL. 50, 50A I 50B OVOG ZAKONA, ODNOSNO U ZAKONU KOJIM SE UREĐUJU PLATNE USLUGE.

AKO SE REŠENJEM IZ STAVA 1. OVOG ČLANA UTVRDI DA JE DAVALAC FINANSIJSKIH USLUGA UČINIO POVREDU ODREĐABA OVOG ZAKONA, ZAKONA KOJIM SE UREĐUJU PLATNE USLUGE, DRUGIH PROPISA ILI OPŠTIH USLOVA POSLOVANJA KOJIMA SE UREĐUJU FINANSIJSKE ILI PLATNE USLUGE ILI DOBRIH POSLOVNIH OBIČAJA KOJI SE ODOSE NA TE USLUGE, ZA KOJU SE NE IZRIČE NOVČANA KAZNA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, A DAVALAC FINANSIJSKE USLUGE NARODNOJ BANCI SRBIJE NE DOSTAVI DOKAZ DA JE OTKLONIO NEPRAVILNOSTI U ROKU UTVRĐENOM TIM REŠENJEM – NARODNA BANKA SRBIJE DONOSI REŠENJE KOJIM OVOM DAVAOCU IZRIČE NOVČANU KAZNU U IZNOSU OD 100.000 DINARA.

NOVČANA KAZNA IZ OVOG ČLANA UPLAĆUJE SE NA RAČUN NARODNE BANKE SRBIJE.

NARODNA BANKA SRBIJE ĆE JAVNO, NA SVOJOJ INTERNET STRANICI I/ILI NA DRUGI ODGOVARAJUĆI NAČIN, SAOPŠTITI INFORMACIJE O DAVAOCIMA KOD KOJIH JE UTVRĐENO DA NISU POSTUPALI U SKLADU SA OVIM ZAKONOM ILI ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU PLATNE USLUGE.

PROTIV REŠENJA IZ OVOG ČLANA MOŽE SE VODITI UPRAVNI SPOR, ALI TUŽBA PROTIV OVOG REŠENJA NE MOŽE SPREČITI NI ODLOŽITI NJEGOVO IZVRŠENJE.

U UPRAVNOM SPORU PROTIV REŠENJA IZ OVOG ČLANA SUD NE MOŽE REŠITI UPRAVNU STVAR ZA ČIJE JE REŠAVANJE OVIM ZAKONOM UTVRĐENA NADLEŽNOST NARODNE BANKE SRBIJE.

ODREDBE OVOG ČLANA NE DOVODE U PITANJE OVLAŠĆENJE NARODNE BANKE SRBIJE DA, U SKLADU SA ODREDBAMA POSEBNIH ZAKONA KOJIMA SE UREĐUJE POSLOVANJE DAVALACA FINANSIJSKIH USLUGA, OBAVI KONTROLU, ODNOSNO NADZOR NAD USKLAĐENOŠĆU POSLOVANJA DAVALACA TIH USLUGA SA OVIM ZAKONOM I DRUGIM PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJU FINANSIJSKE USLUGE, KAO I DA, U SLUČAJU UTVRĐENIH NEPRAVILNOSTI, PREDUZIMA MERE I IZRIČE NOVČANE KAZNE U SKLADU S TIM POSEBNIM ZAKONIMA.

KONTROLU, ODNOSNO NADZOR IZ STAVA 9. OVOG ČLANA, UKLJUČUJUĆI I PREDUZIMANJE MERA I IZRICANJE NOVČANIH KAZNI IZ TOG STAVA, NARODNA BANKA SRBIJE MOŽE OBAVITI I NA OSNOVU SAZNANJA O NEPRAVILNOSTIMA KOJE JE UČINIO DAVALAC FINANSIJSKIH USLUGA A DO KOG JE DOŠLA TOKOM POSTUPANJA PO PRITUŽBI ILI SPROVOĐENJA POSTUPKA POSREDOVANJA U SKLADU SA OVIM ZAKONOM.

4. Pravo na sudsku zaštitu

Član 46.

Pokretanje i vođenje postupka posredovanja između korisnika i davaoca usluge ne isključuje niti utiče na ostvarivanje prava na sudsku zaštitu, u skladu sa zakonom.

**5. SPECIFIČNOSTI ZAŠTITE KORISNIKA U VEZI S FINANSIJSKIM
USLUGAMA KAD JE DAVALAC OVIH USLUGA IZ DRŽAVE
ČLANICE ILI TREĆE DRŽAVE**

ČLAN 46A

NA ZAŠTITU KORISNIKA U VEZI S FINANSIJSKIM USLUGAMA KOJE DAVALAC FINANSIJSKIH USLUGA IZ DRUGE DRŽAVE ČLANICE EVROPSKE UNIJE (U DALJEM TEKSTU: DRŽAVA ČLANICA) ILI TREĆE DRŽAVE PRUŽA U REPUBLICI SRBIJI PREKO OGRANKA ILI ZASTUPNIKA PRIMENJUJU SE ODREDBE ČL. 42. DO 46. OVOG ZAKONA.

PRIGOVOR IZ ČLANA 42. OVOG ZAKONA PODNOSI SE NEPOSREDNO OGRANKU, ODNOSNO ZASTUPNIKU DAVAOCA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA.

AKO KORISNIK PRITUŽBU PODNESE PROTIV DAVAOCA FINANSIJSKIH USLUGA KOJI OVE USLUGE PRUŽA NEPOSREDNO U SKLADU S PROPISIMA EVROPSKE UNIJE – NARODNA BANKA SRBIJE O PRITUŽBI OBAVEŠTAVA NADLEŽNI ORGAN MATIČNE DRŽAVE ČLANICE TOG DAVAOCA.

NARODNA BANKA SRBIJE, ODNOSNO DRUGI POSREDNICI DUŽNI SU DA U SLUČAJU PREKOGRANIČNIH SPOROVA AKTIVNO SARAJUJU I DA, U SKLADU SA ZAKONOM, RAZMENJUJU INFORMACIJE I PODATKE S TELIMA DRUGE DRŽAVE ČLANICE OVLAŠĆENIM ZA VANSUDSKO REŠAVANJE SPORA IZMEĐU DAVAOCA FINANSIJSKIH USLUGA I KORISNIKA.

ODREDBE ČLANA 50B OVOG ZAKONA ODOSE SE I NA PRUŽAOCA PLATNIH USLUGA I IZDAVAOCA ELEKTRONSKOG NOVCA IZ DRŽAVE ČLANICE ILI TREĆE DRŽAVE KOJI, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU PLATNE USLUGE, U REPUBLICI SRBIJI PRUŽAJU PLATNE USLUGE, ODNOSNO USLUGE IZDAVANJA ELEKTRONSKOG NOVCA PREKO OGRANKA ILI ZASTUPNIKA.

G l a v a V

NOVČANE KAZNE

Član 50.

~~Novčanom kaznom od 500.000 do 800.000 dinara kazniće se banka, odnosno davalac lizinga:~~

~~1) ako ugovori sadrže upućujuću normu na poslovnu politiku kad su u pitanju oni elementi koji su ovim zakonom predviđeni kao obavezni elementi ugovora (član 8. stav 5. ovog zakona);~~

~~2) ako postupa suprotno odredbi člana 8. stav 6. ovog zakona;~~

~~3) ako ugovor o kreditu ne sadrži obavezne elemente iz člana 19. stav 1. ovog zakona;~~

~~4) ako ugovor o dozvoljenom prekoračenju računa ne sadrži obavezne elemente iz člana 20. stav 1. ovog zakona;~~

~~5) ako ugovor o lizingu ne sadrži obavezne elemente iz člana 21. stav 1. ovog zakona;~~

~~6) ako ugovor o izdavanju i korišćenju platne kartice ne sadrži obavezne elemente iz člana 22. stav 1. ovog zakona;~~

~~7) ako ugovor o depozitu ne sadrži obavezne elemente iz člana 23. stav 1. ovog zakona;~~

- ~~8) ako ugovor o otvaranju i vođenju računa ne sadrži obavezne elemente iz člana 24. stav 1. ovog zakona;~~
- ~~9) ako ugovori promenljivu nominalnu kamatnu stopu suprotno članu 26. st. od 1. do 3. ovog zakona ili se ne pridržava ugovorenih uslova;~~
- ~~10) ako ne pribavi pismenu saglasnost za izmenu obaveznih elemenata ugovora, odnosno jednostrano izmeni uslove iz ugovora ili jednostrano raskine, odnosno otkaže ugovor (član 28. ovog zakona);~~
- ~~11) ako korisnika ne obavesti o izmeni ugovorene promenljive nominalne kamatne stope i promenljivih elemenata koji utiču na visinu drugih novčanih obaveza pre početka njihove primene, odnosno periodično u skladu sa ugovorom i ne navede datum od kada se ti elementi primenjuju (član 29. st. 1. i 4. ovog zakona);~~
- ~~12) ako uz obaveštenje o izmeni promenljive nominalne kamatne stope besplatno ne dostavi izmenjeni plan otplate kredita/lizinga naknade (član 29. st. 2. i 3. ovog zakona);~~
- ~~13) ako ne primeni zvanični srednji kurs pri odobravanju kredita/lizinga indeksiranog u stranoj valuti, odnosno pri njihovoj otplati (član 34. ovog zakona);~~
- ~~14) ako ne primeni isti metod obračuna kamate na položeni namenski depozit koji je primenjen i na obračun kamate na iznos odobrenog kredita (član 35. ovog zakona);~~
- ~~15) ako naplati naknadu za prevremenu otplatu suprotno članu 36. ovog zakona;~~
- ~~16) ako korisniku ne omogući da podigne sredstva sa svog računa u gotovini, odnosno efektivnom stranom novcu bez naplate posebne naknade (član 37. stav 1. ovog zakona);~~
- ~~17) ako korisniku ne omogući da bez naplate posebne naknade podigne sredstva sa svog računa odmah posle evidentiranog priliva sredstava (član 37. stav 2. ovog zakona);~~
- ~~18) ako korisniku ne omogući da iznos veći od 600.000 dinara podigne bez naknade najkasnije u roku od dva dana (član 37. stav 3. ovog zakona);~~
- ~~19) ako korisniku ne omogući da devizna sredstva čiji je iznos u dinarskoj protivvrednosti po zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije veći od 600.000 dinara podigne bez naknade najkasnije u roku od dva dana (član 37. stav 4. ovog zakona);~~
- ~~20) ako korisniku naplati naknadu za gašenje računa (član 37. stav 5. ovog zakona);~~
- ~~21) ako korisniku naplati naknadu za gašenje platne kartice (član 38. stav 8. ovog zakona);~~
- ~~22) ako ustupi potraživanje suprotno članu 39. ovog zakona;~~
- ~~23) ako ne postupi na način iz člana 54. ovog zakona.~~

Član 50.

NOVČANOM KAZNOM OD 80.000 DO 1.000.000 DINARA KAZNIĆE SE BANKA:

- 1) AKO FINANSIJSKE USLUGE NE OGLAŠAVA NA JASAN I RAZUMLJIV NAČIN ILI IH OGLAŠAVA SUPROTNO PROPISU NARODNE BANKE SRBIJE IZ ČLANA 6. STAV 2. OVOG ZAKONA, ODNOSNO AKO OGLAŠAVANJE SADRŽI NETAČNE INFORMACIJE ILI INFORMACIJE KOJE MOGU STVORITI POGREŠNU PREDSTAVU O USLOVIMA POD KOJIMA KORISNIK KORISTI OVE USLUGE (ČLAN 6. OVOG ZAKONA);

- 2) AKO UGOVOR NIJE SAČINJEN U PISMENOJ FORMI ILI NA DRUGOM TRAJNOM NOSAČU PODATAKA (ČLAN 7. STAV 1. OVOG ZAKONA);
- 3) AKO KORISNIK NE DOBIJE PRIMERAK UGOVORA (ČLAN 7. STAV 2. OVOG ZAKONA);
- 4) AKO UGOVOR SADRŽI ODREDBE KOJIMA SE KORISNIK ODRIČE PRAVA KOJA SU MU GARANTOVANA OVIM ZAKONOM (ČLAN 7. STAV 3. OVOG ZAKONA);
- 5) AKO U DOSIJEU KORISNIKA NE ČUVA UGOVOR ILI UGOVORNU DOKUMENTACIJU (ČLAN 7. STAV 4. OVOG ZAKONA);
- 6) AKO U POSLOVNIM PROSTORIJAMA U KOJIMA NUDI USLUGE KORISNICIMA ILI NA INTERNET STRANICI NE DRŽI ISTAKNUTO OBAVEŠTENJE O VREDNOSTI UGOVORENIH PROMENLJIVIH ELEMENATA NA DNEVNOM NIVOU (ČLAN 8. STAV 5. OVOG ZAKONA);
- 7) AKO UGOVOR SADRŽI UPUĆUJUĆU NORMU NA POSLOVNU POLITIKU ILI DRUGE AKTE BANKE KAD SU U PITANJU ONI ELEMENTI KOJI SU OVIM ZAKONOM PREDVIĐENI KAO OBAVEZNI ELEMENTI UGOVORA (ČLAN 8. STAV 6. OVOG ZAKONA);
- 8) AKO NOVČANU UGOVORNU OBAVEZU NE UTVRDI NA NAČIN ODREĐEN ODREDBAMA ČLANA 8. OVOG ZAKONA (ČLAN 8. STAV 7. OVOG ZAKONA);
- 9) AKO NE OBEZBEDI USKLAĐENOST OPŠTIH USLOVA POSLOVANJA S PROPISIMA (ČLAN 9. STAV 2. OVOG ZAKONA);
- 10) AKO NA VIDNOM MESTU U POSLOVNIM PROSTORIJAMA U KOJIMA NUDI USLUGE KORISNICIMA I NA INTERNET STRANICI NE OBEZBEDI DA SE KORISNIK UPOZNA SA OPŠTIM USLOVIMA POSLOVANJA NA SRPSKOM JEZIKU NAJKASNIJE 15 DANA PRE DANA POČETKA NJIHOVE PRIMENE (ČLAN 10. STAV 1. OVOG ZAKONA);
- 11) AKO KORISNIKU NE PRUŽI ODGOVARAJUĆA OBJAŠNJENJA I INSTRUKCIJE KOJI SE ODOSE NA PRIMENU OPŠTIH USLOVA POSLOVANJA U VEZI SA ODREĐENOM FINANSIJSKOM USLUGOM, ILI MU NE DOSTAVI TE USLOVE, U PISMENOJ FORMI ILI NA DRUGOM TRAJNOM NOSAČU PODATAKA, IAKO JE KORISNIK TO ZAHTEVAO (ČLAN 10. STAV 2. OVOG ZAKONA);
- 12) AKO EFEKTIVNU KAMATNU STOPU NE OBRAČUNAVA NA PROPISANI NAČIN (ČLAN 11. OVOG ZAKONA);
- 13) AKO OD KORISNIKA ZAHTEVA ILI NAPLATI NAKNADU SUPROTNO ČLANU 12. STAV 7. OVOG ZAKONA U SLUČAJU ODUSTANKA KORISNIKA OD UGOVORA (ČLAN 12. STAV 7. OVOG ZAKONA);
- 14) AKO KORISNIKU NE DAJE U PISMENOJ FORMI ILI NA DRUGOM TRAJNOM NOSAČU PODATAKA, BEZ NAKNADE, INFORMACIJE, PODATKE I INSTRUKCIJE KOJI SU U VEZI S NJEGOVIM UGOVORNIM ODNOSOM ILI IH NE DAJE NA NAČIN I U ROKOVIMA UTVRĐENIM UGOVOROM (ČLAN 13. OVOG ZAKONA);
- 15) AKO PRI OGLAŠAVANJU DEPOZITNIH I KREDITNIH USLUGA NE NAVEDA JASNO I PRECIZNO NA REPREZENTATIVNOM PRIMERU PODATKE IZ ČLANA 15. OVOG ZAKONA (ČLAN 15. STAV 1. OVOG ZAKONA);
- 16) AKO PRI OGLAŠAVANJU DEPOZITNIH I KREDITNIH POSLOVA IZNOS EFEKTIVNE KAMATNE STOPE NIJE NAZNAČEN, ODNOSNO NAPISAN TAKO DA JE UOČLJIVIJI OD OSTALIH ELEMENATA (ČLAN 15. STAV 3. OVOG ZAKONA);
- 17) AKO POSTOJANJE OBAVEZE ZA ZAKLJUČENJE UGOVORA O SPOREDNIM USLUGAMA NE ISKAŽE JASNO, SAŽETO I NA VIDLJIV NAČIN, ZAJEDNO SA

ISKAZIVANJEM EFEKTIVNE KAMATNE STOPE (ČLAN 16. STAV 1. OVOG ZAKONA);

18) AKO PRI OGLAŠAVANJU KREDITA, DOZVOLJENOG PREKORAČENJA RAČUNA ILI KREDITNE KARTICE ČIJA JE NOMINALNA KAMATNA STOPA 0% NE NAZNAČI I SVE USLOVE POD KOJIMA SE ODOBRAVAJU TAJ KREDIT/DOZVOLJENO PREKORAČENJE RAČUNA/KREDITNA KARTICA (ČLAN 16. STAV 2. OVOG ZAKONA);

19) AKO PRI OGLAŠAVANJU KORISTI IZRAZE KOJIMA SE KREDIT, DOZVOLJENO PREKORAČENJE RAČUNA ILI KREDITNA KARTICA OZNAČAVAJU BESPLATNIM ILI SLIČNE IZRAZE A ODOBRENJE TOG KREDITA/DOZVOLJENOG PREKORAČENJA RAČUNA/KREDITNE KARTICE JE USLOVLJENO ZAKLJUČENJEM DRUGOG UGOVORA ILI BILO ČIM ŠTO PREDSTAVLJA TROŠAK ZA KORISNIKA ILI STVARA DRUGU OBAVEZU (ČLAN 16. STAV 3. OVOG ZAKONA);

20) AKO U PREDUGOVORNOJ FAZI POSTUPI SUPROTNO ODREDBAMA ČLANA 17. OVOG ZAKONA, A POSEBNO AKO PONUDA NE SADRŽI PROPISANE ELEMENTE (ČLAN 17. OVOG ZAKONA);

21) AKO KORISNIKA ODMAH, BEZ NAKNADE, PISMENO NE OBAVESTI O REZULTATIMA UVIDA U BAZU PODATAKA I O PODACIMA IZ TE BAZE U SLUČAJU ODBIJANJA ZAHTEVA ZA KREDIT, DOZVOLJENO PREKORAČENJE RAČUNA ILI KREDITNU KARTICU (ČLAN 18. STAV 3. OVOG ZAKONA);

22) AKO UGOVOR O KREDITU NE SADRŽI OBAVEZNE ELEMENTE IZ ČLANA 19. OVOG ZAKONA ILI AKO KORISNIKU ILI DAVAOCU SREDSTVA OBEZBEĐENJA NE URUČI JEDAN PRIMERAK PLANA OTPLATE KREDITA I PREGLEDA OBAVEZNIH ELEMENATA KREDITA KOJI SADRŽI OSNOVNE PODATKE O KREDITU (ČLAN 19. OVOG ZAKONA);

23) AKO UGOVOR O DOZVOLJENOM PREKORAČENJU RAČUNA NE SADRŽI OBAVEZNE ELEMENTE IZ ČLANA 20. OVOG ZAKONA ILI AKO KORISNIKU ILI DAVAOCU SREDSTVA OBEZBEĐENJA NE URUČI JEDAN PRIMERAK, ODNOSNO KOPIJU TOG UGOVORA S PREGLEDOM OBAVEZNIH ELEMENATA DOZVOLJENOG PREKORAČENJA RAČUNA KOJI SADRŽI OSNOVNE PODATKE O PREKORAČENJU RAČUNA (ČLAN 20. OVOG ZAKONA);

24) AKO UGOVOR IZ ČLANA 22. OVOG ZAKONA NE SADRŽI OBAVEZNE ELEMENTE IZ TOG ČLANA ILI NE POSTUPI U SKLADU S TIM ČLANOM (ČLAN 22. OVOG ZAKONA);

25) AKO UGOVOR O DEPOZITU NE SADRŽI OBAVEZNE ELEMENTE IZ ČLANA 23. OVOG ZAKONA ILI PRI ZAKLJUČIVANJU OVOG UGOVORA NE URUČI KORISNIKU JEDAN PRIMERAK PLANA ISPLATE DEPOZITA I PREGLEDA OBAVEZNIH ELEMENATA DEPOZITA KOJI SADRŽI OSNOVNE PODATKE O DEPOZITU (ČLAN 23. ST. 1. I 3. OVOG ZAKONA);

26) AKO OD KORISNIKA ZAHTEVA ILI MU NAPLATI NAKNADU KAD JE KORISNIK RASKINUO UGOVOR U SKLADU S ČLANOM 23. STAV 4. OVOG ZAKONA ILI MU OBRAČUNA NIŽU KAMATU SUPROTNO TOM STAVU (ČLAN 23. STAV 4. OVOG ZAKONA);

27) AKO UGOVORI PROMENLJIVU NOMINALNU KAMATNU STOPU SUPROTNO ČLANU 26. OVOG ZAKONA ILI SE NE PRIDRŽAVA UGOVORENIH USLOVA U VEZI SA OVOM STOPOM (ČLAN 26. OVOG ZAKONA);

28) AKO UGOVOR O DRUGIM BANKARSKIM USLUGAMA NE SADRŽI PODATKE O VRSTI I VISINI SVIH NAKNADA I DRUGIH TROŠKOVA KOJI PADAJU NA TERET KORISNIKA (ČLAN 27. OVOG ZAKONA);

29) AKO NE PRIBAVI PISMENU SAGLASNOST ZA IZMENU OBAVEZNIH ELEMENATA UGOVORA PRE PRIMENE TE IZMENE, ODNOSNO JEDNOSTRANO IZMENI USLOVE IZ UGOVORA ILI JEDNOSTRANO RASKINE, ODNOSNO OTKAŽE UGOVOR ILI NE OBAVESTI KORISNIKA O IZMENAMA IZ ČLANA 28. STAV 2. OVOG ZAKONA NA NAČIN UTVRĐEN U STAVU 3. TOG ČLANA (ČLAN 28. OVOG ZAKONA);

30) AKO KORISNIKA U PISMENOJ FORMI ILI NA DRUGOM TRAJNOM NOSAČU PODATAKA NE OBAVESTI O IZMENI UGOVORENE PROMENLJIVE NOMINALNE KAMATNE STOPE I PROMENLJIVIH ELEMENATA KOJI UTIČU NA VISINU DRUGIH NOVČANIH OBAVEZA, I TO PRE POČETKA NJIHOVE PRIMENE, ODNOSNO PERIODIČNO U SKLADU SA UGOVOROM ILI NE NAVEDA DATUM OD KADA SE TA STOPA I/ILI TI ELEMENTI PRIMENJUJU (ČLAN 29. ST. 1. I 4. OVOG ZAKONA);

31) AKO UZ OBAVEŠTENJE O IZMENI PROMENLJIVE NOMINALNE KAMATNE STOPE BESPLATNO, U PISMENOJ FORMI ILI NA DRUGOM TRAJNOM NOSAČU PODATAKA, NE DOSTAVI IZMENJENI PLAN OTPLATE KREDITA ILI KORISNIKU NE UČINI DOSTUPNIM OVAJ PLAN BEZ NAKNADE ZA SVE VREME TRAJANJA UGOVORNOG ODNOSA (ČLAN 29. ST. 2. I 3. OVOG ZAKONA);

32) AKO KORISNIKA NA UGOVORENI NAČIN BLAGOVREMENO NE OBAVESTI O PROMENI PODATAKA KOJI NISU OBAVEZNI ELEMENTI UGOVORA U SMISLU OVOG ZAKONA (ČLAN 30. OVOG ZAKONA);

33) AKO KORISNIKU NE DOSTAVI OBAVEŠTENJE O STANJU NJEGOVOG DUGA I PREKORAČENJU RAČUNA U ROKU I NA NAČIN UTVRĐENIM U ČLANU 31. OVOG ZAKONA (ČLAN 31. OVOG ZAKONA);

34) AKO NA DOSPELU A NEIZMIRENU OBAVEZU NE PRIMENJUJE PRAVILA O KAMATI KOJA SE PRIMENJUJE U SLUČAJU DUŽNIČKE DOCNJE PROPISANA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU OBLIGACIONI ODNOSI (ČLAN 32. STAV 1. OVOG ZAKONA);

35) AKO KOD REVOLVING KREDITA NE POSTUPI U SKLADU S ČLANOM 33. OVOG ZAKONA (ČLAN 33. OVOG ZAKONA);

36) AKO NE PRIMENI ZVANIČNI SREDNJI KURS PRI ODOBRAVANJU KREDITA INDEKSIRANOG U STRANOJ VALUTI ILI PRI NJEGOVOJ OTPLATI, ODNOSNO KOD UGOVORA O DEPOZITU (ČLAN 34. OVOG ZAKONA);

37) AKO ISTI METOD OBRAČUNA KAMATE NE PRIMENI I NA POLOŽENI NAMENSKI DEPOZIT I NA OBRAČUN KAMATE NA IZNOS ODOBRENOG KREDITA (ČLAN 35. OVOG ZAKONA);

38) AKO NAPLATI NAKNADU ZA PREVREMENU OTPLATU SUPROTNO ČLANU 36. OVOG ZAKONA (ČLAN 36. OVOG ZAKONA);

39) AKO KORISNIKU, ODNOSNO DAVAOCU SREDSTVA OBEZBEĐENJA NE OMOGUĆI PREUZIMANJE NEISKORIŠĆENIH SREDSTAVA OBEZBEĐENJA NAKON POTPUNOG IZMIRENJA OBAVEZA KORISNIKA PREMA BANCIMA PO ODREĐENOM UGOVORU ILI IH PISMENO NE OBAVESTI DA JE KORISNIK SVE SVOJE OBAVEZE PREMA BANCIMA IZMIRIO U ROKU OD 30 DANA OD DANA IZMIRENJA TIH OBAVEZA, ODNOSNO AKO OVO OBAVEŠTENJE NE SADRŽI PROPISANE PODATKE (ČLAN 37A OVOG ZAKONA);

40) AKO KOD USTUPANJA POTRAŽIVANJA POSTUPI SUPROTNO ČLANU 39. OVOG ZAKONA (ČLAN 39. OVOG ZAKONA);

41) AKO OBAVLJA NEPOŠTENU POSLOVNU PRAKSU ILI UGOVARA NEPRAVIČNE ODREDBE (ČLAN 41);

42) AKO KORISNIKU NE OMOGUĆI PODNOŠENJE PRIGOVORA ILI NE ODGOVORI NA NJEGOV PRIGOVOR U ROKU I NA NAČIN IZ ČLANA 42. OVOG ZAKONA, ILI ZAHTEVA ILI NAPLATI NAKNADU ILI DRUGE TROŠKOVE ZA PODNOŠENJE TOG PRIGOVORA, ILI U POSLOVNIM PROSTORIJAMA U KOJIMA NUDI USLUGE KORISNICIMA I NA INTERNET STRANICI NE OBEZBEDI MOGUĆNOST PODNOŠENJA PRIGOVORA, ODNOSNO MOGUĆNOST DA SE KORISNIK UPOZNA S NAČINOM PODNOŠENJA PRIGOVORA I NAČINOM POSTUPANJA PO PRIGOVORU (ČLAN 42. OVOG ZAKONA);

43) AKO NIJE POSTUPILA U SKLADU S ČLANOM 54. OVOG ZAKONA (ČLAN 54. OVOG ZAKONA).

ČLAN 50A.

NOVČANOM KAZNOM OD 50.000 DO 800.000 DINARA KAZNIČE SE DAVALAC LIZINGA:

1) AKO USLUGE LIZINGA NE OGLAŠAVA NA JASAN I RAZUMLJIV NAČIN ILI IH OGLAŠAVA SUPROTNO PROPISU NARODNE BANKE SRBIJE IZ ČLANA 6. STAV 2. OVOG ZAKONA, ODNOSNO AKO OGLAŠAVANJE SADRŽI NETAČNE INFORMACIJE ILI INFORMACIJE KOJE MOGU STVORITI POGREŠNU PREDSTAVU O USLOVIMA POD KOJIMA KORISNIK KORISTI OVE USLUGE (ČLAN 6. OVOG ZAKONA);

2) AKO UGOVOR O LIZINGU NIJE SAČINJEN U PISMENOJ FORMI ILI NA DRUGOM TRAJNOM NOSAČU PODATAKA (ČLAN 7. STAV 1. OVOG ZAKONA);

3) AKO KORISNIK NE DOBIJE PRIMERAK UGOVORA O LIZINGU (ČLAN 7. STAV 2. OVOG ZAKONA);

4) AKO UGOVOR O LIZINGU SADRŽI ODREDBE KOJIMA SE KORISNIK ODRIČE PRAVA KOJA SU MU GARANTOVANA OVIM ZAKONOM (ČLAN 7. STAV 3. OVOG ZAKONA);

5) AKO U DOSIJEU KORISNIKA NE ČUVA UGOVOR O LIZINGU ILI UGOVORNU DOKUMENTACIJU (ČLAN 7. STAV 4. OVOG ZAKONA);

6) AKO U POSLOVNIM PROSTORIJAMA U KOJIMA NUDI USLUGE KORISNICIMA ILI NA INTERNET STRANICI NE DRŽI ISTAKNUTO OBAVEŠTENJE O VREDNOSTI UGOVORENIH PROMENLJIVIH ELEMENATA NA DNEVNOM NIVOU (ČLAN 8. STAV 5. OVOG ZAKONA);

7) AKO UGOVOR O LIZINGU SADRŽI UPUĆUJUĆU NORMU NA POSLOVNU POLITIKU ILI DRUGE AKTE DAVAOCA LIZINGA KAD SU U PITANJU ONI ELEMENTI KOJI SU OVIM ZAKONOM PREDVIĐENI KAO OBAVEZNI ELEMENTI OVOG UGOVORA (ČLAN 8. STAV 6. OVOG ZAKONA);

8) AKO NOVČANU UGOVORNU OBAVEZU NE UTVRDI NA NAČIN ODREĐEN ODREDBAMA ČLANA 8. OVOG ZAKONA (ČLAN 8. STAV 7. OVOG ZAKONA);

9) AKO NE OBEZBEDI USKLAĐENOST OPŠTIH USLOVA POSLOVANJA S PROPISIMA (ČLAN 9. STAV 2. OVOG ZAKONA);

10) AKO NA VIDNOM MESTU U POSLOVNIM PROSTORIJAMA U KOJIMA NUDI USLUGE KORISNICIMA I NA INTERNET STRANICI NE OBEZBEDI DA SE KORISNIK UPOZNA SA OPŠTIM USLOVIMA POSLOVANJA NA SRPSKOM JEZIKU

NAJKASNIJE 15 DANA PRE DANA POČETKA NJIHOVE PRIMENE (ČLAN 10. STAV 1. OVOG ZAKONA);

11) AKO KORISNIKU NE PRUŽI ODGOVARAJUĆA OBJAŠNJENJA I INSTRUKCIJE KOJI SE ODOSE NA PRIMENU OPŠTIH USLOVA POSLOVANJA U VEZI S LIZINGOM, ILI MU NE DOSTAVI TE USLOVE, U PISMENOJ FORMI ILI NA DRUGOM TRAJNOM NOSAČU PODATAKA, IAKO JE KORISNIK TO ZAHTEVAO (ČLAN 10. STAV 2. OVOG ZAKONA);

12) AKO EFEKTIVNU KAMATNU STOPU NE OBRAČUNAVA NA PROPISANI NAČIN (ČLAN 11. OVOG ZAKONA);

13) AKO OD KORISNIKA ZAHTEVA ILI NAPLATI NAKNADU SUPROTNO ČLANU 12. STAV 7. OVOG ZAKONA U SLUČAJU ODUSTANKA KORISNIKA OD UGOVORA O LIZINGU (ČLAN 12. STAV 7. OVOG ZAKONA);

14) AKO KORISNIKU NE DAJE U PISMENOJ FORMI ILI NA DRUGOM TRAJNOM NOSAČU PODATAKA, BEZ NAKNADE, INFORMACIJE, PODATKE I INSTRUKCIJE KOJI SU U VEZI S NJEGOVIM UGOVORNIM ODNOSOM ILI IH NE DAJE NA NAČIN I U ROKOVIMA UTVRĐENIM UGOVOROM O LIZINGU (ČLAN 13. OVOG ZAKONA);

15) AKO PRI OGLAŠAVANJU POSLOVA LIZINGA NE NAVEDA JASNO I PRECIZNO NA REPREZENTATIVNOM PRIMERU PODATKE IZ ČLANA 15. OVOG ZAKONA (ČLAN 15. ST. 1. I 2. OVOG ZAKONA);

16) AKO PRI OGLAŠAVANJU POSLOVA LIZINGA IZNOS EFEKTIVNE KAMATNE STOPE NIJE NAZNAČEN, ODNOSNO NAPISAN TAKO DA JE UOČLJIVIJI OD OSTALIH ELEMENATA (ČLAN 15. STAV 3. OVOG ZAKONA);

17) AKO POSTOJANJE OBAVEZE ZA ZAKLJUČENJE UGOVORA O SPOREDNIM USLUGAMA NE ISKAŽE JASNO, SAŽETO I NA VIDLJIV NAČIN, ZAJEDNO SA ISKAZIVANJEM EFEKTIVNE KAMATNE STOPE (ČLAN 16. STAV 1. OVOG ZAKONA);

18) AKO PRI OGLAŠAVANJU LIZINGA ČIJA JE NOMINALNA KAMATNA STOPA 0% NE NAZNAČI I SVE USLOVE POD KOJIMA SE ODOBRAVA LIZING (ČLAN 16. STAV 2. OVOG ZAKONA);

19) AKO PRI OGLAŠAVANJU KORISTI IZRAZE KOJIMA SE LIZING OZNAČAVA BESPLATNIM ILI SLIČNE IZRAZE A ODOBRENJE TOG LIZINGA JE USLOVLJENO ZAKLJUČENJEM DRUGOG UGOVORA ILI BILO ČIM ŠTO PREDSTAVLJA TROŠAK ZA KORISNIKA ILI STVARA DRUGU OBAVEZU (ČLAN 16. STAV 3. OVOG ZAKONA);

20) AKO U PREDUGOVORNOJ FAZI POSTUPI SUPROTNO ODREDBAMA ČLANA 17. OVOG ZAKONA, A POSEBNO AKO PONUDA NE SADRŽI PROPISANE ELEMENTE (ČLAN 17. OVOG ZAKONA);

21) AKO KORISNIKA ODMAH, BEZ NAKNADE, PISMENO NE OBAVESTI O REZULTATIMA UVIDA U BAZU PODATAKA I O PODACIMA IZ TE BAZE U SLUČAJU ODBIJANJA ZAHTEVA ZA LIZING (ČLAN 18. STAV 3. OVOG ZAKONA);

22) AKO UGOVOR O LIZINGU NE SADRŽI OBAVEZNE ELEMENTE IZ ČLANA 21. OVOG ZAKONA ILI AKO PRI ZAKLJUČIVANJU OVOG UGOVORA NE URUČI KORISNIKU JEDAN PRIMERAK PLANA OTPLATE LIZINGA I PREGLEDA OBAVEZNIH ELEMENATA LIZINGA KOJI SADRŽI OSNOVNE PODATKE O LIZINGU (ČLAN 21. OVOG ZAKONA);

23) AKO UGOVORI PROMENLJIVU NOMINALNU KAMATNU STOPU SUPROTNO ČLANU 26. OVOG ZAKONA ILI SE NE PRIDRŽAVA UGOVORENIH USLOVA U VEZI SA OVOM STOPOM (ČLAN 26. OVOG ZAKONA);

24) AKO NE PRIBAVI PISMENU SAGLASNOST ZA IZMENU OBAVEZNIH ELEMENATA UGOVORA O LIZINGU PRE PRIMENE TE IZMENE, ODNOSNO JEDNOSTRANO IZMENI USLOVE IZ OVOG UGOVORA ILI JEDNOSTRANO RASKINE, ODNOSNO OTKAŽE TAJ UGOVOR ILI NE OBAVESTI KORISNIKA O IZMENAMA IZ ČLANA 28. STAV 2. OVOG ZAKONA NA NAČIN UTVRĐEN U STAVU 3. TOG ČLANA (ČLAN 28. OVOG ZAKONA);

25) AKO KORISNIKA, U PISMENOJ FORMI ILI NA DRUGOM TRAJNOM NOSAČU PODATAKA, NE OBAVESTI O IZMENI UGOVORENE PROMENLJIVE NOMINALNE KAMATNE STOPE I PROMENLJIVIH ELEMENATA KOJI UTIČU NA VISINU DRUGIH NOVČANIH OBAVEZA, I TO PRE POČETKA NJIHOVE PRIMENE, ODNOSNO PERIODIČNO U SKLADU SA UGOVOROM O LIZINGU ILI NE NAVEDA DATUM OD KADA SE TA STOPA I/ILI TI ELEMENTI PRIMENJUJU (ČLAN 29. ST. 1. I 4. OVOG ZAKONA);

26) AKO UZ OBAVEŠTENJE O IZMENI PROMENLJIVE NOMINALNE KAMATNE STOPE BESPLATNO, U PISMENOJ FORMI ILI NA DRUGOM TRAJNOM NOSAČU PODATAKA, NE DOSTAVI IZMENJENI PLAN OTPLATE LIZING NAKNADE ILI KORISNIKU NE UČINI DOSTUPNIM OVAJ PLAN BEZ NAKNADE ZA SVE VREME TRAJANJA UGOVORNOG ODNOSA (ČLAN 29. ST. 2. I 3. OVOG ZAKONA);

27) AKO KORISNIKA NA UGOVORENI NAČIN BLAGOVREMENO NE OBAVESTI O PROMENI PODATAKA KOJI NISU OBAVEZNI ELEMENTI UGOVORA O LIZINGU U SMISLU OVOG ZAKONA (ČLAN 30. OVOG ZAKONA);

28) AKO KORISNIKU NE DOSTAVI OBAVEŠTENJE O STANJU NJEGOVOG DUGA PO UGOVORU O LIZINGU U ROKU I NA NAČIN UTVRĐENIM U ČLANU 31. OVOG ZAKONA (ČLAN 31. ST. 1. I 2. OVOG ZAKONA);

29) AKO NA DOSPELU A NEIZMIRENU OBAVEZU NE PRIMENJUJE PRAVILA O KAMATI KOJA SE PRIMENJUJE U SLUČAJU DUŽNIČKE DOCNJE PROPISANA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU OBLIGACIONI ODNOSI (ČLAN 32. STAV 1. OVOG ZAKONA);

30) AKO NE PRIMENI ZVANIČNI SREDNJI KURS PRI ODOBRAVANJU LIZINGA INDEKSIRANOG U STRANOJ VALUTI ILI PRI NJEGOVOJ OTPLATI (ČLAN 34. OVOG ZAKONA);

31) AKO NAPLATI NAKNADU ZA PREVREMENU OTPLATU SUPROTNO ČLANU 36. OVOG ZAKONA (ČLAN 36. OVOG ZAKONA);

32) AKO OBAVLJA NEPOŠTENU POSLOVNU PRAKSU ILI UGOVARA NEPRAVIČNE ODREDBE (ČLAN 41);

33) AKO KORISNIKU NE OMOGUĆI PODNOŠENJE PRIGOVORA ILI NE ODGOVORI NA NJEGOV PRIGOVOR U ROKU I NA NAČIN IZ ČLANA 42. OVOG ZAKONA, ILI ZAHTEVA ILI NAPLATI NAKNADU ILI DRUGE TROŠKOVE ZA PODNOŠENJE PRIGOVORA, ILI U POSLOVNIM PROSTORIJAMA U KOJIMA NUDI USLUGE KORISNICIMA I NA INTERNET STRANICI NE OBEZBEDI MOGUĆNOST PODNOŠENJA PRIGOVORA, ODNOSNO MOGUĆNOST DA SE KORISNIK UPOZNA S NAČINOM PODNOŠENJA PRIGOVORA I NAČINOM POSTUPANJA PO PRIGOVORU (ČLAN 42. OVOG ZAKONA);

34) AKO NIJE POSTUPIO U SKLADU S ČLANOM 54. OVOG ZAKONA (ČLAN 54. OVOG ZAKONA).

ČLAN 50B.

NOVČANOM KAZNOM OD 50.000 DO 800.000 DINARA KAZNIČE SE PRUŽALAC PLATNIH USLUGA ILI IZDAVALAC ELEKTRONSKOG NOVCA KOJI NIJE BANKA KADA, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU PLATNE USLUGE, PRUŽA USLUGU DAVANJA KREDITA ILI DOZVOLJENOG PREKORAČENJA RAČUNA:

1) AKO OVE FINANSIJSKE USLUGE NE OGLAŠAVA NA JASAN I RAZUMLJIV NAČIN ILI IH OGLAŠAVA SUPROTNO PROPISU NARODNE BANKE SRBIJE IZ ČLANA 6. STAV 2. OVOG ZAKONA, ODNOSNO AKO OGLAŠAVANJE SADRŽI NETAČNE INFORMACIJE ILI INFORMACIJE KOJE MOGU STVORITI POGREŠNU PREDSTAVU O USLOVIMA POD KOJIMA KORISNIK KORISTI OVE USLUGE (ČLAN 6. OVOG ZAKONA);

2) AKO UGOVOR NIJE SAČINJEN U PISMENOJ FORMI ILI NA DRUGOM TRAJNOM NOSAČU PODATAKA (ČLAN 7. STAV 1. OVOG ZAKONA);

3) AKO KORISNIK NE DOBIJE PRIMERAK UGOVORA (ČLAN 7. STAV 2. OVOG ZAKONA);

4) AKO UGOVOR SADRŽI ODREDBE KOJIMA SE KORISNIK ODRIČE PRAVA KOJA SU MU GARANTOVANA OVIM ZAKONOM (ČLAN 7. STAV 3. OVOG ZAKONA);

5) AKO U DOSIJEU KORISNIKA NE ČUVA UGOVOR ILI UGOVORNU DOKUMENTACIJU (ČLAN 7. STAV 4. OVOG ZAKONA);

6) AKO U POSLOVNIM PROSTORIJAMA U KOJIMA NUDI USLUGE KORISNICIMA ILI NA INTERNET STRANICI NE DRŽI ISTAKNUTO OBAVEŠTENJE O VREDNOSTI UGOVORENIH PROMENLJIVIH ELEMENATA NA DNEVNOM NIVOU (ČLAN 8. STAV 5. OVOG ZAKONA);

7) AKO UGOVOR SADRŽI UPUĆUJUĆU NORMU NA POSLOVNU POLITIKU ILI DRUGE AKTE PRUŽAOCA PLATNIH USLUGA ILI IZDAVOCA ELEKTRONSKOG NOVCA KAD SU U PITANJU ONI ELEMENTI KOJI SU OVIM ZAKONOM PREDVIĐENI KAO OBAVEZNI ELEMENTI UGOVORA (ČLAN 8. STAV 6. OVOG ZAKONA);

8) AKO NOVČANU UGOVORNU OBAVEZU NE UTVRDI NA NAČIN ODREĐEN ODREDBAMA ČLANA 8. OVOG ZAKONA (ČLAN 8. STAV 7. OVOG ZAKONA);

9) AKO NE OBEZBEDI USKLAĐENOST OPŠTIH USLOVA POSLOVANJA KOJI SE ODOSE NA DAVANJE KREDITA I DOZVOLJENO PREKORAČENJE RAČUNA S PROPISIMA (ČLAN 9. STAV 2. OVOG ZAKONA);

10) AKO NA VIDNOM MESTU U POSLOVNIM PROSTORIJAMA U KOJIMA NUDI USLUGE KORISNICIMA I NA INTERNET STRANICI NE OBEZBEDI DA SE KORISNIK UPOZNA SA OPŠTIM USLOVIMA POSLOVANJA NA SRPSKOM JEZIKU NAJKASNIJE 15 DANA PRE DANA POČETKA NJIHOVE PRIMENE (ČLAN 10. STAV 1. OVOG ZAKONA);

11) AKO KORISNIKU NE PRUŽI ODGOVARAJUĆA OBJAŠNJENJA I INSTRUKCIJE KOJI SE ODOSE NA PRIMENU OPŠTIH USLOVA POSLOVANJA U VEZI S DAVANJEM KREDITA ILI DOZVOLJENIM PREKORAČENJEM RAČUNA, ILI MU NE DOSTAVI TE USLOVE, U PISMENOJ FORMI ILI NA DRUGOM TRAJNOM NOSAČU PODATAKA, IAKO JE KORISNIK TO ZAHTEVAO (ČLAN 10. STAV 2. OVOG ZAKONA);

12) AKO EFEKTIVNU KAMATNU STOPU NE OBRAČUNAVA NA PROPISANI NAČIN (ČLAN 11. OVOG ZAKONA);

13) AKO OD KORISNIKA ZAHTEVA ILI NAPLATI NAKNADU SUPROTNO ČLANU 12. STAV 7. OVOG ZAKONA U SLUČAJU ODUSTANKA KORISNIKA OD UGOVORA (ČLAN 12. STAV 7. OVOG ZAKONA);

14) AKO KORISNIKU NE DAJE U PISMENOJ FORMI ILI NA DRUGOM TRAJNOM NOSAČU PODATAKA, BEZ NAKNADE, INFORMACIJE, PODATKE I INSTRUKCIJE KOJI SU U VEZI S NJEGOVIM UGOVORNIM ODNOSOM ILI IH NE DAJE NA NAČIN I U ROKOVIMA UTVRĐENIM UGOVOROM (ČLAN 13. OVOG ZAKONA);

15) AKO PRI OGLAŠAVANJU OVIH FINANSIJSKIH USLUGA NE NAVEDA JASNO I PRECIZNO NA REPREZENTATIVNOM PRIMERU PODATKE IZ ČLANA 15. OVOG ZAKONA (ČLAN 15. STAV 1. OVOG ZAKONA);

16) AKO PRI OGLAŠAVANJU KREDITA I DOZVOLJENOG PREKORAČENJA RAČUNA IZNOS EFEKTIVNE KAMATNE STOPE NIJE NAZNAČEN, ODNOSNO NAPISAN TAKO DA JE UOČLJIVIJI OD OSTALIH ELEMENATA (ČLAN 15. STAV 3. OVOG ZAKONA);

17) AKO POSTOJANJE OBAVEZE ZA ZAKLJUČENJE UGOVORA O SPOREDNIM USLUGAMA NE ISKAŽE JASNO, SAŽETO I NA VIDLJIV NAČIN, ZAJEDNO SA ISKAZIVANJEM EFEKTIVNE KAMATNE STOPE (ČLAN 16. STAV 1. OVOG ZAKONA);

18) AKO PRI OGLAŠAVANJU FINANSIJSKE USLUGE ČIJA JE NOMINALNA KAMATNA STOPA 0% NE NAZNAČI I SVE USLOVE POD KOJIMA SE ODOBRAVA KREDIT, ODNOSNO DOZVOLJENO PREKORAČENJE RAČUNA (ČLAN 16. STAV 2. OVOG ZAKONA);

19) AKO PRI OGLAŠAVANJU KORISTI IZRAZE KOJIMA SE KREDIT ILI DOZVOLJENO PREKORAČENJE RAČUNA OZNAČAVAJU BESPLATNIM ILI SLIČNE IZRAZE A ODOBRENJE TOG KREDITA ILI PREKORAČENJA JE USLOVLJENO ZAKLJUČENJEM DRUGOG UGOVORA ILI BILO ČIM ŠTO PREDSTAVLJA TROŠAK ZA KORISNIKA ILI STVARA DRUGU OBAVEZU (ČLAN 16. STAV 3. OVOG ZAKONA);

20) AKO U PREDUGOVORNOJ FAZI POSTUPI SUPROTNO ODREDBAMA ČLANA 17. OVOG ZAKONA, A POSEBNO AKO PONUDA NE SADRŽI PROPISANE ELEMENTE (ČLAN 17. OVOG ZAKONA);

21) AKO UGOVOR O KREDITU NE SADRŽI OBAVEZNE ELEMENTE IZ ČLANA 19. OVOG ZAKONA, ILI AKO KORISNIKU ILI DAVAOCU SREDSTVA OBEZBEĐENJA NE URUČI JEDAN PRIMERAK, ODNOSNO KOPIJU TOG UGOVORA I PLAN OTPLATE KREDITA I PREGLEDA OBAVEZNIH ELEMENATA KREDITA KOJI SADRŽI OSNOVNE PODATKE O KREDITU (ČLAN 19. OVOG ZAKONA);

22) AKO UGOVOR O DOZVOLJENOM PREKORAČENJU RAČUNA NE SADRŽI OBAVEZNE ELEMENTE IZ ČLANA 20. STAV 1. OVOG ZAKONA, ILI AKO KORISNIKU ILI DAVAOCU SREDSTVA OBEZBEĐENJA NE URUČI JEDAN PRIMERAK, ODNOSNO KOPIJU TOG UGOVORA S PREGLEDOM OBAVEZNIH ELEMENATA DOZVOLJENOG PREKORAČENJA RAČUNA KOJI SADRŽI OSNOVNE PODATKE O PREKORAČENJU RAČUNA (ČLAN 20. OVOG ZAKONA);

23) AKO UGOVORI PROMENLJIVU NOMINALNU KAMATNU STOPU SUPROTNO ČLANU 26. OVOG ZAKONA ILI SE NE PRIDRŽAVA UGOVORENIH USLOVA U VEZI SA OVOM STOPOM (ČLAN 26. OVOG ZAKONA);

24) AKO NE PRIBAVI PISMENU SAGLASNOST ZA IZMENU OBAVEZNIH ELEMENATA UGOVORA PRE PRIMENE TE IZMENE, ODNOSNO JEDNOSTRANO IZMENI USLOVE IZ UGOVORA ILI JEDNOSTRANO RASKINE,

ODNOSNO OTKAŽE UGOVOR ILI NE OBAVESTI KORISNIKA O IZMENAMA IZ ČLANA 28. STAV 2. OVOG ZAKONA NA NAČIN UTVRĐEN U STAVU 3. TOG ČLANA (ČLAN 28. OVOG ZAKONA);

25) AKO KORISNIKA, U PISMENOJ FORMI ILI NA DRUGOM TRAJNOM NOSAČU PODATAKA, NE OBAVESTI O IZMENI UGOVORENE PROMENLJIVE NOMINALNE KAMATNE STOPE I PROMENLJIVIH ELEMENATA KOJI UTIČU NA VISINU DRUGIH NOVČANIH OBAVEZA, I TO PRE POČETKA NJIHOVE PRIMENE, ODNOSNO PERIODIČNO U SKLADU SA UGOVOROM, ILI NE NAVEDA DATUM OD KADA SE TA STOPA I/ILI TI ELEMENTI PRIMENJUJU (ČLAN 29. ST. 1. I 4. OVOG ZAKONA);

26) AKO UZ OBAVEŠTENJE O IZMENI PROMENLJIVE NOMINALNE KAMATNE STOPE BESPLATNO NE DOSTAVI, U PISMENOJ FORMI ILI NA DRUGOM TRAJNOM NOSAČU PODATAKA, IZMENJENI PLAN OTPLATE KREDITA ILI OVAJ PLAN NE UČINI DOSTUPNIM KORISNIKU BEZ NAKNADE ZA SVE VREME TRAJANJA UGOVORNOG ODNOSA (ČLAN 29. ST. 2. I 3. OVOG ZAKONA);

27) AKO KORISNIKA NA UGOVORENI NAČIN BLAGOVREMENO NE OBAVESTI O PROMENI PODATAKA KOJI NISU OBAVEZNI ELEMENTI UGOVORA U SMISLU OVOG ZAKONA (ČLAN 30. OVOG ZAKONA);

28) AKO KORISNIKU NE DOSTAVI OBAVEŠTENJE O STANJU DUGA I PREKORAČENJU RAČUNA U ROKU I NA NAČIN UTVRĐENIM U ČLANU 31. OVOG ZAKONA (ČLAN 31. OVOG ZAKONA);

29) AKO NA DOSPELU A NEIZMIRENU OBAVEZU NE PRIMENJUJE PRAVILA O KAMATI KOJA SE PRIMENJUJE U SLUČAJU DUŽNIČKE DOCNJE PROPISANA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU OBLIGACIONI ODNOSI (ČLAN 32. STAV 1. OVOG ZAKONA);

30) AKO KOD REVOLVING KREDITA NE POSTUPI U SKLADU S ČLANOM 33. OVOG ZAKONA (ČLAN 33. OVOG ZAKONA);

31) AKO NE PRIMENI ZVANIČNI SREDNJI KURS PRI ODOBRAVANJU KREDITA INDEKSIRANOG U STRANOJ VALUTI ILI PRI NJEGOVOJ OTPLATI (ČLAN 34. OVOG ZAKONA);

32) AKO NAPLATI NAKNADU ZA PREVREMENU OTPLATU SUPROTNO ČLANU 36. OVOG ZAKONA (ČLAN 36. OVOG ZAKONA);

33) AKO KORISNIKU, ODNOSNO DAVAOCU SREDSTVA OBEZBEĐENJA NE OMOGUĆI PREUZIMANJE NEISKORIŠĆENIH SREDSTAVA OBEZBEĐENJA NAKON POTPUNOG IZMIRENJA OBAVEZA KORISNIKA PO ODREĐENOM UGOVORU ILI IH PISMENO NE OBAVESTI DA JE KORISNIK SVE SVOJE OBAVEZE PREMA DAVAOCU KREDITA, ODNOSNO DOZVOLJENOG PREKORAČENJA RAČUNA IZMIRIO U ROKU OD 30 DANA OD DANA IZMIRENJA TIH OBAVEZA, ODNOSNO AKO OVO OBAVEŠTENJE NE SADRŽI PROPISANE PODATKE (ČLAN 37A OVOG ZAKONA);

34) AKO USTUPI POTRAŽIVANJE IZ UGOVORA O KREDITU ILI UGOVORA O DOZVOLJENOM PREKORAČENJU RAČUNA SUPROTNO ČLANU 39. OVOG ZAKONA (ČLAN 39. ST. 5. I 6. OVOG ZAKONA);

35) AKO OBAVLJA NEPOŠTENU POSLOVNU PRAKSU ILI UGOVARA NEPRAVIČNE ODREDBE (ČLAN 41).

NOVČANOM KAZNOM OD 50.000 DO 800.000 DINARA KAZNIĆE SE PRUŽALAC PLATNIH USLUGA ILI IZDAVALAC ELEKTRONSKOG NOVCA KOJI NIJE BANKA KADA PRUŽAJU USLUGU IZDAVANJA KREDITNIH KARTICA U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU PLATNE USLUGE I OVIM ZAKONOM:

- 1) AKO OD KORISNIKA ZAHTEVA ILI NAPLATI NAKNADU SUPROTNO ČLANU 12. STAV 7. OVOG ZAKONA U SLUČAJU ODUSTANKA KORISNIKA OD UGOVORA O IZDAVANJU I KORIŠĆENJU KREDITNE KARTICE (ČLAN 12. STAV 7. OVOG ZAKONA);
- 2) AKO PRI OGLAŠAVANJU KREDITNE KARTICE NE NAVEDA JASNO I PRECIZNO NA REPREZENTATIVNOM PRIMERU PODATKE IZ ČLANA 15. OVOG ZAKONA (ČLAN 15. STAV 1. OVOG ZAKONA);
- 3) AKO PRI OGLAŠAVANJU KREDITNE KARTICE IZNOS EFEKTIVNE KAMATNE STOPE NIJE NAZNAČEN, ODNOSNO NAPISAN TAKO DA JE UOČLJIVIJI OD OSTALIH ELEMENATA (ČLAN 15. STAV 3. OVOG ZAKONA);
- 4) AKO POSTOJANJE OBAVEZE ZA ZAKLJUČENJE UGOVORA O SPOREDNIM USLUGAMA NE ISKAŽE JASNO, SAŽETO I NA VIDLJIV NAČIN, ZAJEDNO SA ISKAZIVANJEM EFEKTIVNE KAMATNE STOPE (ČLAN 16. STAV 1. OVOG ZAKONA);
- 5) AKO PRI OGLAŠAVANJU KREDITNE KARTICE KOD KOJE JE NOMINALNA KAMATNA STOPA 0% NE NAZNAČI I SVE USLOVE POD KOJIMA SE ODOBRAVA, ODNOSNO IZDAJE OVA KARTICA (ČLAN 16. STAV 2. OVOG ZAKONA);
- 6) AKO PRI OGLAŠAVANJU KORISTI IZRAZE KOJIMA SE KREDITNA KARTICA OZNAČAVA BESPLATNOM ILI SLIČNE IZRAZE A ODOBRENJE IZDAVANJA TE KARTICE JE USLOVLJENO ZAKLJUČENJEM DRUGOG UGOVORA ILI BILO ČIM ŠTO PREDSTAVLJA TROŠAK ZA KORISNIKA ILI STVARA DRUGU OBAVEZU (ČLAN 16. STAV 3. OVOG ZAKONA);
- 7) AKO INFORMACIJE KOJE SE KOD ZAKLJUČENJA UGOVORA O IZDAVANJU I KORIŠĆENJU KREDITNE KARTICE DOSTAVLJAJU U PREDUGOVORNOJ FAZI NE OBUHVATAJU INFORMACIJE, ODNOSNO ELEMENTE IZ ČLANA 22. OVOG ZAKONA ILI SE INFORMACIJE I NACRT OVOG UGOVORA NE DOSTAVE LICU KOJE NAMERAVA DA PRUŽI SREDSTVO OBEZBEĐENJA (ČLAN 17. ST. 8. I 9. OVOG ZAKONA);
- 8) AKO UGOVOR O IZDAVANJU I KORIŠĆENJU KREDITNE KARTICE NE SADRŽI OBAVEZNE ELEMENTE IZ ČLANA 22. OVOG ZAKONA (ČLAN 22. OVOG ZAKONA);
- 9) AKO UGOVORI PROMENLJIVU NOMINALNU KAMATNU STOPU SUPROTNO ČLANU 26. OVOG ZAKONA ILI SE NE PRIDRŽAVA UGOVORENIH USLOVA U VEZI SA OVOM STOPOM (ČLAN 26. OVOG ZAKONA);
- 10) AKO NA DOSPELU A NEIZMIRENU OBAVEZU NE PRIMENJUJE PRAVILA O KAMATI KOJA SE PRIMENJUJE U SLUČAJU DUŽNIČKE DOCNJE PROPISANA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU OBLIGACIONI ODNOSI (ČLAN 32. STAV 1. OVOG ZAKONA);
- 11) AKO NAPLATI NAKNADU ZA PREVREMENU OTPLATU PO KREDITNOJ KARTICI (ČLAN 36. OVOG ZAKONA);
- 12) AKO KORISNIKU, ODNOSNO DAVAOCU SREDSTVA OBEZBEĐENJA NE OMOGUĆI PREUZIMANJE NEISKORIŠĆENIH SREDSTAVA OBEZBEĐENJA NAKON POTPUNOG IZMIRENJA OBAVEZA KORISNIKA PO UGOVORU O IZDAVANJU I KORIŠĆENJU KREDITNE KARTICE ILI IH PISMENO NE OBAVESTI DA JE KORISNIK SVE SVOJE OBAVEZE PREMA IZDAVAOCU OVE KARTICE IZMIRIO U ROKU OD 30 DANA OD DANA IZMIRENJA TIH OBAVEZA, ODNOSNO AKO OVO OBAVEŠTENJE NE SADRŽI PROPISANE PODATKE (ČLAN 37A OVOG ZAKONA);

13) AKO USTUPI POTRAŽIVANJE IZ UGOVORA O IZDAVANJU I KORIŠĆENJU KREDITNE KARTICE SUPROTNO ČLANU 39. OVOG ZAKONA (ČLAN 39. ST. 5. I 6. OVOG ZAKONA);

14) AKO OBAVLJA NEPOŠTENU POSLOVNU PRAKSU ILI UGOVARA NEPRAVIČNE ODREDBE (ČLAN 41).

PRUŽALAC PLATNIH USLUGA ILI IZDAVALAC ELEKTRONSKOG NOVCA KOJI NIJE BANKA KAZNIĆE SE NOVČANOM KAZNOM OD 50.000 DO 800.000 DINARA AKO KORISNIKU PLATNIH USLUGA ILI IMAOCU ELEKTRONSKOG NOVCA, UKLJUČUJUĆI I KORISNIKA KREDITA, DOZVOLJENOG PREKORAČENJA RAČUNA I KREDITNE KARTICE, NE OMOGUĆI PODNOŠENJE PRIGOVORA, ILI NA PRIGOVOR TOG KORISNIKA ILI IMAOCA NE ODGOVORI U ROKU I NA NAČIN IZ ČLANA 42. OVOG ZAKONA, ILI ZAHTEVA ILI NAPLATI NAKNADU ILI DRUGE TROŠKOVE ZA PODNOŠENJE PRIGOVORA, ILI U POSLOVNIM PROSTORIJAMA U KOJIMA NUDI USLUGE KORISNICIMA I NA INTERNET STRANICI NE OBEZBEDI MOGUĆNOST PODNOŠENJA PRIGOVORA, ODNOSNO MOGUĆNOST DA SE OVAJ KORISNIK ILI IMALAC UPOZNA S NAČINOM PODNOŠENJA PRIGOVORA I NAČINOM POSTUPANJA PO PRIGOVORU (ČLAN 42. OVOG ZAKONA).

G l a v a VI

KAZNE NE ODREDBE

Član 51.

~~Novčanom kaznom od 500.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj banka, odnosno davalac lizinga, odnosno trgovac koji je pravno lice:~~

~~1) ako finansijske usluge ne oglašava na jasan i razumljiv način, odnosno ako oglašavanje sadrži netačne informacije, odnosno informacije koje mogu stvoriti pogrešnu predstavu o uslovima pod kojima korisnik koristi ove usluge (član 6. ovog zakona);~~

~~2) ako ugovor nije sačinjen u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka (član 7. stav 1. ovog zakona);~~

~~3) ako svaka ugovorna strana ne dobije primerak ugovora (član 7. stav 2. ovog zakona);~~

~~4) ako opštim uslovima poslovanja ne obezbedi primenu dobrih poslovnih običaja, dobru poslovnu praksu i fer odnos prema korisniku, kao i usklađenost ovih uslova s propisima (član 9. stav 2. ovog zakona);~~

~~5) ako korisniku ne obezbedi da se u poslovnim prostorijama banke, odnosno davaoca lizinga, odnosno trgovca, i to najkasnije 15 dana pre njihove primene, upozna sa opštim uslovima poslovanja na srpskom jeziku, odnosno ne pruži mu odgovarajuća objašnjenja i instrukcije koji se odnose na primenu ovih uslova u vezi sa određenom finansijskom uslugom i ne dostavi mu, na njegov zahtev, te uslove u pismenoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka (član 10. ovog zakona);~~

~~6) ako efektivnu kamatnu stopu ne obračunava na propisani način (član 11. ovog zakona);~~

~~7) ako od korisnika zahteva i drugu naknadu, osim glavnice i kamate, u slučaju odustanka korisnika od ugovora o kreditu (član 12. stav 4. ovog zakona);~~

~~8) ako od korisnika zahteva i drugu naknadu, osim predmeta lizinga, kamate i pretrpljene štete, u slučaju odustanka korisnika od ugovora o lizingu (član 12. stav 5. ovog zakona);~~

- 9) ako od korisnika zahteva drugu naknadu, osim predmeta kupoprodaje, kamate i pretrpljene štete, u slučaju odustanka korisnika od finansijske pogodbe (član 12. stav 6. ovog zakona);
- 10) ako korisniku ne daje na propisani način informacije, podatke i instrukcije koji su u vezi s njegovim ugovornim odnosom s davaocem finansijske usluge (član 13. ovog zakona);
- 11) ako ne obezbedi obuku zaposlenih koji su angažovani na poslovima prodaje finansijskih usluga ili pružanju saveta (član 14. stav 2. ovog zakona);
- 12) ako pri oglašavanju depozitnih i kreditnih usluga i poslova lizinga ne navede precizno i jasno na reprezentativnom primeru podatke iz člana 15. ovog zakona (član 15. st. 1. i 2. ovog zakona);
- 13) ako pri oglašavanju efektivne kamatne stope njen iznos nije naznačen, odnosno napisan tako da je uočljiviji od ostalih elemenata (član 15. stav 3. ovog zakona);
- 14) ako postojanje obaveze za zaključenje ugovora o sporednim uslugama ne iskaže jasno, sažeto i na vidljiv način, zajedno sa iskazivanjem efektivne kamatne stope (član 16. stav 1. ovog zakona);
- 15) ako pri oglašavanju kredita, odnosno lizinga čija je nominalna kamatna stopa 0% ne naznači i sve uslove pod kojima se odobrava taj kredit, odnosno lizing (član 16. stav 2. ovog zakona);
- 16) ako pri oglašavanju koristi izraze kojima se kredit/lizing označavaju besplatnim ili slične izraze a ne oglasi dodatne troškove po osnovu zaključenja drugih ugovora ili po osnovu bilo čega što predstavlja trošak za korisnika ili stvara drugu obavezu (član 16. stav 3. ovog zakona);
- 17) ako ponuda ne sadrži podatke iz člana 17. st. od 4. do 6. ovog zakona;
- 18) ako korisnika bez naknade odmah ne obavesti o rezultatima uvida u bazu podataka i o podacima iz te baze (član 18. stav 3. ovog zakona);
- 19) ako pri zaključivanju ugovora o kreditu, o dozvoljenom prekoračenju računa, o lizingu, odnosno o depozitu ne uruči pregled obaveznih elemenata kredita/lizinga/depozita, plan otplate kredita/lizing naknade, odnosno plan isplate depozita (član 19. stav 4, član 20. stav 3, član 21. stav 3. i član 23. stav 3. ovog zakona);
- 20) ako ne ispuni obaveze iz člana 24. st. 2. i 3. ovog zakona;
- 21) ako u svojim poslovnim prostorijama ne drži istaknuto obaveštenje iz člana 26. stav 4. ovog zakona;
- 22) ako ugovori o drugim bankarskim uslugama ne sadrže vrstu i visinu svih naknada i drugih troškova koji padaju na teret korisnika (član 27. ovog zakona);
- 23) ako korisnika na ugovoreni način blagovremeno ne obavesti o promeni podataka koji nisu obavezni elementi ugovora u smislu ovog zakona (član 30. ovog zakona);
- 24) ako na dospelu a neizmirenu obavezu ne primenjuje pravila o kamati koja se primenjuje u slučaju dužničke docnje propisana zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi (član 32. stav 1. ovog zakona);
- 25) ako ne postupi u skladu članom 33. ovog zakona;
- 26) ako korisniku u svakom trenutku ne omogući da prijavi gubitak, krađu ili transakciju izvršenu neovlašćenim korišćenjem platne kartice, odnosno podataka s platne kartice i ako mu ne omogući da zahteva blokadu njene dalje upotrebe (član 38. st. 3. i 4. ovog zakona);

~~27) ako korisniku ne nadoknadi gubitke nastale neovlašćenim korišćenjem platne kartice~~

~~(član 38. st. 5. i 7. ovog zakona).~~

~~Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj trgovac koji je preduzetnik novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara.~~

~~Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u banci, odnosno davaocu lizinga novčanom~~

ČLAN 51.

NOVČANOM KAZNOM OD 50.000 DO 800.000 DINARA KAZNIĆE SE ZA PREKRŠAJ TRGOVAC KOJI JE PRAVNO LICE:

- 1) AKO FINANSIJSKE POGODBE NE OGLAŠAVA NA JASAN I RAZUMLJIV NAČIN ILI IH OGLAŠAVA SUPROTNO PROPISU NARODNE BANKE SRBIJE IZ ČLANA 6. STAV 2. OVOG ZAKONA, ODNOSNO AKO OGLAŠAVANJE SADRŽI NETAČNE INFORMACIJE ILI INFORMACIJE KOJE MOGU STVORITI POGREŠNU PREDSTAVU O USLOVIMA POD KOJIMA KORISNIK KORISTI OVE USLUGE (ČLAN 6. OVOG ZAKONA);
- 2) AKO UGOVOR O FINANSIJSKOJ POGODBI NIJE SAČINJEN U PISMENOJ FORMI ILI NA DRUGOM TRAJNOM NOSAČU PODATAKA (ČLAN 7. STAV 1. OVOG ZAKONA);
- 3) AKO KORISNIK NE DOBIJE PRIMERAK UGOVORA O FINANSIJSKOJ POGODBI (ČLAN 7. STAV 2. OVOG ZAKONA);
- 4) AKO UGOVOR O FINANSIJSKOJ POGODBI SADRŽI ODREDBE KOJIMA SE KORISNIK ODRIČE PRAVA KOJA SU MU GARANTOVANA OVIM ZAKONOM (ČLAN 7. STAV 3. OVOG ZAKONA);
- 5) AKO U DOSIJEU KORISNIKA NE ČUVA UGOVOR O FINANSIJSKOJ POGODBI ILI UGOVORNU DOKUMENTACIJU (ČLAN 7. STAV 4. OVOG ZAKONA);
- 6) AKO UGOVOR O FINANSIJSKOJ POGODBI SADRŽI UPUĆUJUĆU NORMU NA POSLOVNU POLITIKU ILI DRUGE AKTE DAVAOCA FINANSIJSKIH USLUGA KAD SU U PITANJU ONI ELEMENTI KOJI SU OVIM ZAKONOM PREDVIĐENI KAO OBAVEZNI ELEMENTI TOG UGOVORA (ČLAN 8. STAV 6. OVOG ZAKONA);
- 7) AKO NOVČANU UGOVORNU OBAVEZU NE UTVRDI NA NAČIN ODREĐEN ODREDBAMA ČLANA 8. OVOG ZAKONA (ČLAN 8. STAV 7. OVOG ZAKONA);
- 8) AKO NE OBEZBEDI USKLAĐENOST OPŠTIH USLOVA POSLOVANJA KOJI SE ODOSE NA FINANSIJSKE POGODBE S PROPISIMA (ČLAN 9. STAV 2. OVOG ZAKONA);
- 9) AKO NA VIDNOM MESTU U POSLOVNIM PROSTORIJAMA U KOJIMA NUDI USLUGE KORISNICIMA I NA INTERNET STRANICI NE OBEZBEDI DA SE KORISNIK UPOZNA SA OPŠTIM USLOVIMA POSLOVANJA NA SRPSKOM JEZIKU NAJKASNIJE 15 DANA PRE DANA POČETKA NJIHOVE PRIMENE (ČLAN 10. STAV 1. OVOG ZAKONA);
- 10) AKO KORISNIKU NE PRUŽI ODGOVARAJUĆA OBJAŠNJENJA I INSTRUKCIJE KOJI SE ODOSE NA PRIMENU OPŠTIH USLOVA POSLOVANJA U VEZI S FINANSIJSKOM POGODBOM ILI MU NE DOSTAVI TE USLOVE, U PISMENOJ FORMI ILI NA DRUGOM TRAJNOM NOSAČU PODATAKA, IAKO JE KORISNIK TO ZAHTEVAO (ČLAN 10. STAV 2. OVOG ZAKONA);

11) AKO EFEKTIVNU KAMATNU STOPU NE OBRAČUNAVA NA PROPISANI NAČIN (ČLAN 11. OVOG ZAKONA);

12) AKO OD KORISNIKA ZAHTEVA ILI NAPLATI NAKNADU SUPROTNO ČLANU 12. STAV 7. OVOG ZAKONA U SLUČAJU ODUSTANKA KORISNIKA OD UGOVORA O FINANSIJSKOJ POGODBI (ČLAN 12. STAV 7. OVOG ZAKONA);

13) AKO KORISNIKU NE DAJE U PISMENOJ FORMI ILI NA DRUGOM TRAJNOM NOSAČU PODATAKA, BEZ NAKNADE, INFORMACIJE, PODATKE I INSTRUKCIJE KOJI SU U VEZI S NJEGOVIIM UGOVORNIM ODNOSOM ILI IH NE DAJE NA NAČIN I U ROKOVIMA UTVRĐENIM UGOVOROM O FINANSIJSKOJ POGODBI (ČLAN 13. OVOG ZAKONA);

14) AKO POSTOJANJE OBAVEZE ZA ZAKLJUČENJE UGOVORA O SPOREDNIM USLUGAMA NE ISKAŽE JASNO, SAŽETO I NA VIDLJIV NAČIN, ZAJEDNO SA ISKAZIVANJEM EFEKTIVNE KAMATNE STOPE (ČLAN 16. STAV 1. OVOG ZAKONA);

15) AKO PRI OGLAŠAVANJU KORISTI IZRAZE KOJIMA SE FINANSIJSKA POGODBA OZNAČAVA BESPLATNOM ILI SLIČNE IZRAZE A NE OGLASI DODATNE TROŠKOVE PO OSNOVU ZAKLJUČENJA DRUGIH UGOVORA O FINANSIJSKOJ POGODBI ILI PO OSNOVU BILO ČEGA ŠTO PREDSTAVLJA TROŠAK ZA KORISNIKA ILI STVARA DRUGU OBAVEZU (ČLAN 16. STAV 3. OVOG ZAKONA);

16) AKO PRI OGLAŠAVANJU I PONUDI FINANSIJSKE POGODBE NE NAVEDI PODATKE O ROBI ILI USLUZI, GOTOVINSKU CENU, KAO I IZNOS KOJI SE PLAĆA UNAPRED NA IME UČEŠĆA ILI PRVE RATE (ČLAN 47. STAV 1. OVOG ZAKONA);

17) AKO NE NAZNAČI SVE POVOLJNOSTI KOJE IMA KORISNIK KOJI CENU ROBE PLAĆA GOTOVINSKI KADA SE OGLAŠAVA FINANSIJSKA POGODBA ZA KUPOVINU ROBE ČIJA JE KAMATNA STOPA 0% (ČLAN 47. STAV 2. OVOG ZAKONA);

18) AKO KOD PRODAJE SA OBROČNIM OTPLATAMA CENE KOJA SE U SMISLU OVOG ZAKONA SMATRA KREDITIRANJEM KORISNIKA PROCENTUALNO NE ISKAŽE RAZLIKU IZMEĐU CENE ZA KUPOVINU NA ODLOŽENO PLAĆANJE I CENE ZA KUPOVINU ZA GOTOVINU (ČLAN 47. STAV 3. OVOG ZAKONA);

19) AKO POSTUPI SUPROTNO OBAVEZAMA UTVRĐENIM U GLAVI II OVOG ZAKONA KOJE SE PRIMENJUJU NA TRGOVCA (ČLAN 48. OVOG ZAKONA).

ZA RADNJE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA KAZNIĆE SE I ODGOVORNO LICE U TRGOVCU KOJI JE PRAVNO LICE NOVČANOM KAZNOM OD 30.000 DO 100.000 DINARA.

ZA RADNJE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA KAZNIĆE SE I TRGOVAC KOJI JE PREDUZETNIK NOVČANOM KAZNOM OD 50.000 DO 500.000 DINARA.

POSEBNE ODREDBE ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI KORISNIKA FINANSIJSKIH USLUGA KOJE NISU UNETE U PREČIŠĆENI TEKST

ČLAN 39.

NOVČANOM KAZNOM OD 80.000 DO 1.000.000 DINARA KAZNIĆE SE BANKA AKO DO 30. SEPTEMBRA 2015. GODINE POSTUPI SUPROTNO ODREDBAMA ČL. 24, 37. I 38. ZAKONA O ZAŠTITI KORISNIKA FINANSIJSKIH USLUGA („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 36/11).

NA IZRICANJE NOVČANE KAZNE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA PRIMENJUJU SE ODREDBE ČLANA 33. OVOG ZAKONA.

ČLAN 40.

KOD OSTVARIVANJA ZAŠTITE PRAVA I INTERESA KORISNIKA FINANSIJSKIH USLUGA PO PRIGOVORIMA KOJI SU PODNETI DO DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA BANKA JE DUŽNA DA POSTUPI U SKLADU SA ODREDBAMA ZAKONA O ZAŠTITI KORISNIKA FINANSIJSKIH USLUGA („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 36/11).

NARODNA BANKA SRBIJE POSTUPA PO OBAVEŠTENJIMA KORISNIKA FINANSIJSKIH USLUGA O PRIGOVORIMA KOJA SU JOJ DOSTAVLJENA DO DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA U SKLADU SA ODREDBAMA ZAKONA O ZAŠTITI KORISNIKA FINANSIJSKIH USLUGA („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 36/11).

ČLAN 41.

BANKE SU DUŽNE DA PRI OTPLATI OBAVEZA KORISNIKA FINANSIJSKIH USLUGA KOJE OD DANA POČETKA PRIMENE OVOG ZAKONA DOSPEVAJU PO OSNOVU UGOVORA O KREDITIMA INDEKSIRANIM U STRANOJ VALUTI I ZAKLJUČENIM PRE POČETKA PRIMENE ZAKONA O ZAŠTITI KORISNIKA FINANSIJSKIH USLUGA („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 36/11) – PRIMENJUJU ONAJ TIP DEVIZNOG KURSA KOJI SU KORISTILE PRI ODOBRAVANJU TIH KREDITA (KUPOVNI, SREDNJI ILI PRODAJNI) ILI DA PRIMENJUJU TIP DEVIZNOG KURSA KOJI JE ZA KORISNIKA FINANSIJSKIH USLUGA POVOLJNIJI OD ONOG KOJI SU TADA KORISTILE.

ODREDBA STAVA 1. OVOG ČLANA PRIMENJUJE SE I NA DAVAOCE LIZINGA KOD OTPLATE OBAVEZA KORISNIKA LIZINGA KOJE DOSPEVAJU OD DANA POČETKA PRIMENE OVOG ZAKONA PO OSNOVU UGOVORA O LIZINGU INDEKSIRANIM U STRANOJ VALUTI I ZAKLJUČENIM PRE POČETKA PRIMENE ZAKONA O ZAŠTITI KORISNIKA FINANSIJSKIH USLUGA („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 36/11).

ČLAN 42.

AKO BANKA, ODNOSNO DAVALAC LIZINGA POSTUPE SUPROTNO ČLANU 41. OVOG ZAKONA – NARODNA BANKA SRBIJE MOŽE PREDUZETI SVE MERE PREMA DAVAOCU FINANSIJSKE USLUGE UTVRĐENE OVIM ZAKONOM I/ILI ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE POSLOVANJE BANAKA, ODNOSNO DAVALACA LIZINGA.

NOVČANOM KAZNOM OD 200.000 DO 800.000 DINARA KAZNIĆE SE BANKA, ODNOSNO DAVALAC LIZINGA AKO POSTUPE SUPROTNO ČLANU 41. OVOG ZAKONA.

NA IZRICANJE NOVČANE KAZNE IZ STAVA 2. OVOG ČLANA PRIMENJUJU SE ODREDBE ČLANA 33. OVOG ZAKONA.

ČLAN 43.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE” I PRIMENJIVAĆE SE POSLE ISTEKA TRI MESECA OD DANA NJEGOVOG STUPANJA NA SNAGU, OSIM

ODREDABA ČLANA 1. ST. 1, 3. I 5. I ČL. 2, 9, 14, 16, 17, 20, 22, 24, 25, 26. I 37. OVOG ZAKONA, KOJE ĆE SE PRIMENJIVATI OD 1. OKTOBRA 2015. GODINE, I ODREDABA ČLANA 34. OVOG ZAKONA, KOJE ĆE SE PRIMENJIVATI OD DANA PRISTUPANJA REPUBLIKE SRBIJE EVROPSKOJ UNIJI.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa:

Narodna banka Srbije, kao jedini predlagač propisa

2. Naziv propisa:

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga / Proposal for the Law on Amendments and Supplements to the Financial Services Consumer Protection Law

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno s odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa,

Odredbe Sporazuma – Naslov VI Usklađivanje propisa, primena prava i pravila konkurencije, član 78. Zaštita potrošača i Naslov VIII, Politike saradnje, član 91. Bankarstvo, osiguranje i druge finansijske usluge

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma

Član 8. Sporazuma - Najviše šest godina

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

„Ispunjavanje u potpunosti“

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

NEMA

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije (NPAA) u delu 3. Sposobnost preuzimanja obaveza iz članstva u EU, 3.4. Slobodno kretanje kapitala, 3.4.2. Platni sistem predviđeno je donošenje Zakona o platnim uslugama tokom 2014. godine kojim bi se izvršilo prilagođavanje zakonodavnog okvira kojim se uređuje tržište platnih usluga u Republici Srbije propisima EU, pre svega Direktivi o platnim uslugama (2007L0064) i Direktivi o elektronskom novcu (2009L0110). U tom delu je napomenuto i da će se pre podnošenja predloga zakona o platnim uslugama razrešiti sva sporna pitanja vezana za zaštitu korisnika finansijskih usluga. U okviru NPAA, deo 3.28.1. Zaštita potrošača, ukazano je da je pripremljen je Nacrt zakona o izmenama i dopunama zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kojim će se izvršiti

njegovo usaglašavanje sa navedenim zakonom o platnim uslugama, te da se u 2014. godini očekuje istovremeno usvajanje pomenutih zakona.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Deo treći, Politika i unutrašnje mere Unije, Naslov IV, Slobodno kretanje, ljudi, usluga i kapitala, Poglavlje 4, Kapital i plaćanja, član 63, i naslov XV Zaštita potrošača, član 169.

The Treaty on the Functioning of the European Union, Part Three, Union Policies and Internal Actions, Title IV, Free movement of persons, services and capital, Chapter IV, Capital and Payment, Article 63, and Title XV, Consumer Protection, Article 169.

„Potpuno usklađen“ – propis je u skladu s odredbama primarnih izvora prava Evropske unije i usklađen je sa svim načelima koja iz tih odredaba proizlaze.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

32007L0064

Direktiva 2007/64/EZ Evropskog parlamenta i Saveta od 13. novembra 2007. o platnim uslugama na internom tržištu kojom se menjaju i dopunjuju direktive 97/7/EZ, 2002/65/EZ, 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i prestaje da važi Direktiva 97/5/EZ; Directive 2007/64/EC of the European Parliament and of the Council of 13 November 2007 on payment services in the internal market amending Directives 97/7/EC, 2002/65/EC, 2005/60/EC and 2006/48/EC and repealing Directive 97/5/EC (OJ L 319, 05.12.2007.)

„potpuno usklađen“ – predlog propisa je u skladu s odredbama sekundarnih izvora prava Evropske unije, usklađen je sa svim načelima koja iz tih odredaba proizlaze pa se njime preuzimaju sve odredbe sekundarnog izvora prava Evropske unije u pitanju;

32009L0110

Direktiva 2009/110/EZ Evropskog parlamenta i Saveta od 16. septembra 2009. godine o početku poslovanja, obavljanju delatnosti i prudencijalnom nadzoru poslovanja institucija elektronskog novca kojom se menjaju i dopunjuju direktive 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i prestaje da važi Direktiva 2000/46/EZ; Directive 2009/110/EC of the European Parliament and of the Council. of 16 September 2009. on the taking up, pursuit and prudential supervision of the business of electronic money institutions amending Directives 2005/60/EC and 2006/48/EC and repealing Directive 2000/46/EC;

„potpuno usklađen“ – predlog propisa je u skladu s odredbama sekundarnih izvora prava Evropske unije, usklađen je sa svim načelima koja iz tih odredaba proizlaze pa se njime preuzimaju sve odredbe sekundarnog izvora prava Evropske unije u pitanju.

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

32008L0048

Direktiva 2008/48/EZ Evropskog parlamenta i Saveta od 23. aprila 2008. o ugovorima o kreditima za potrošače kojom prestaje da važi Direktiva Saveta 87/102/EEZ

Directive 2008/48/EC of the European Parliament and of the Council of 23 April 2008 on credit agreements for consumers and repealing Council Directive 87/102/EEC

„delimično usklađen” – propis je u skladu sa svim načelima i najvećim brojem odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije, ali nije usklađen s nekim odredbama.

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

Primarni cilj donošenja Zakona o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga jeste usklađivanje sa propisima EU pod celex br. 32007L0064 i 32009L0110, i u tom smislu je postignuta potpuna usklađenost. Usklađivanje s propisom EU pod celex br. 32008L0048 nije bio osnovni cilj donošenja ovog zakona, ali je u NPAA u okviru dela 3.28.1 planirano da se u periodu 2015-2018 pristupi pripremi predloga zakona o izmenama i dopunama zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kako bi se postigla puna usaglašenost s propisima EU.

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Tabele usklađenosti za ovaj propis dostavljene su uz Predlog zakona o platnim uslugama.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Zvaničnih prevoda nema, propisi su evidentirani kao prioriteta u procesu prevođenja koji je organizovala Vlada RS, prevođenje je u različitim fazama, ali nijedan prevod još uvek nije verifikovan.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

NE

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

Nije bilo.

Datum: 3. decembra 2014. godine

Guverner Narodne banke Srbije

dr Jorgovanka Tabaković